UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

LAPORAN TAHUNAN 2022

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

Blumea 68, 2023: 49–51
www.ingentaconnect.com/content/nhn/blumea

RESEARCH ARTICLE

https://doi.org/10.3767/blumea.2023.68.01.04

Nyctocalos tunjuharii (*Bignoniaceae*), a new species from Sabah, Malaysian Borneo

A. Berhaman[1]

Key words

Bignoniaceae
Borneo
Malesia
morphology
new species
Nyctocalos
Sabah

Abstract *Nyctocalos tunjuharii* (*Bignoniaceae*) is described and illustrated as a new species from Mt Kallang, Tenom, Sabah, Malaysian Borneo. It is distinguished from *N. cuspidatus* by its longer, linear calyx teeth, shorter corolla tube and included stamens that reach less than half the length of the upper dilated part of the corolla tube. This species is restricted to an area near Mt Kallang, Tenom, Sabah. A preliminary conservation status assessment is presented and a key to the Malesian taxa is provided.

Citation: Berhaman A. 2023. Nyctocalos tunjuharii (Bignoniaceae), a new species from Sabah, Malaysian Borneo.
Blumea 68 (1): 49–51. https://doi.org/10.3767/blumea.2023.68.01.04.
Effectively published online: 9 March 2023.

INTRODUCTION

During a field trip to the Mt Kallang waterfall in the interior of Sabah, Malaysia, in October 1993, the author discovered a probable new species of *Nyctocalos* Teijsm. & Binn., occurring as a liana in secondary forest. The Kallang waterfall was revisited in May 2017, to collect more fertile material and, on a more recent visit to the Mantailang Forest Reserve in November 2018, a further population was discovered.

The genus *Nyctocalos* was established by Teijsmann & Binnendijk (1861) and can be distinguished by its liana habit and flowers salver-shaped with a narrow, cylindrical tube. Species names in this genus have been assigned in all three genders by various botanists but the original gender, masculine, given by Teijsmann & Binnendijk, is adopted here for all species. Thus far, there are only five currently accepted species names in *Nyctocalos*, viz., *N. brunfelsiiflorus* Teijsm. & Binn. from Java (Teijsmann & Binnendijk 1861), *N. cuspidatus* (Blume) Miq. from the Philippines, Borneo and Moluccas (Miquel 1867), *N. thomsonii* Hook.f. from Assam in India (Hooker 1867), *N. shanicus* R.W.MacGregor & W.W.Sm. from Burma, Thailand and Borneo (MacGregor & Smith 1911, Santisuk 1973, 1987), and *N. pinnatus* Steenis from south China (Van Steenis 1953). The first four were accepted as distinct species in the first account of the genus by Van Steenis (1927). The last, *N. pinnatus*, was described later (Van Steenis 1953) and is pinnate-leaved, in contrast to the other four, which have trifoliolate leaves. However, Van Steenis (1977), in his treatment of the genus for the Flora Malesiana, revised his original species concepts, reducing the four original names to only two. He now considered that *N. shanicus* and *N. thomsonii* were no longer distinct from *N. brunfelsiiflorus* and *N. cuspidatus*, respectively. The available information on the morphology of the taxa was understandably very scanty in earlier times due to a lack of material, possibly because the species are rather rare and localized in distribution. Before our collection of 1993, there were only two collections from Borneo, one from Niah in Sarawak and the other from Kudat in Sabah, both belong to *N. cuspidatus*. Santisuk (1973) and Van Steenis (1977) cited these same two collections from Borneo and listed them under *N. brunfelsiiflorus*, but both specimens are referable to *N. cuspidatus*. In an attempt to understand the genus better, the author has made further collections in Sabah and studied herbarium material to determine the validity of the various species in Malesia. This was important because the conclusions of Van Steenis (1927, 1977) were not consistent.

The present study has found *N. shanicus* to be distinct from *N. brunfelsiiflorus*, supported by morphological differences in the corolla and a non-overlapping distribution (see key as well as notes below), and differs from Van Steenis (1977) in accepting *N. thomsonii* as a distinct species, but that taxon does not occur in Malesia. I have found that all four Malesian species with trifoliolate leaves, including the new species reported here, are distinct. The key below is provided to clarify their characteristics.

KEY TO THE MALESIAN SPECIES OF NYCTOCALOS

1. Total corolla tube length (not including lobes) less than 6.5 cm long 2
1. Total corolla tube length (not including lobes) more than 6.5 cm long 3
2. Corolla tube salverform, upper dilated part less than 1 cm long. — Java . . . . . *N. brunfelsiiflorus*
2. Corolla tube short-infundibular, upper dilated part more than 2.5 cm long. — Distributed from Burma and Thailand to northern Borneo . . . . . *N. shanicus*

[1] Faculty of Tropical Forestry, Universiti Malaysia Sabah, Jalan UMS, 88400 Kota Kinabalu, Sabah, Malaysia;
corresponding author e-mail: bahaman@ums.edu.my.

© 2023 Naturalis Biodiversity Center

You are free to share - to copy, distribute and transmit the work, under the following conditions:
Attribution: You must attribute the work in the manner specified by the author or licensor (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
Non-commercial: You may not use this work for commercial purposes.
No derivative works: You may not alter, transform, or build upon this work.
For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work, which can be found at https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/. Any of the above conditions can be waived if you get permission from the copyright holder. Nothing in this license impairs or restricts the author's moral rights.

Fig. 1 *Nyctocalos tunjuharii* Berhaman. a. General morphology and inflorescence; b. inside view of corolla after slitting on one side showing the stamen insertion (note that the stamens do not reach more than two-thirds of the upper dilated part of the corolla); c. calyx cup and linear calyx teeth; d. gynoecium; e. anther (*Berhaman, Leopold & Sulaiman SAN 134785*, SAN). — Illustration by Mr. Zainal Mustapa.

3. Calyx teeth short-triangular, 1–2 mm long. Corolla tube long-infundibular, total length (not including corolla lobes) 13–21 cm long; stamens protruding slightly from the corolla mouth. — Distributed from northeast India to the Philippines, Borneo and Sulawesi . . . . . *N. cuspidatus*
3. Calyx teeth linear, 3–4 mm long. Corolla tube short-infundibular, total length (not including corolla lobes) less than 10 cm; stamens included within the corolla tube and reaching less than half the length of its upper dilated part. — Restricted to Borneo . . . . . *N. tunjuharii*

Nyctocalos tunjuharii Berhaman, *sp. nov.* — Fig. 1

This species is morphologically most similar to *N. cuspidatus* (Blume) Miq. but differs by its linear calyx teeth of ≥ 3 mm long, its corolla tube of < 10 mm long and included stamens that reach less than half the length of the upper dilated part of the corolla tube. — Type: *Berhaman, Leopold & Sulaiman SAN 134785* (holo SAN; iso K, L), Malaysia, Sabah, Tenom, Kallang, N5°9'32" E115°55'40", 21 Oct. 1993.

Etymology. I have named this species in honour of Tun (Dr.) Juhar Bin Datuk Hj. Mahirudin, the present Sabah Governor and Chancellor of Universiti Malaysia Sabah, who loves plants and gardening, and is also very supportive of conservation work in Sabah. It is hoped that his support will bring conservation efforts to a greater level.

Liana, without tendrils, stems to 1.5 cm thick, climbing by twining. *Leaves* trifoliolate, subcoriaceous to coriaceous; petiole 4.5–5.5 cm long; terminal leaflet with petiolule 4–4.5 cm long, blade broad-ovate to elliptic, 13.5–15 by 7–7.5 cm, base slightly rounded, apex acute, lateral veins 6–8 pairs, tertiary veins reticulate, with many dark dot-glands scattered on lower surface, mostly just below the apex; lateral leaflets with petiolules 1.2–1.4 cm long, blade ovate to elliptic, 11.5–13.4 by 5.8–6.2 cm, base slightly rounded, apex acute, lateral veins 5–7 pairs, tertiary veins reticulate, with many dark dot-glands scattered on the lower surface mostly just below the apex. *Inflorescence* a raceme, terminal to short axillary shoots bearing 2–3 leaf pairs, c. 16 cm long; rachis c. 4 mm thick, bearing 32 flowers. *Flowers* on short pedicels 5–6 mm long; calyx cup c. 5 by 4 mm, glabrous; lobes 5, teeth-like, linear, 3–4 by c. 0.5 mm, with tiny round glands at their base; corolla short-infundibular, white, glabrous on both surfaces, c. 8.2 cm long (excluding lobes), basal tubular part c. 4 cm long and 0.4–0.5 cm wide, upper dilated part c. 4.2 by 2.6 cm; corolla lobes 5, broadly

obovate, c. 17 by 21 mm, papillate on both surfaces, recurved in the open flower, with tiny round glands on the outer surface on the median part of the corolla lobes and just below, as well as a few just below the region between adjacent lobes; stamens 5, filaments c. 1.8 cm long, inserted at the base of the upper dilated part of the corolla tubes, sparsely hairy at the very base (insertion), anthers yellow, glabrous, widely divergent, c. 6 by 1 mm, included within the corolla tube and reaching less than half the length of the upper dilated part, appendage 1–1.5 mm long; disk a slight swelling around the base of the ovary; ovary subcylindric to subellipsoid, 2–3 by c. 1 mm wide, style filiform, 2.7–3 cm long, slightly exserted from the corolla mouth, glabrous, stigma glabrous, 1.5–2 by c. 1 mm, lobes 2, spreading just before the flower opens. *Fruit* pods not known. *Seeds* not known.

Distribution — So far, the new species *N. tunjuharii*, is known from a few collections from the type locality in the Tenom district of Sabah (N5°9'32" E115°55'40"). Recent collections from nearby Mantailang, not far from Kallang Waterfall, have increased the number of collections.

Habitat & Ecology — Lower montane forest on ultramafic soil, at 300–500 m above sea level. The liana was growing on trees or climbing on rock surfaces along a small stream, light 60–80 % below and in the canopy.

Conservation status — There is no detailed information on the population size of *N. tunjuharii* at the type locality or at the new locality in Mantailang. The latter site is in a gazetted Forest Reserve, affording the species a level of protection because the reserve is inside the Sabah Parks system. Material from a recent, March 2022, collection from the type locality is now being cultivated at the nursery of the Faculty of Tropical Forestry, Universiti Malaysia Sabah for *ex situ* conservation. So, the conservation status of this newly recognised species has not been formally evaluated. Accordingly, IUCN criteria (IUCN 2019) suggest that it should be listed as 'Not Evaluated' (NE).

Additional specimens (Paratypes): *Berhaman & Maycock AB1568* (K, L, SAN), Malaysia, Sabah, Tenom, Kallang, 24 Oct. 2017; *Berhaman & Godoong AB1618* (K, L, SAN), Malaysia, Sabah, Tenom, Mantailang Forest Reserve, 13 Nov. 2018.

Note — The new species has trifoliolate leaves but is well distinguished from the other described species of this group by its corolla and calyx characters. It has an infundibuliform corolla and so is different from *N. brunfelsiiflorus* (which has a salverform corolla), confirming that it belongs to the same group as the other two species (*N. shanicus* and *N. cuspidatus*). Its corolla tube is much longer, c. 8 cm, than that of *N. shanicus* (corolla tube 4.8–6.2 cm long), but much shorter than that of *N. cuspidatus* (13.3–20.5 cm long). In contrast to the stamens of *N. cuspidatus*, which protrude slightly from the corolla mouth, the stamens of the new species are well included within the corolla tube and reach only less than half the length of the upper dilated part (Fig. 1b). Furthermore, the long linear calyx lobes of this new species distinguish it from all the other species, in which the calyx lobes are short-triangular.

Acknowledgements My grateful thanks go to Professors A.L. Lim and K.M. Wong formerly at the Botany Department, University Malaya. I am also grateful to the staff of the Botany Section of the Forest Research Centre, Forestry Department of Sabah, who provided much assistance during field collection and specimen preparation. The Herbarium of the Royal Botanic Gardens, Kew (K), Naturalis Biodiversity Center (L), Bogor Herbarium (BO), and Forest Research Institute Malaysia Herbarium (KEP) kindly provided specimen loans; the late Dr. Max van Balgooy of Naturalis Biodiversity Center helped to provide illustrations of two *Nyctocalos* species published in Tabulae III, in Miquel (1867) and Prof.dr. Pieter Baas, then director of the Rijksherbarium, provided a copy of Van Steenis (1927). I am indebted to Dr. P.G. Wilson of the Royal Botanic Gardens Sydney for useful general comments and Dr. Kanchi Gandhi of the Harvard University Herbaria for various suggestions pertaining to the Latinisation of names. Mr. Zainal Mustapa (University of Malaya, Malaysia) prepared the illustration used here. This study was partially funded by Universiti Malaysia Sabah through research grant SDK0055-2018 – Propagation and Conservation of Selected Threatened and Endangered Species in Sabah.

REFERENCES

Hooker JD. 1867. Nyctocalos thomsonii. Curtis's Botanical Magazine 93: t. 5678.

IUCN Standards and Petitions Committee. 2019. Guidelines for using the IUCN Red List categories and criteria. Version 15. https://www.iucnredlist.org/resources/redlistguidelines.pdf [accessed April 2022].

MacGregor RW, Smith WW. 1911. Bignoniaceae. Records of the Botanical Survey of India 4(5): 280. Botanical Survey of India, Calcutta.

Miquel FAW. 1867. De Nyctocalo et Radermachera, generibus Bignoniacearum. Annales Musei Botanici Lugduno-Batavi 3: 249.

Santisuk T. 1973. Notes on Asiatic Bignoniaceae. Kew Bulletin 28: 182–183.

Santisuk T. 1987. Bignoniaceae. In: Smitinand T, Larsen K (eds), Flora of Thailand 5(1): 32–66. The Forest Herbarium, Bangkok.

Teijsmann JE, Binnendijk S. 1861. Sur quelques plantes nouvelles de la flore Indienne. Journal de Botanique Neerlandaise 1: 364–369.

Van Steenis CGGJ. 1927. Malayan Bignoniaceae, their taxonomy, origin and geographical distribution. Recueil des Travaux Botaniques Neerlandais 24: 805–815.

Van Steenis CGGJ. 1953. Miscellaneous botanical notes V. Acta Botanica Neerlandica 2: 298–307.

Van Steenis CGGJ. 1977. Bignoniaceae. In: Van Steenis CGGJ (ed.), Flora Malesiana, Ser. I, 8(2): 114–186. Sijthoff & Noordhoff, Alphen aan den Rijn.

ISI KANDUNGAN

Butiran	Muka Surat
Maklumat Korporat	**7**
• Latar Belakang • Visi, Misi, Moto dan Falsafah • Canselor • Pro-Canselor • Pengerusi Lembaga Pengarah Universiti • Naib Canselor • Ahli-ahli Lembaga Pengarah • Pegawai-pegawai Utama • Jawatankuasa di Bawah Lembaga Pengarah Universiti sehingga Disember 2022 • Ahli-ahli Senat	
Laporan Naib Canselor	**27**
• Lakaran Pencapaian 2022 • Laporan Pemantauan Prestasi Kerangka Keberhasilan Berasaskan Output (OBB) Universiti Malaysia Sabah Bagi Tahun 2022 • Pelan Strategik UMS 2018-2022 • Pencapaian Penarafan UMS Tahun 2022	
Pengalaman Pendidikan yang Berkualiti untuk Pelajar	**37**
• Akademik • Jabatan Hal Ehwal Pelajar • Pusat Luar UMS • Pusat Sukan • Pusat Kerjaya dan Pembangunan Keusahawanan Pelajar • Pusat Alumni	
Penyelidikan dan Inovasi Berimpak Tinggi	**73**
• Pusat Pengurusan Penyelidikan • Pusat Pengurusan Inovasi dan Pengkomersialan • Penerbitan • Perpustakaan	
Keunggulan Global	**85**
• Kerjasama dan Hubungan Luar • Pusat Pengantarabangsaan dan Penglibatan Global	
Pemerkasaan Tadbir Urus, Sumber Manusia dan Sistem Penyampaian	**91**
• Bahagian Pengurusan Sumber Manusia • Peristiwa dan Aktiviti Universiti • Pusat Kelestarian dan Libatsama Masyarakat	
Kelestarian Kewangan	**103**
• Ringkasan Kedudukan Kewangan 2022	
Penyata Kewangan	**109**
• Penyata Kewangan Univesiti Malaysia Sabah Sehingga 31 Disember 2022	
Pembangunan	**159**
• Jabatan Teknologi Maklumat dan Komunikasi • Jabatan Pembangunan dan Penyelenggaraan	
UiNVEST	**171**
• Rundingan dan Latihan	
Jawatankuasa Kerja Laporan Tahunan UMS 2022	**175**

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

MAKLUMAT KORPORAT

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

Latar Belakang

Universiti Malaysia Sabah (UMS) telah ditubuhkan pada 24 November 1994 dan ketika itu merupakan institusi pengajian tinggi awam (IPTA) kesembilan di Malaysia. Universiti Malaysia Sabah telah dibentuk melalui Perintah Universiti Malaysia Sabah (Perbadanan) 1994 (Universiti Malaysia Sabah (Incorporation) 1994). Pada masa yang sama juga telah dikeluarkan Perintah Universiti Malaysia Sabah (Kampus) 1994 (Universiti Malaysia Sabah (Campus) Order 1994) yang menetapkan lokasi dan tapak kampus UMS. Kedua-dua perintah tersebut telah diwartakan pada 30 Oktober 1994 di bawah Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 dan mulai beroperasi pada 24 November 1994.

Matlamat penubuhan universiti adalah untuk melahirkan masyarakat yang berkemahiran dan terlatih bagi memenuhi keperluan tenaga mahir dalam bidang sains, teknologi dan pengurusan selaras dengan strategi negara dan pasaran global.

Bergerak seiring dengan wawasan negara untuk mencapai negara maju pada tahun 2020, UMS melakukan transformasi akademik dengan menyaksikan penstrukturan 13 buah sekolah yang sedia ada kepada 12 buah fakulti, 1 akademi dan 4 pusat kecemerlangan yang berkuat kuasa 1 Jun 2014.

Senarai fakulti ialah Fakulti Sains dan Sumber Alam, Fakulti Kemanusiaan, Seni dan Warisan, Fakulti Psikologi dan Pendidikan, Fakulti Kejuruteraan, Fakulti Pertanian Lestari, Fakulti Sains Makanan dan Pemakanan, Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan, Fakulti Kewangan Antarabangsa Labuan dan Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan.

Pada tahun 2021, Akademi Seni dan Teknologi Kreatif (ASTiF) telah ditubuhkan selepas penstrukturan semula Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan (FSSK) serta tertubuhnya Fakulti Pengajian Islam.

Galeri Azman Hashim (GAH) UMS juga telah mulai dibina pada 6 Oktober 2017 dan siap akhir tahun 2020 yang merupakan sebuah mercu ikonik di Kampus Universiti Malaysia Sabah.

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

VISI, MISI, MOTO DAN FALSAFAH

VISI

Menjadi sebuah universiti berinovatif yang bertaraf dunia

MISI

Mencapai kecemerlangan ilmiah dalam pelbagai bidang ilmu untuk mencapai pengiktirafan antarabangsa menerusi pengajaran, pembelajaran, penyelidikan, penerbitan dan khidmat masyarakat serta untuk mencapai keseimbangan pengkhususan ilmu dan keperibadian pelajarnya untuk menghasilkan produktiviti dan kualiti yang tinggi dalam konteks persekitaran dan aspirasi pembangunan masyarakat dan negara.

MOTO

“Bertekad Cemerlang”

Kecemerlangan dalam sebarang aktiviti akan menjadi pendorong dan sasaran utama kepada UMS. Mercu tekad ialah pencapaian yang akan diiktiraf di peringkat antarabangsa

FALSAFAH

Pendidikan yang berteraskan prinsip kepercayaan kepada Tuhan dan pembinaan masyarakat terpelajar yang progresif, berdisiplin, bersepadu dan seimbang dari segi intelek, emosi, jasmani dan rohani untuk berbakti mencapai kesejahteraan masyarakat dan negara.

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

CANSELOR

TUAN YANG TERUTAMA
TUN DATUK SERI PANGLIMA (DR.) HAJI JUHAR BIN DATUK HAJI MAHIRUDDIN
YANG DI-PERTUA NEGERI SABAH

PRO-CANSELOR

YAB DATUK SERI PANGLIMA
HAJI HAJIJI HAJI NOOR
Ketua Menteri Sabah

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

PRO-CANSELOR

TAN SRI AZMAN HASHIM
Penasihat, Pengerusi Emeritus/
Penasihat Kehormat
AmBank Group

PENGERUSI
LEMBAGA PENGARAH UNIVERSITI

YBHG. DATUK SERI PANGLIMA ABDUL RAHMAN DAHLAN

NAIB CANSELOR

YBHG. PROFESOR DATUK ChM. Ts. DR. TAUFIQ YAP YUN HIN
(Bermula 30 Julai 2019 hingga 29 Julai 2022)

YBHG. PROFESOR DATUK DR. KASIM HJ. MANSOR
(Bermula 3 Oktober 2022 hingga 2 Oktober 2023)

AHLI-AHLI LEMBAGA PENGARAH

DATUK SERI PANGLIMA ABDUL RAHMAN DAHLAN
Pengerusi

PROFESOR DATUK ChM. Ts. DR. TAUFIQ YAP YUN HIN
Naib Canselor
(Bermula 30 Julai 2019 hingga 29 Julai 2022)

PROFESOR DATUK DR. KASIM HJ. MANSOR
Naib Canselor
(Bermula 3 Oktober 2022 hingga 2 Oktober 2023)

Wakil dari Perkhidmatan Awam

DATO' SERI ABDUL RAZAK BIN JAAFAR
Ketua Setiausaha
Kementerian Pengajian Tinggi

PUAN RAFIDAH BINTI DATU DERIN
Pegawai Kewangan
Persekutuan Sabah
Perbendaharaan Malaysia Sabah

Seorang yang mewakili masyarakat di tempat letaknya Universiti itu

DATUK SERI PANGLIMA Sr. HAJI SAFAR BIN UNTONG
Setiausaha Kerajaan Negeri Sabah

Seorang profesor Universiti yang dipilih oleh Senat daripada kalangan ahli yang disebut dalam perenggan 22(1)(d)

PROFESOR DR. MURNIZAM HAJI HALIK

Lima orang yang terdiri daripada tiga orang daripada sektor swasta, seorang daripada alumni Universiti dan seorang lagi dari dalam atau luar Universiti yang pada pendapat Menteri, mempunyai pengetahuan dan pengalaman yang boleh membantu Lembaga

Wakil Sektor Swasta (3 Orang)

DATUK HAJI MAJIN HAJI AJING

DATUK VINCENT PUNG YEE KIONG

DATUK HAJI KAMARLIN HAJI OMBI

Alumni Universiti (1 Orang)

DATIN HAJAH NURLAILA SAID

Wakil dari dalam atau luar universiti (1 Orang)

DATUK DR. HAJAH JAINAB BINTI DATUK SERI PANGLIMA HAJI AHMAD AYID

Setiausaha

ENCIK LUQMAN RIDHA ANWAR
Pendaftar

PEGAWAI-PEGAWAI UTAMA

NAIB CANSELOR

Profesor Datuk ChM. Ts.
Dr. Taufiq Yap Yun Hin
(Tamat lantikan pada 29 Julai 2022)

Profesor Datuk
Dr. Kasim Hj. Mansor
(Dilantik pada 3 Oktober 2022)

TIMBALAN NAIB CANSELOR (AKADEMIK DAN ANTARABANGSA)

Profesor Dr.
Rasid Mail

TIMBALAN NAIB CANSELOR (PENYELIDIKAN DAN INOVASI)

Profesor Madya Ts.
Dr. Ramzah Dambul
(Tamat lantikan pada 31 Mac 2022)

Profesor Ir. Dr.
Rosalam Hj. Sarbatly
(Dilantik pada 25 April 2022)

TIMBALAN NAIB CANSELOR (HAL EHWAL PELAJAR DAN ALUMNI)

Profesor Madya Dr.
Raman Noordin

PENDAFTAR

Encik Luqman Ridha Anwar

BENDAHARI

Encik Badrul Hisham Ismail

KETUA PUSTAKAWAN

Encik Zawawi Tiyunin
(Tamat lantikan pada 1 Januari 2022)

Encik Md Sazali Md Salleh
(Dilantik pada 1 Julai 2022)

PENASIHAT UNDANG-UNDANG

Encik Awang Suhaizam bin Bungso

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

Jawatankuasa Di Bawah Lembaga Pengarah Universiti Sehingga Disember 2022

Bil.	Nama Jawatankuasa	Komposisi
1.	**Jawatankuasa Senat – (Senat)**	**Urus Setia: Bahagian Perkhidmatan Akademik (BPA)** **1. Pengerusi** • Prof. Datuk ChM. Ts. Dr. Taufiq Yap Yun Hin (Sehingga 29/7/2022) • Prof. Datuk Dr. Kasim Hj. Mansor (Bermula 03/10/2022) NOTA: *Tiada keahlian dari kalangan ahli LPU lain
2.	**Jawatankuasa Pengurusan Universiti – (JPU)**	**Urus Setia: Pejabat Canselori** **1. Pengerusi** • Prof. Datuk ChM. Ts. Dr. Taufiq Yap Yun Hin (Sehingga 29/7/2022) • Prof. Datuk Dr. Kasim Hj. Mansor (Bermula 03/10/2022) NOTA: *Tiada keahlian dari kalangan ahli LPU lain
3.	**Jawatankuasa Tetap Kewangan – (JTK)**	**1. Puan Rafidah Datu Derin (Pengerusi)** 2. Prof. Datuk ChM. Ts. Dr. Taufiq Yap Yun Hin (Sehingga 29/7/2022) Prof. Datuk Dr. Kasim Hj. Mansor (Bermula 03/10/2022) 3. Datuk Hj. Majin Hj. Ajing 4. Datuk Vincent Pung Yee Kiong 5. Bendahari (Setiausaha)
4.	**Jawatankuasa Pelaburan dan Penjanaan – (JPPP)**	**1. Datuk Vincent Pung Yee Kiong (Pengerusi)** 2. Datuk Dr. Kamarlin Ombi 3. Datuk Hj. Majin Hj. Ajing 4. Prof. Dr. Murnizam Haji Halik (Sehingga 31/03/2022) 5. Prof. Datuk ChM. Ts. Dr. Taufiq Yap Yun Hin (Sehingga 29/7/2022) 6. Pengarah CIEW (Setiausaha)
5.	**Jawatankuasa Audit – (JKA)**	**1. Dato' Seri Abdul Razak Jaafar (Pengerusi)** 2. Datuk Dr. Jainab DSP Ahmad Ayid 3. Puan Rafidah Datu Derin 4. Datin Nurlaila Said (Sehingga 15/11/2022) 5. Ketua Audit Dalam (Setiausaha)
6.	**Jawatankuasa Pemilih – (JKP)**	**1. Pengerusi** • Prof. Datuk ChM. Ts. Dr. Taufiq Yap Yun Hin (Sehingga 29/07/2022) • Prof. Datuk Dr. Kasim Hj. Mansor (Bermula 03/10/2022) 2. Datuk Hj. Majin Hj. Ajing 3. Datin Nurlaila Said (Sehingga 15/11/2022) 4. Pendaftar (Setiausaha) NOTA: *berdasarkan Statut Jawatankuasa Pemilih
7.	**Jawatankuasa Kebajikan Pelajar – (JKKP)**	**1. Datin Nurlaila Said (Pengerusi)** 2. Datuk Dr. Jainab DSP Ahmad Ayid 3. Datuk Dr. Kamarlin Ombi 4. Prof. Dr. Murnizam Haji Halik (Sehingga 31/03/2022) 5. Ketua Jabatan HEP (Setiausaha)
8.	**Jawatankuasa di Bawah Lembaga Pengarah (Disiplin) – (JLPD)**	**1. Datuk Dr. Jainab DSP Ahmad Ayid (Pengerusi)** 2. Datuk Seri Panglima Sr. Hj. Safar Untong J.P 3. Datuk Dr. Kamarlin Ombi 4. Prof. Dr. Murnizam Haji Halik (Sehingga 31/03/2022) 5. Penasihat Undang-undang (Setiausaha)
9.	**Jawatankuasa Alumni - (Alumni)**	**1. Datin Nurlaila Said (Pengerusi)** 2. Datuk Seri Panglima Sr. Hj. Safar Untong J.P 3. Datuk Dr. Jainab DSP Ahmad Ayid 4. Pengarah Pusat Alumni (Setiausaha)

Nota :

1. Prof. Datuk ChM. Ts. Dr. Taufiq Yap Yun Hin (Tempoh lantikan sehingga 29/07/2022)
2. Prof. Dr. Murnizam Haji Halik (Tempoh lantikan sehingga 31/03/2022)
3. Datin Nurlaila Said (Tempoh lantikan sehingga 15/11/2022)

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

AHLI-AHLI SENAT

BIL.	JAWATAN DAN PENEMPATAN	NAMA	STATUS KEAHLIAN DAN PUNCA KUASA	TARIKH LANTIKAN TERKINI	TARIKH TAMAT LANTIKAN	TEMPOH LANTIKAN
1	NAIB CANSELOR (PENGERUSI)	PROF. DATUK CHM. TS. DR. TAUFIQ YAP HUN HIN	TETAP SEKSYEN 22(1)(a)	30 JULAI 2019	29 JULAI 2022	3 TAHUN
		PROF. DATUK DR. KASIM HJ. MANSOR	TETAP SEKSYEN 22(1)(a)	3 OKTOBER 2022	2 OKTOBER 2023	1 TAHUN
2	TNC (A&A)	PROF. DR. RASID MAIL	TETAP SEKSYEN 22(1)(b)	15 FEBRUARI 2021	14 FEBRUARI 2023	2 TAHUN
3	TNC (P&I)	PROF. TS. DR. RAMZAH DAMBUL	TETAP SEKSYEN 22(1)(b)	1 APRIL 2019	31 MAC 2022	3 TAHUN
		PROF. IR. DR. ROSALAM HJ. SARBATLY	TETAP SEKSYEN 22(1)(b)	25 APRIL 2022	24 APRIL 2025	3 TAHUN
4	TNC (HEPA)	PROF. MADYA DR. RAMAN NOORDIN	TETAP SEKSYEN 22(1)(b)	15 NOVEMBER 2022	14 NOVEMBER 2024	2 TAHUN
5	PENGARAH, UMSKAL	PROF. MADYA DR. MOHAMAD RIZAL ABDUL HAMID	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	11 APRIL 2022	10 APRIL 2025	3 TAHUN
6	DEKAN, PPPS	PROF. DR. ROSSITA SHAPAWI	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	20 MEI 2022	19 MEI 2024	2 TAHUN
7	DEKAN, FSSA	PROF. DR. JUALANG @ AZLAN ABDULLAH GANSAU	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	1 OGOS 2021	31 JULAI 2024	3 TAHUN
8	DEKAN, FPP	PROF. DR. SABARIAH SHARIFF	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	17 FEBRUARI 2020	16 FEBRUARI 2022	2 TAHUN
		PROF. DR. MURNIZAM HJ. HALIK	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	1 APRIL 2022	31 MAC 2024	2 TAHUN
9	DEKAN, FPSK	PROF DR. MOHAMMAD SAFFREE JEFFREE	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	1 OGOS 2021	31 JULAI 2023	2 TAHUN
10	DEKAN, FIS	PROF. DR. HJ. MOHD DAHLAN HJ. A. MALEK	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	2 JUN 2021	2 JUN 2024	3 TAHUN
11	DEKAN, FKJ	PROF. MADYA Ts. DR. ISMAIL SAAD	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	26 NOVEMBER 2021	25 NOVEMBER 2023	2 TAHUN
12	DEKAN, FSSK	PROF. MADYA DR. ASMADY IDRIS	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	8 MAC 2021	7 MAC 2023	2 TAHUN
13	DEKAN, FPEP	PROF. DATUK DR. KASIM HJ. MANSOR	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	27 MEI 2021	26 MEI 2022	1 TAHUN
		PROF. MADYA DR. MOHD RAHIMIE ABD. KARIM	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	1 JUN 2022	31 MEI 2025	3 TAHUN
14	DEKAN, FSMP	PROF. MADYA Ts. DR. HASMADI MAMAT	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	1 OGOS 2021	31 JULAI 2024	3 TAHUN
15	DEKAN, FKI	PROF. MADYA Ts. DR. MOHD. HANAFI AHMAD HIJAZI	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	17 SEPTEMBER 2021	16 SEPTEMBER 2024	3 TAHUN
16	DEKAN, FKAL	PROF. MADYA DR. GEOFFREY HARVEY TANAKINJAL	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	24 JANUARI 2022	23 JANUARI 2024	2 TAHUN
17	DEKAN, FPL	PROF. MADYA DR. AZWAN AWANG	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	1 OGOS 2021	31 JULAI 2024	3 TAHUN
18	DEKAN, FPT	PROF. MADYA DR. NORMAH AWANG BESAR @ RAFFIE	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	5 APRIL 2021	4 APRIL 2024	3 TAHUN
19	DEKAN, ASTiF	PROF. MADYA DR. ZAIRUL ANWAR BIN MD. DAWAM	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	2 JUN 2021	1 JUN 2024	3 TAHUN
20	DEKAN, PPIB	PROF. MADYA DR. LAI YEW MENG	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	16 MAC 2022	15 MAC 2024	2 TAHUN
21	PENGARAH, IPB	PROF. DR. LEE PING CHIN	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	1 OGOS 2021	31 JULAI 2024	3 TAHUN
22	PENGARAH, IPMB	PROF. MADYA Ts. DR. SITTI RAEHANAH MUHAMAD SHALEH	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	22 OKTOBER 2021	21 OKTOBER 2023	2 TAHUN
23	PENGARAH, IBTP	PROF. MADYA DR. MONICA SULEIMAN	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	31 OKTOBER 2020	30 OKTOBER 2022	2 TAHUN
		PROF. MADYA DR. FIFFY HANISDAH SAIKIM	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	1 NOVEMBER 2022	30 OKTOBER 2024	2 TAHUN
24	PENGARAH, PPST	PROF. DR. JUMAT SULAIMAN	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	15 OKTOBER 2021	14 OKTOBER 2024	3 TAHUN
25	PENGARAH, PEP	PROF. DR. NG GIAP WENG	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	16 APRIL 2021	15 APRIL 2023	2 TAHUN
		PROF. DR. FONG SOON FOOK	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	25 JULAI 2022	30 MAC 2024	1 TAHUN 8 BULAN
26	PENGARAH , CQA	PROF. IR. TS. DR. ZAINAL ZAKARIA	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	23 MAC 2022	31 JANUARI 2023	10 BULAN
				1 FEBRUARI 2023	31 JANUARI 2024	1 TAHUN
27	PENGARAH, PKPP	PROF. MADYA DR. JURRY FOO @ JURRY BT. F. MICHAEL	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	22 JANUARI 2023	21 JANUARI 2025	2 TAHUN
28	PENGARAH, PLUMS	DR. LIM THIEN SANG	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	15 APRIL 2021	14 APRIL 2023	2 TAHUN
29	PENGARAH, PPKA	DR. DENIS ANDREW D. LAJIUM	TETAP SEKSYEN 22(1)(c)	4 OKTOBER 2021	3 OKTOBER 2023	2 TAHUN
30	PROFESOR, FPP	PROF. DR. MURNIZAM HJ. HALIK	PROFESOR SEKSYEN 22(1)(d)	27 APRIL 2020	26 APRIL 2023	3 TAHUN
31	PROFESOR, FPSK	PROF. DR. SHAHRIL YUSOF	PROFESOR SEKSYEN 22(1)(d)	27 APRIL 2020	26 APRIL 2023	3 TAHUN
32	PROFESOR, FKJ	PROF. IR. DR. ABDUL KARIM MIRASA	PROFESOR SEKSYEN 22(1)(d	27 APRIL 2022	26 APRIL 2023	3 TAHUN
33	PROFESOR, FSMP	PROF. DR. CHYE FOOK YEE	PROFESOR SEKSYEN 22(1)(d)	27 APRIL 2020	26 APRIL 2023	3 TAHUN
34	PNC (JARINGAN INDUSTRI DAN MASYARAKAT)	PROF. ChM. Ts. DR. COSWALD STEPHEN SIPAUT @ MOHD NASRI	DIKO-OPT SEKSYEN 22(1)(e)	1 MEI 2022	30 APRIL 2024	2 TAHUN
35	KETUA PEGAWAI MAKLUMAT, JTMK	PROF. DR. AG. ASRI AG. IBRAHIM	DIKO-OPT SEKSYEN 22(1)(e)	20 MEI 2022	19 MEI 2024	2 TAHUN
36	PENGARAH, PPP	PROF. DR. ABDULLAH GANI	DIKO-OPT SEKSYEN 22(1)(e)	3 SEPTEMBER 2021	30 JUN 2023	2 TAHUN 9 BULAN
37	PENGARAH, PPG	PROF. DR. HO CHUNG MUN	DIKO-OPT SEKSYEN 22(1)(e)	1 OGOS 2021	31 JULAI 2022	2 TAHUN
		PROF. MADYA DR. WARDATUL AKMAM DIN	DIKO-OPT SEKSYEN 22(1)(e)	1 OGOS 2022	31 JULAI 2024	2 TAHUN
38	PENGARAH, PPSKK	PROF. MADYA DR. MOHD RAHIMIE ABD. KARIM	DIKO-OPT SEKSYEN 22(1)(e	10 DISEMBER 2020	24 NOVEMBER 2021	10 BULAN 15 HARI
		PROF. MADYA DR. FIFFY HANISDAH SAIKIM	DIKO-OPT SEKSYEN 22(1)(e)	1 JULAI 2022	30 JUN 2024	2 TAHUN
	PENGARAH, PPS	PROF. DR. JASON TEO TZE WI	DIKO-OPT SEKSYEN 22(1)(e)	23 DISEMBER 2022	30 OKTOBER 2024	1 TAHUN 10 BULAN 7 HARI

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

BIL.	JAWATAN DAN PENEMPATAN	NAMA	STATUS KEAHLIAN DAN PUNCA KUASA	TARIKH LANTIKAN TERKINI	TARIKH TAMAT LANTIKAN	TEMPOH LANTIKAN
39	PENDAFTAR	EN. LUQMAN RIDHA ANWAR	EX-OFFICIO SEKSYEN 22(4)	13 NOVEMBER 2020	12 NOVEMBER 2023	3 TAHUN
40	BENDAHARI	EN. BADRUL HISHAM ISMAIL	EX-OFFICIO SEKSYEN 22(4)	1 JANUARI 2022	31 DISEMBER 2023	2 TAHUN
41	KETUA PUSTAKAWAN	PN. ANNA MICHAEL	EX-OFFICIO SEKSYEN 22(4)	1 JANUARI 2022	31 JANUARI 2022	1 BULAN
				1 MAC 2022	31 MAC 2022	1 BULAN
				1 MEI 2022	31 MEI 2022	1 BULAN
		EN. MD SAZALI MD SALLEH	EX-OFFICIO SEKSYEN 22(4)	1 FEBRUARI 2022	28 FEBRUARI 2022	1 BULAN
				1 APRIL 2022	30 APRIL 2022	1 BULAN
				1 JUN 2022	30 JUN 2022	1 BULAN
				1 JULAI 2022	30 JUN 2025	3 TAHUN
42	PENASIHAT UNDANG-UNDANG	EN. AWANG SUHAIZAM BUNGSO	EX-OFFICIO SEKSYEN 22(4)	10 NOVEMBER 2020	9 NOVEMBER 2022	2 TAHUN
				1 DISEMBER 2022	30 NOVEMBER 2024	2 TAHUN

Nota:

1. Prof. Dr. Murnizam Hj. Halik dilantik sebagai Dekan Fakulti Psikologi dan Pendidikan berkuat kuasa pada 1 April 2022.
2. Prof. Madya Dr. Rahimie Abd. Karim dilantik sebagai Dekan Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan berkuat kuasa pada 1 Jun 2022.

LAPORAN NAIB CANSELOR

LAPORAN NAIB CANSELOR

Untuk merealisasikan matlamat UMS sebagai salah sebuah universiti rujukan dunia, keterlihatan UMS di mata dunia adalah sangat dititikberatkan. Justeru, penerbitan dalam jurnal berindeks dan berimpak tinggi menjadi sasaran UMS. UMS telah menghasilkan kira-kira 1,853 penerbitan berindeks dan berimpak tinggi bagi tahun 2022. Ini menunjukkan peningkatan yang sangat memberangsangkan bagi tahun ini.

UMS aktif dalam memperkasakan aktiviti berkaitan inovasi dan pengkomersialan. Dengan wujudnya Pusat Pengurusan Inovasi dan Pengkomersialan, banyak kejayaan membanggakan telah berjaya dicapai. Antara bukti pencapaian ialah penyelidik-penyelidik UMS telah merangkul kemenangan besar dalam pelbagai pertandingan penyelidikan dan inovasi seperti PECIPTA 2022 yang mana UMS berjaya merangkul sebanyak 9 emas dan 2 Anugerah Terbaik. UMS juga telah berjaya mengkomersialkan dua inovasi pada tahun 2022 melalui Perlesenan Harta Intelek iaitu *"Modular Water Treatment System for Removal of Heavy Metals Integrated with Open Platform Communication (OPC) Online Monitoring"*. Pengkomersialan ini telah membawa pendapatan kepada unversiti sebanyak RM30,000.00.

UMS sentiasa mengambil berat terhadap kesihatan mental dan fizikal kakitangan. Justeru, satu Jawatankuasa Khas akan ditubuhkan oleh Jabatan Pendaftar bagi mencadangkan tindakan proaktif untuk memastikan kesihatan fizikal dan mental warga kakitangan UMS sentiasa berada pada tahap keadaan yang terbaik. Salah satu inisiatif adalah mengambil kira Skor Darjah Kegembiraan-UMS yang mana secara keseluruhannya bagi tahun 2022 berada pada tahap sederhana iaitu sebanyak 71 peratus.

Pada tahun 2022, UMS telah menghasilkan seramai 4,650 orang graduan. Ia merangkumi 92 graduan Doktor Falsafah, 271 graduan Sarjana (Penyelidikan), 228 Sarjana (Kerja Kursus – PLUMS) 64 graduan Diploma Lepasan Ijazah (PASCA), 3,798 graduan Sarjana Muda, 124 Sarjana Muda (PLUMS) dan Diploma seramai 73 graduan.

Sementara itu, UMS merupakan salah satu daripada lapan (8) Universiti Awam yang dipilih sebagai projek rintis bagi Program Pembangunan Siswa Sulung Keluarga Malaysia (SULUNG) yang diperkenalkan Kementerian Pengajian Tinggi (KPT). Program SULUNG merupakan program yang memberi peluang kepada generasi pertama dalam keluarga B40 yang belum ada ahli keluarga melanjutkan pengajian ke peringkat lebih tinggi dengan memberi bantuan dari segi kewangan semasa pembelajaran dan mendapatkan pekerjaan apabila tamat pengajian.

Jabatan Hal Ehwal Pelajar, Bahagian Perkhidmatan Akademik serta Jabatan Bendahari bersedia untuk pertambahan bilangan pelajar daripada program ini. Program ini perlu diteruskan kerana ia akan menjadi *role-model* dan pemangkin untuk keluarga keluar daripada kepompong kemiskinan. UMS memainkan peranan utama bagi memastikan program SULUNG ini dapat memberi impak yang positif dalam membangunkan pendidikan luar bandar. Pada sesi Akademik 2022/2023 seramai 10 calon terpilih menerima dermasiswa SULUNG.

Bagi menyantuni keperluan Orang Kurang Upaya (OKU), tambahan dana **RM500,000.00** telah diluluskan untuk meningkatkan prasarana yang mesra OKU. Dalam memberikan keselesaan kepada para pelajar OKU, pihak universiti telah menyediakan blok OKU lelaki dan perempuan di Kolej Kediaman Tun Fuad yang dilengkapi dengan kemudahan infrastruktur dan aksesibiliti yang bersesuaian untuk golongan tersebut. Blok-blok ini telah diguna pakai bermula semester 1, sesi 2022/2023. Bagi melengkapi kemudahan aksesibiliti dan infrastruktur OKU di kawasan kampus, pihak Pusat Pengurusan Orang Kurang Upaya (PPOKU) bersama JPP telah mengenal pasti beberapa lokasi yang lebih diperlukan dalam fasa pertama ini untuk kegunaan OKU.

Antaranya seperti di Perpustakaan, Pusat Penataran Ilmu dan Bahasa (PPIB), Kompleks Dewan Kuliah Pusat ke-2, Anjung Siswa, dan beberapa fakulti yang lebih memerlukan kemudahan tersebut kerana mempunyai pelajar OKU yang aktif bersesuaian dengan bajet tambahan yang diperoleh. Sementara itu, dalam menyediakan kemudahan mesra OKU di masjid juga, pihak PPOKU bersama Jabatan Pembangunan dan Penyelenggaraan (JPP) telah mendapat peruntukan sebanyak RM550,000 pada tahun 2022 untuk pembinaan lif bagi kegunaan OKU ini.

LAKARAN PENCAPAIAN 2022

Petunjuk Prestasi Utama (KPI) dan Pencapaian UMS pada tahun 2022 adalah seperti berikut:

Bil.	Petunjuk Prestasi Utama	Sasaran	Pencapaian
1.	Peratus kebolehpasaran graduan di universiti.	85% (KPT) 97% (UMS)	98.3%
2.	Jumlah penerbitan dalam jurnal dan prosiding berindeks bagi setiap staf akademik di universiti.	1,600	1,389
3.	Peratus penjanaan pendapatan sendiri berbanding dengan jumlah perbelanjaan mengurus	15%	16%
4.	Jumlah sitasi kumulatif bagi setiap staf akademik di universiti.	10,000	20,992
5.	Bilangan bidang di universiti yang berada pada kedudukan 51 – 200 teratas berdasarkan *QS World University Rankings by Subject.*	Tiada	1 subjek Petroleum Engineering (#151-260)
6.	Peratus pelajar yang berjaya menamatkan pengajian dalam masa yang ditetapkan (iGoT) di universiti: i. Sarjana Muda ii. Sarjana iii. PhD	 90% Tiada Tiada	 85% 32.2% 28.4%
7.	Bilangan pelajar antarabangsa di universiti.	900	1,282

Laporan Pemantauan Prestasi Kerangka Keberhasilan Berasaskan Output (OBB) Universiti Malaysia Sabah Bagi Tahun 2022

Outcome 1: Graduan Universiti Awam Berdaya Saing, Inovatif dan Proaktif			
Bil.	**Petunjuk Prestasi Utama**	**Sasaran**	**Pencapaian**
	Bilangan Program Akademik Peringkat Sarjana Muda yang telah melaksanakan *National Outcome Education* (NOBLE).	72	72
	Bilangan program 2u2i / 3u1i baru yang ditawarkan oleh Institusi	10	0
	Peratus graduan yang bekerja sendiri pada tahun konvokesyen	6%	-
Outcome 2: Bakat Unggul Bertaraf Global			
Bil.	**Petunjuk Prestasi Utama**	**Sasaran**	**Pencapaian**
	Peratus bakat (akademik) yang dilantik/ diiktiraf sebagai pakar rujuk di dalam atau luar negara	10%	18% (177/989)
	Peratus bakat (akademik) dengan kelayakan profesional atau pengalaman industri (sekurang-kurangnya 6 tahun secara kumulatif)	30%	26% (259/989)
Outcome 3: Bakat Akademik Unggul dalam Penyelidikan dan Inovasi			
Bil.	**Petunjuk Prestasi Utama**	**Sasaran**	**Pencapaian**
	Bilangan pingat emas/khas yang diperoleh daripada penyertaan dalam pertandingan inovasi di peringkat kebangsaan/antarabangsa.	20	20
	Peratus pensyarah yang menjadi penyelidik utama dalam geran penyelidikan (kebangsaan/industri/ antarabangsa).	100	73%
Outcome 4: Kewangan Universiti yang Mampan			
Bil.	**Petunjuk Prestasi Utama**	**Sasaran**	**Pencapaian**
	Peratus penjanaan pendapatan sendiri berbanding dengan jumlah perbelanjaan operasi keseluruhan (%).	15%	16%
Outcome 5: Program Pengukuhan Akademik yang Berkesan			
Bil.	**Petunjuk Prestasi Utama**	**Sasaran**	**Pencapaian**
	Peratus pelajar Sarjana Muda menamatkan pengajian dalam masa yang ditetapkan di Universiti Awam.	90%	85%
	Peratus keciciran pelajar di peringkat Sarjana Muda di Universiti Awam.	5%	6%

Pencapaian Output Utama Aktiviti

Output 1: Graduan yang Kompeten			
Bil.	**Petunjuk Prestasi Utama**	**Sasaran**	**Pencapaian**
1	Peratus graduan prasiswazah dengan PNGK3.0 (Kelas Kedua Atas).	68%	79%
2	Peratus graduan prasiswazah dengan PNGK3.67 (Kelas Pertama).	5%	10%
Output 2: Pencapaian Penarafan			
Bil.	**Petunjuk Prestasi Utama**	**Sasaran**	**Pencapaian**
1	Penarafan Sistem Penarafan Institusi Pengajian Tinggi Malaysia (SETARA).	5 Bintang	Berdaya Saing
2	Penarafan Malaysia Research Assement Instrument (MyRA).	5 Bintang	MyRA 5 Bintang
Output 3: Program Diiktiraf			
Bil.	**Petunjuk Prestasi Utama**	**Sasaran**	**Pencapaian**
1	Bilangan program yang diiktiraf dan diakreditasi oleh badan profesional.	11	14
Output 4: Kompetensi Kakitangan Akademik			
Bil.	**Petunjuk Prestasi Utama**	**Sasaran**	**Pencapaian**
1	Peratus staf akademik yang berkelayakan Ph.D atau setaraf.	65%	74.92% (741/989)

PELAN STRATEGIK UMS 2018 – 2022

Pelan Strategik UMS 2018 – 2022 adalah lanjutan dari Pelan Strategik sebelumnya (2013-2017). Pelan Strategik UMS telah menetapkan kerangka kerja untuk universiti, fakulti, institut, pusat dan jabatan bagi mencapai visi dan misi universiti. Pada penghujung tahun 2019, kandungan Pelan Strategik UMS 2018-2022 telah disusun semula bagi memfokuskan enam (6) Bidang Keberhasilan Utama (KRA) iaitu;

KRA 1 – Pengalaman pendidikan yang berkualiti untuk pelajar;
KRA 2 – Penyelidikan dan inovasi berimpak tinggi;
KRA 3 – Keunggulan global;
KRA 4 – Pemerkasaan governan, sumber manusia dan sistem penyampaian;
KRA 5 – Kelestarian kewangan;
KRA 6 – Kampus lestari

Pelaksanaan Pelan Strategik UMS 2018-2022 mengambil kira empat (4) komponen teras:

Pemegang Taruh, Proses Dalaman, Pembelajaran dan Pertumbuhan serta Kewangan. Ini bagi mencapai 13 Objektif Strategik (SO) yang diukur dengan 18 Petunjuk Prestasi Utama (KPI) yang mana dilatakan kepada semua Jabatan/Akademi/Fakulti/Pusat/Institut/Bahagian berdasarkan 87 Inisiatif Strategik (SI) dan 145 Petunjuk Prestasi.

PENCAPAIAN PENARAFAN UMS TAHUN 2022

***QS World University Ranking* 2022**

UMS tersenarai pada kedudukan 1001-1200 universiti terbaik dunia dalam *QS World University Rankings* 2022.

***QS Asian University Ranking* 2022**

UMS tersenarai pada kedudukan 251-260 terbaik Asia dalam *QS Asia University Ranking* 2022.

QS WUR Ranking by Subject

Subjek Pertanian dan Perhutanan UMS turut tersenarai pada kedudukan 351-400 dan subjek Kejuruteraan Petrolium pada kedudukan 151-160 dalam *QS WUR Ranking by Subject* 2022.

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

***UI GreenMetric World University Ranking* 2022**

UMS Berjaya menduduki tempat ke-53 dunia dalam *UI GreenMetric World University Ranking* 2022.

Sistem Peningkatan Kualiti Data KPT (MyMoheS) 2022

PENGALAMAN PENDIDIKAN YANG BERKUALITI UNTUK PELAJAR

AKADEMIK

PROGRAM AKADEMIK

Senarai Program Prasiswazah

Universiti Malaysia Sabah (UMS) menyediakan program-program prasiswazah melalui 12 buah fakulti termasuk 1 Akademi.

Tempoh pengajaran untuk program prasiswazah ialah tiga (3) hingga lima (5) tahun dan setiap program terdiri daripada tiga (3) komponen asas iaitu kursus-kursus teras universiti, teras fakulti, teras program dan kursus elektif/minor.

Sesuai dengan status sebagai universiti komprehensif, UMS menawarkan pelbagai program pengajaran peringkat prasiswazah. Bilangan dan jenis program adalah mengikut fakulti/pusat/institut seperti berikut:

Bil.	Fakulti	Prasiswazah
1	Akademi Seni dan Teknologi Kreatif	3
2	Fakulti Kejuruteraan	6
3	Fakulti Kewangan Antarabangsa Labuan	5
4	Fakulti Komputeran dan Informatik	5
5	Fakulti Pengajian Islam	1
6	Fakulti Perhutanan Tropika	5
7	Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan	10
8	Fakulti Pertanian Lestari	3
9	Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan	2
10	Fakulti Psikologi dan Pendidikan	9
11	Fakulti Sains dan Sumber Alam	9
12	Fakulti Sains Makanan dan Pemakanan	4
13	Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan	6
14	Institut Biologi Tropika dan Pemuliharaan	-
15	Institut Penyelidikan Bioteknologi	-
16	Institut Penyelidikan Marin Borneo	-
17	Pusat Penataran Ilmu dan Bahasa	-
Jumlah Keseluruhan		**68**

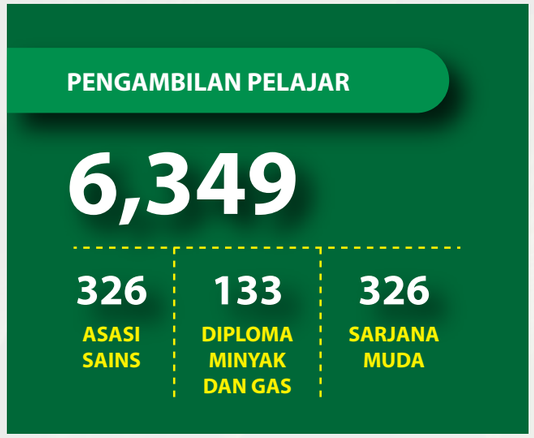

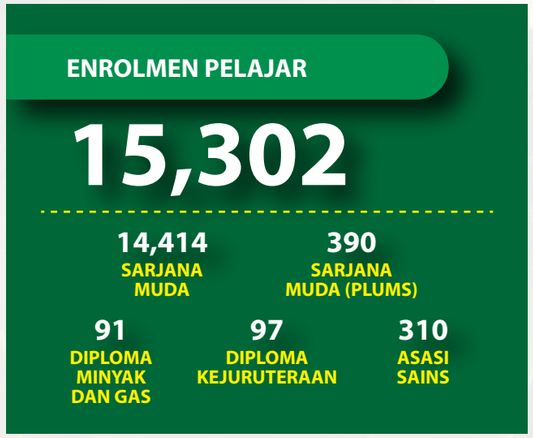

Nota : Sumber Data Enrolmen adalah daripada PPDM

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

Pecahan Pelajar Mengikut Fakulti/Institut/Pusat

Bil	Fakulti/Akademik/Institusi/Pusat	Jumlah
1	Akademi Seni dan Teknologi Kreatif	749
2	Pusat Persediaan Sains dan Teknologi	310
3	Fakulti Kejuruteraan	1,445
4	Fakulti Kewangan Antarabangsa Labuan	1,255
5	Fakulti Komputeran dan Informatik	1,515
6	Fakulti Pengajian Islam	191
7	Fakulti Perhutanan Tropika	734
8	Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan	3,056
9	Fakulti Pertanian Lestari	326
10	Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan	723
11	Fakulti Psikologi dan Pendidikan	1,992
12	Fakulti Sains dan Sumber Alam	1,700
13	Fakulti Sains Makanan dan Pemakanan	706
14	Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan	2,084
15	Institut Biologi Tropika dan Pemuliharaan	57
16	Institut Penyelidikan Bioteknologi	63
17	Institut Penyelidikan Marin Borneo	82
18	Pusat Penataran Ilmu dan Bahasa	57
Jumlah Keseluruhan		**17,045**

**tidak termasuk pelajar PLUMS*

Enrolmen Pelajar Antarabangsa

Bil.	Negara	Jumlah
1	Algeria	2
2	Bangladesh	20
3	Brunei Darussalam	26
4	Cambodia	5
5	China	539
6	Egypt	1
7	Ethiopia	1
8	Gabon	1
9	Hong Kong	1
10	India	2
11	Indonesia	76
12	Iran (Islamic Republic Of)	1
13	Japan	6

Bil.	Negara	Jumlah
14	Libyan Arab Jamahiriya	1
15	Mexico	1
16	Pakistan	17
17	Palestinian Territory, Occupied	1
18	Philippines	6
19	South Korea	3
20	Thailand	1
21	Timur Leste	1
22	Uganda	1
23	United Arab Emirates	2
24	Vietnam	2
25	Yemen	1
Jumlah Keseluruhan		**718**

**tidak termasuk pelajar PLUMS*
Nota : Sumber Data Enrolmen adalah daripada PPDM

PASCASISWAZAH

Senarai Program Pascasiswazah

Jumlah Program Ditawarkan Bagi Sesi 2022/2023

Bil.	Fakulti	Pascasiswazah	
		Phd (Selepas Konsolidasi)	Sarjana (Belum Konsolidasi)
1	Akademi Seni dan Teknologi Kreatif	1	3
2	Fakulti Pengajian Islam	1	1
3	Fakulti Kewangan Antarabangsa Labuan	1	3
4	Fakulti Komputeran dan Informatik	2	2
5	Fakulti Kejuruteraan	1	5
6	Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan	5	11
7	Fakulti Pertanian Lestari	1	4
8	Fakulti Psikologi dan Pendidikan	2	9
9	Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan	2	1
10	Fakulti Perhutanan Tropika	1	1
11	Fakulti Sains Makanan dan Pemakanan	1	3
12	Fakulti Sains dan Sumber Alam	4	8
13	Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan	4	6
14	Institut Biologi Tropika dan Pemuliharaan	2	4
15	Institut Penyelidikan Bioteknologi	1	1
16	Institut Penyelidikan Marin Borneo	3	4
17	Pusat Penataran Ilmu dan Bahasa	2	3
Jumlah Keseluruhan		**34**	**69**

Pengambilan Pelajar

Bil.	Peringkat	Jumlah
1	Program Doktor Falsafah (Secara Penyelidikan) Sepenuh Masa	156
2	Program Doktor Falsafah (Secara Penyelidikan) Separuh Masa	33
3	Program Sarjana (Secara Penyelidikan) Sepenuh Masa	131
4	Program Sarjana (Secara Penyelidikan) Separuh Masa	24
Jumlah Keseluruhan		**344**

Enrolmen Pelajar

Bil.	Peringkat	Jumlah
1	Program Doktor Falsafah (Secara Penyelidikan) Sepenuh Masa	151
2	Program Doktor Falsafah (Secara Penyelidikan) Separuh Masa	32
3	Program Sarjana (Secara Penyelidkan) Sepenuh Masa	130
4	Program Sarjana (Secara Penyelidkan) Separuh Masa	24
5	Program Sarjana PLUMS	605
Jumlah Keseluruhan		**942**

Enrolmen Pelajar Pascasiswazah Mengikut Fakulti (Sepenuh Masa)

Bil.	Fakulti	Jumlah
1	Akademi Seni dan Teknologi Kreatif	19
2	Fakulti Kejuruteraan	24
3	Fakulti Kewangan Antarabangsa Labuan	12
4	Fakulti Komputeran dan Informatik	9
5	Fakulti Pengajian Islam	2
6	Fakulti Perhutanan Tropika	9
7	Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan	35
8	Fakulti Pertanian Lestari	7
9	Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan	37
10	Fakulti Psikologi dan Pendidikan	41
11	Fakulti Sains dan Sumber Alam	22
12	Fakulti Sains Makanan dan Pemakanan	5
13	Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan	23
14	Institut Biologi Tropika dan Pemuliharaan	6
15	Institut Penyelidikan Bioteknologi	9
16	Institut Penyelidikan Marin Borneo	21
Jumlah Keseluruhan		**281**

Enrolmen Pelajar Antarabangsa

Bil.	Negara	Jumlah
1	Akademi Seni dan Teknologi Kreatif	12
2	Fakulti Kejuruteraan	9
3	Fakulti Kewangan Antarabangsa Labuan	4
4	Fakulti Komputeran dan Informatik	7
5	Fakulti Pengajian Islam	1
6	Fakulti Perhutanan Tropika	0
7	Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan	21
8	Fakulti Pertanian Lestari	1
9	Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan	29
10	Fakulti Psikologi dan Pendidikan	22
11	Fakulti Sains dan Sumber Alam	3
12	Fakulti Sains Makanan dan Pemakanan	1
13	Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan	2
14	Institut Biologi Tropika dan Pemuliharaan	0
15	Institut Penyelidikan Bioteknologi	0
16	Institut Penyelidikan Marin Borneo	2
Jumlah Keseluruhan		**114**

GRADUAN UMS

Pada tahun 2022, UMS telah menghasilkan seramai 4,650 orang graduan. Ia merangkumi 92 graduan Doktor Falsafah, 271 graduan Sarjana (Penyelidikan), 228 Sarjana (Kerja Kursus – PLUMS), 64 graduan Diploma Lepasan Ijazah (PASCA), 3,798 graduan Sarjana Muda, 124 Sarjana Muda (PLUMS) dan Diploma seramai 73 graduan.

Senarai Penerima Anugerah Pingat dan Hadiah (Prasiswazah)

Bil.	Anugerah	Penerima
1	Anugerah Pelajaran Diraja (Bumiputera)	**Kristy Samunting** Akademi Seni dan Teknologi Kreatif (ASTiF)
2	Anugerah Pelajaran Diraja (Bukan Bumiputera)	**Low Yee Teng** Fakulti Perhutanan Tropika (FPT)
3	Pingat Emas Canselor	**Yau Chee Xian** Fakulti Sains dan Sumber Alam (FSSA)
4	Pingat Emas Naib Canselor	**Wong Chee Hung** Fakulti Komputeran dan Informatik (FKI)
5	Pingat Emas Alumni	**Lua Pei Ling** Fakulti Psikologi dan Pendidikan (FPP)
6	Hadiah Zainal Abidin Bador	**Nur Faizzatul Akma Mas'ud** Fakulti Sains dan Sumber Alam (FSSA)
7	Hadiah Tun Zaki Tun Azmi (Prasiswazah – Tempatan)	**Debbie Quah Lye Theng** Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan (FPSK)
8	Hadiah Tun Zaki Tun Azmi (Prasiswazah – Antarabangsa)	Tiada Pencalonan
9	Anugerah Kecemerlangan dan Bakti Siswa HiUMS	**Floyd Darren Mojikon** Fakulti Sains dan Sumber Alam (FSSA)

Senarai Penerima Anugerah Pingat dan Hadiah (Pascasiswazah)

Bil.	Anugerah	Penerima
1	Anugerah Tesis Terbaik Gugusan Sains (Doktor Falsafah)	Syafiqah binti Saufie
2	Anugerah Tesis Terbaik Gugusan Sastera (Doktor Falsafah)	Jinky Jane C. Simeon
3	Anugerah Tesis Terbaik Gugusan Sains (Sarjana)	Mohammad Hafiz Syukri bin Kassim
4	Anugerah Tesis Terbaik Gugusan Sastera (Sarjana)	Malarvily A/P N Ramaloo
5	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Ijazah Kedoktoran Kesihatan Awam (DrPH)	Michal Christina A/P Steven
6	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Sarjana Sains (Biologi Molekul)	Norsyafiqa binti Suhaimi
7	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Sarjana Kejuruteraan (Minyak dan Gas)	Nabilah binti Abdul Asui
8	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Sarjana Sains Makanan (Keselamatan Dan Kualiti Makanan)	Raslinaty binti Djamal
9	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Diploma Pendidikan Lepasan Ijazah (DPLI)	Shilla Shelynn
		Siti Khadijah binti Kasim
		Vivi Gloria Lucus
10	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Sarjana Psikologi (Kaunseling)	Nor Hayat binti Zakaria
11	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Sarjana Psikologi Kaunseling (SPADA)	Ahmad Hafizul Hakim bin Mohd Shahar

Senarai Penerima Anugerah Pingat dan Hadiah (Pascasiswazah)

Bil.	Anugerah	Penerima
12	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Sarjana Pengurusan Modal Manusia	Nadia binti Marzuki
13	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Sarjana Pentadbiran Perniagaan (MBA)	Constance Joy J. Moin
14	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Sarjana Ekonomi (MECONS.)	Adwina Chin Lee Ling
15	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Sarjana Pendidikan (Pendidikan Sains)	Alipazli bin Awang Japilan
		Haridah binti Utu Satu
16	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Sarjana Pendidikan (Pengajaran Bahasa Inggeris Sebagai Bahasa Kedua (TESL))	Karen Chong Mei Teng
		Nurul Farah Natalia binti Mohd Arpan
17	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Sarjana Pendidikan (Komputer Dalam Pendidikan)	Rozivianie binti Balang
18	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Sarjana Pendidikan (Pengurusan Pendidikan)	Hastute Mohd Yunus
		Yeo Mei Mei
19	Anugerah Pelajar Terbaik (Kerja Kursus) Sarjana Pendidikan (Kurikulum Dan Pengajaran)	Limi Chong
20	Anugerah Pelajar Cemerlang Gugusan Sains (Secara Penyelidikan) Doktor Falsafah	Karen Wong Min Jin
21	Anugerah Pelajar Cemerlang Gugusan Sastera (Secara Penyelidikan) Doktor Falsafah	Jamilah Ahmad
22	Anugerah Pelajar Cemerlang Gugusan Sains (Secara Penyelidikan) Sarjana	Jecelyn Leaslie John Charles Mitah
23	Anugerah Pelajar Cemerlang Gugusan Sastera (Secara Penyelidikan) Sarjana	Mohd Nazmi bin Mohd Khalli
24	Anugerah Pelajar Cemerlang Gugusan Sains (Secara Kerja Kursus)	Nabilah binti Abdul Asui
25	Anugerah Pelajar Cemerlang Gugusan Sastera (Secara Kerja Kursus)	Limi Chong
26	Anugerah Penyelia Terbaik (Gugusan Sains)	Prof. Madya Dr. Darmesah binti Gabda
27	Anugerah Penyelia Terbaik (Gugusan Sastera)	Prof. Dr. Sabariah Bte Sharif
28	Anugerah Aspirasi Pascasiswazah (GOT) Gugusan Sains	Karen Wong Min Jin
		Broneca Sibin
		Lia Natasha Amit
		Zhang Guihong
		Danny Ngo Lung Yao
		Ling Sin Yi
		Ng Jun Wei

Senarai Penerima Anugerah Pingat dan Hadiah (Pascasiswazah)

Bil.	Anugerah	Penerima
29	Anugerah Aspirasi Pascasiswazah (GOT) Gugusan Sastera	Mohd Razali bin Alias
		Parhimpunan Simatupang
		Shaierah binti Gulabdin
		Ahmad Fadly Abd Rahman
		Cathrine binti Masingan
		Dexter bin Silam
		Hafifi Hafidz bin Horace
		Jamilah Ahmad
		Janet Jequiline Jolly Tinjol
		Junainah binti Jamaludin
		Mohd Hussin bin Musa
		Robina Akhtar
		Siti Fauziah binti Mohd Amin @ Amin
		Ting Pick Dew
		Ahmadi bin Abd Wahab
		Kong Teck Sieng
		Ricky Anak Kemarau
		Zulasri bin Pitting
		Anne Jeffrey Kihob

JABATAN HAL EHWAL PELAJAR

Jabatan Hal Ehwal Pelajar (JHEP) berfungsi sebagai pusat perkhidmatan kepada pelajar dalam perkara-perkara yang berkaitan dengan kebajikan, kesihatan, kaunseling, kerjaya, aktiviti berpersatuan, biasiswa dan bantuan kewangan pelajar. Matlamat JHEP berhasrat menghasilkan graduan yang seimbang, berketerampilan, bertakwa dan patriotik.

JHEP terbahagi kepada lima (5) Bahagian iaitu:
a. Bahagian Pentadbiran & Kewangan;
b. Bahagian Pembangunan Pelajar;
c. Bahagian Kebudayaan & Kesenian;
d. Bahagian Kaunseling & Bimbingan Pelajar; dan
e. Bahagian Kebajikan & Kewangan Pelajar.

JHEP yang terletak di Bangunan Anjung Siswa menyediakan beberapa kemudahan seperti berikut:
a. Mesin ATM;
b. Kedai Koperasi UMS;
c. *One Stop Centre*;
d. Kafeteria;
e. Bilik *Smart Space*;
f. Perkhidmatan Pos/Kurier;
g. Bilik Mesyuarat;
h. Bilik Aktiviti Pelajar;
i. Kedai Buku;
j. *Vending Machine*;
k. Kios;
l. Anjung *Circle*; dan
m. Perkhidmatan van untuk kegunaan pelajar dan orang kurang upaya (OKU).

BAHAGIAN PEMBANGUNAN PELAJAR

Fungsi Bahagian Pembangunan Pelajar ialah:

1. Merancang, melaksana dan menguruskan semua badan pelajar (MPP/JAKMAS/Kelab/Persatuan/Sekretariat) yang bernaung di bawah Jabatan Hal Ehwal Pelajar.
2. Merancang dan menyelaras aktiviti tahunan badan pelajar selaras dengan 9 teras aktiviti berimpak tinggi yang telah ditetapkan.
3. Merancang dan menyelaras latihan/kursus dalaman bagi pembangunan sahsiah pelajar dan menguruskan penglibatan luar pelajar dalam bengkel, pertandingan, seminar dan sebagainya.
4. Menguruskan keaktifan badan pelajar melalui pemberian *Student Development Point* (MySDP) berdasarkan aktiviti-aktiviti yang telah dilaksanakan.
5. Menyelaras pencalonan Anugerah Tokoh Siswa (ATS) dan pencalonan Majlis Anugerah Hal Ehwal Pelajar & Alumni (MAHEPA).
6. Menyelaras Mesyuarat Majlis Timbalan Dekan HEPA (MTD).

BAHAGIAN KEBAJIKAN PELAJAR DAN KEWANGAN PELAJAR

Fungsi Bahagian Kebajikan dan Kewangan Pelajar ialah:

1. Menguruskan hal-hal yang berkaitan kebajikan pelajar seperti urusan khairat kematian, bantuan bencana pelajar dan apa-apa sahaja yang berkaitan dengan kebajikan pelajar.
2. Menguruskan insurans pelajar.
3. Menguruskan permohonan kewangan sara diri dan tajaan pelajar.
4. Menguruskan permohonan *MyCare* pelajar.
5. Menguruskan *Food Bank* pelajar.

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

Senarai Penaja (Pinjaman/Biasiswa/Dermasiswa) Bagi Tahun 2022

Bil.	Senarai Penaja	Jumlah Pelajar
1	BAITULMAL – ACCA	42
2	BAITULMAL – ICSA	1
3	BAITULMAL -MAIWP	12
4	BAITULMAL-MATRIK	1
5	BANK RAKYAT	6
6	BIASISWA KERAJAAN NEGERI SELANGOR	31
7	BIASISWA PENGAJIAN TINGGI MALAYSIA	6
8	BIASISWA PINJAMAN KERAJAAN NEGERI SARAWAK (BPKNS)	32
9	BKNS	845
10	GAMUDA	2
11	IPTA	62
12	JABATAN PERKHIDMATAN AWAM (JPA)	290
13	JABATAN ZAKAT NEGERI KEDAH DARUL AMAN	1
14	KEMENTERIAN BELIA DAN SUKAN	2
15	KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA	21
16	KIB	1
17	KOPERASI KEBANGSAAN PERMODALAN TANAH BHD	1
18	KPM-PKPG	1
19	KUMP WANG BIASISWA RAJA-RAJA	1
20	KUMPULAN WANG SIMPANAN PEKERJA	23
21	KUOK FOUNDATION	6
22	LEMBAGA BIASISWA NEGERI SABAH	1
23	LEMBAGA PEMASARAN PERTANIAN PERSEKUTUAN (FAMA)	1
24	LEMBAGA ZAKAT SELANGOR	13
25	MAJLIS AMANAH RAKYAT (MARA)	43
26	PEJABAT SETIAUSAHA KERAJAAN PULAU PINANG	1
27	PEMODALAN NASIONAL BERHAD	1
28	PERKESO	2
29	PETRONAS	1
30	PINJAMAN IPB	1
31	PINJAMAN PELAJARAN NEGERI SELANGOR	1
32	PTPTN	4,889
33	PUSAT ZAKAT SABAH	24
34	SKIM BIASISWA KHAS YAYASAN TABUNG HAJI (SBKY TH)	1
35	SKIM GALAKAN PENDIDIKAN ORANG ASLI	6
36	SURUHANJAYA PERKHIDMATAN AWAM SARAWAK	3
37	SYARIKAT SWASTA	9
38	TABUNG AMANAH PENDIDIKAN NEGERI MELAKA	4
39	TABUNG AMANAH PINJAMAN PULAU PINANG	1
40	TABUNG BTC MAJU HOLDING SDN BHD	1
41	TABUNG KEBAJIKAN YAYASAN SARAWAK	3
42	TUNKU ABDUL RAHMAN SCHOLARSHIP	5
43	YAYASAN BANK RAKYAT	4
44	YAYASAN JOHOR	1
45	YAYASAN KELANTAN DARUL NAIM	8
46	YAYASAN PAHANG	1
47	YAYASAN PERAK	3
48	YAYASAN SABAH	84
49	YAYASAN SARAWAK	67
50	YAYASAN SIME DARBY	2
51	YAYASAN SWASTA	4
52	YAYASAN TELEKOM MALAYSIA	7
53	YAYASAN TENAGA NASIONAL	240
54	YAYASAN TERENGGANU	6
55	YAYASAN TUN FUAD	3
56	YAYASAN TUNKU ABDUL RAHMAN-YTAR SARAWAK	7

Insurans Pelajar

Skop Perlindungan	Jumlah Perlindungan
Takaful Kelompok Pelajar	sehingga RM45,000

Peranti Siswa

Perkara	Jumlah Penerima
Peranti Siswa	7,380 orang pelajar

Bahagian Kaunseling dan Bimbingan
Fungsi Bahagian Kaunseling dan Bimbingan ialah:

Sektor Kaunseling
1. Mengendalikan khidmat kaunseling dan bimbingan kepada pelajar (individu atau kelompok).
2. Menganjurkan program-program berkaitan kaunseling dan bimbingan pelajar.
3. Menganjurkan program kecemerlangan akademik pelajar – Mengenal pasti masalah pelajar melalui keputusan akademik dan latar belakang.
4. Mengendalikan ujian-ujian psikologi seperti (ujian personaliti, stres) kepada pelajar.
5. Mengendalikan sesi terapi kaunseling kepada pelajar.
6. Menguruskan sesi kaunseling bagi kes-kes tatatertib pelajar yang dirujuk.
7. Menyediakan laporan data & statistik bagi jumlah klien, sesi kaunseling dan jenis-jenis isu.

Sektor Bimbingan
1. Menyelaras program/ seminar/ bengkel pembangunan kendiri pelajar.
2. Menganjurkan program-program berkaitan kaunseling dan bimbingan pelajar, program kecemerlangan akademik pelajar dan program persediaan kerjaya khusus kepada pelajar tahun akhir.
3. Menjalankan sesi bimbingan.
4. Menyediakan laporan data & statistik bagi perkhidmatan bimbingan.

Jumlah Pelajar Yang Mengikuti Sesi Kaunseling Mengikut Fakulti dan Jantina Bagi Tahun 2022

Bil.	Fakulti	Lelaki	Perempuan	Jumlah Pelajar
	Akademi Seni dan Teknologi Kreatif	0	2	2
	Fakulti Kejuruteraan	1	2	3
	Fakulti Perhutanan Tropika	1	2	3
	Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan	0	2	2
	Fakulti Pertanian Lestari	1	0	1
	Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan	0	4	4
	Fakulti Psikologi Pendidikan	13	50	63
	Fakulti Sains dan Sumber Alam	1	6	7
	Fakulti Sains Makanan dan Pemakanan	0	5	5
	Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan	2	3	5
	Kakitangan	1	1	2
	Orang Awam	2	3	5
	Pusat Pengajian Pascasiswazah	0	1	1
Jumlah Keseluruhan		**22**	**81**	**103**

Jumlah Sesi Kaunseling yang Dijalankan Mengikut Fakulti dan Jantina Bagi Tahun 2022

Bil.	Fakulti	Lelaki	Perempuan	Jumlah Sesi
1	Fakulti Kejuruteraan	1	2	8
2	Fakulti Perhutanan Tropika	0	2	2
3	Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan	0	3	3
4	Fakulti Pertanian Lestari	1	0	1
5	Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan	0	8	8
6	Fakulti Psikologi Pendidikan	18	151	169
7	Fakulti Sains dan Sumber Alam	2	11	13
8	Fakulti Sains Makanan dan Pemakanan	0	8	8
9	Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan	1	6	7
10	Kakitangan	0	1	1
11	Orang Awam	4	0	4
12	Pusat Pengajian Pascasiswazah	0	3	3
Jumlah Keseluruhan		**27**	**195**	**222**

Jumlah Aktiviti Bimbingan 2022
16 aktiviti

Statistik Sesi Sokongan Psikososial Atas Talian 2022

Kategori	Pelajar	Kakitangan	Awam	Jumlah
Jumlah	9	0	2	11

Bahagian Kebudayaan dan Kesenian

Fungsi Bahagian Kebudayaan dan Kesenian ialah:

1. Memperkasakan perpaduan antara warga Universiti Malaysia Sabah, dengan menitikberatkan nilai-nilai murni seperti hormat menghormati, bertoleransi, dan menghargai budaya Malaysia.
2. Menyemai dan menanam sikap cintakan kebudayaan dan kesenian terhadap pelajar, selaras dengan objektif yang terkandung dalam Dasar Kebudayaan Kebangsaan.
3. Merancang, menggerak, melaksanakan dan memantau segala aktiviti kesenian dan kebudayaan bagi para pelajar;
   a. Mencungkil dan mengetengahkan bakat serta kebolehan pelajar dalam bidang kesenian dan kebudayaan.
   b. Menyelaras segala hal yang berkaitan dengan penyediaan, penyelarasan serta pendokumentasian laporan aktiviti kesenian dan kebudayaan yang telah disertai oleh pelajar.
   c. Memartabatkan nama UMS ke peringkat yang tertinggi dalam arena kesenian dan kebudayaan.
   d. Memberi kerjasama dan menggembleng tenaga kepada segala penganjur Majlis Kebudayaan Universiti Malaysia (MAKUM).

Pencapaian Pelajar Peringkat Antarabangsa dan Kebangsaan

Sepanjang tahun 2022, UMS telah merekodkan sebanyak tiga (3) pencapaian pelajar di peringkat antarabangsa dan sembilan (9) pencapaian pelajar di peringkat kebangsaan dalam pelbagai teras aktiviti berimpak seperti berikut:

Peringkat Antarabangsa:

i. <u>Seni dan Budaya</u>

World Championship of Performing Arts (WCOPA) 2022 California, USA
19 Julai-02 Ogos 2022 | Anheim, Disneyland Los Angeles
Pencapaian: 5 Perak dan 5 Gangsa

Borneo Arts Festival, Labuan 2022
23-25 September 2022 | Dewan Ujana Kewangan, Labuan
Pencapaian: 1 Gangsa dan Anugerah Muzik Terbaik

ii) Kesukarelawan

Misi Sukarelawan Siswa YSS (Asean Green Summer Volunteer Campaign, Vietnam 2022)
7 Julai-11 Ogos 2022 | Vietnam
Pencapaian: 3 Orang pelajar telah mewakili UMS

Peringkat Kebangsaan:

iii) <u>Pengucapan Awam</u>

Pertandingan Debat Sabah Maju Jaya Piala Ketua Menteri Sabah
25-27 November 2022 | Universiti Teknologi Mara (UiTM) Kota Kinabalu
Pencapaian: Johan

Pertandingan Debat Anti Rasuah IPT, Piala Ketua Pesuruhjaya SPRM 2022
7-12 Oktober 2022 | Universiti Sains Islam Malaysia
Pencapaian: Johan

Pertandingan Debat Alam Sekitar Antara Institusi Pendidikan Tinggi Kali Ke-28
20-27 Ogos 2022 | Universiti Malaysia Sabah
Pencapaian : Tempat Kedua

Debat Perpaduan Keluarga Malaysia
13 Ogos 2022 | Universiti Teknologi Malaysia
Pencapaian: Separuh Akhir

iv) **Inovasi dan Kreativiti**

University Robot Competition (UROCK) 2022
11-12 November 2022 | UniMAP
Pencapaian: Johan

ROBOCON 2022
2-5 Jun 2022 | Stadium Azman Hashim, Universiti Sains Malaysia
Pencapaian: 8 Pasukan Terbaik

v) **Seni dan Budaya**

Pertandingan Teater Prosenium Pengguna UA (MAKUM)
18 Ogos 2022 | Dewan Resital UMS
Pencapaian: Johan Keseluruhan (5 Anugerah)

Pertandingan Tarian Zapin Kreatif Terbuka WP Labuan
20 Mac 2022 | Dewan Ujana Kewangan Labuan
Pencapaian: Tempat Ketiga

vi) **Kesukarelawan**

Hari Kesukarelawan Kebangsaan IPT 2022
5 Disember 2022 | Dewan Za'aba Kementerian Pendidikan Tinggi
Pencapaian: Anugerah Khas Sukarelawan Terbilang

Misi Sukarelawan Siswa (YSS) Sabah 2022
29 Ogos-13 September 2022 | Tuaran, Kudat dan Beluran
Pencapaian: 5 Orang pelajar telah mewakili UMS

Senarai Aktiviti/Program yang Dijalankan Pada Tahun 2022

Bil.	Nama Program	Jumlah Pelajar
	KATEGORI TERAS: INOVASI DAN KREATIVITI	
1	Pertandingan Poster Kreatif HUREC	23
2	Virtual LinkedIn Workshop	55
3	Poster "Physics is Awesome"	19
4	E-Poster Competition	100
5	Pertandingan Logo HE20	140
6	COVID-19 Online Quiz	100
7	3R Smart Model	15
8	Dialog Pembelajaran Dalam Talian: Mahasiswa Bijak IT	200
9	Pertandingan Video 1 Minit Kesedaran Kesihatan Mental	20
10	STEM Competition 2021	10
11	Pertandingan E-Sulam Innovate 2021	3
12	Pertandingan Mari Membaca	30
13	Pertandingan Fotografi MCO	200
14	Pertandingan Poster Champion 2021	41
15	Web Designing Competition	22
16	One Way Ticket to Success Innovation Competition	70
17	Kursus Latihan Pensijilan Profesional dan Peperiksaan Pentauliahan Huawei ICT Associate (HCIA)	66
18	Drama Challenge	13
19	UMSKAL Got Talent	2
20	Pertandingan Penulisan Esei Kreatif ("Aku, Dia & COVID-19")	30
21	"Vlog about Healthy Meals in a day" 2021	9
22	Pertandingan Video Pendek "Marketing Video: Your Business Infomercial"	29
23	Pertandingan Poster Digital (Hari Pekerja Dan Norma Baharu)	15
24	Program Jom Share	14
25	Earth Day Photo Taking Competition	61
26	Poetry Competition	25
27	'Robotics with Cyber' Webinar	144
28	Bengkel Asas Photoshop CFC	43
29	Pertandingan Video Pendek	50
30	Program 'Short Comic'	60
31	Bengkel 'Learn to Code in Python'	124
32	Book Club	2
33	Pertandingan Penulisan Rencana	30
34	Pertandingan 'Accums Wild-Photography Challenge'	21
35	Short Film Contest 2020/2021	30
36	365 With SPM Graduates Online Workshop Tour	16
37	Pertandingan Esei Pendek (Why ICT is Good to Learn)	16
38	Program Pertandingan Fotografi-Tema Kontra	37
39	Pertandingan Video Kreatif ODL	20
40	Pertandingan Mereka Poster Digital Menghargai Frontliners	20
41	Accums Instagram Geek Contest	38
42	FKI Jersey Design Competition	50
43	Pertandingan Mereka Cipta Poster Grafik	17

Bil.	Nama Program	Jumlah Pelajar
44	Pertandingan Mini Chem-E-Cell KE-11 2021	54
45	2021 IEEE-UMS Electrical & Electronic Engineering Project Challenges	105
46	WEBINAR “The Future Of Mobile App Industry”	162
47	Capture The Flag (CTF) Competition	20
48	Taklimat Cybersecurity	50
49	Food Science Kahoot Quiz 2021	73
50	Pertandingan “Huawei ICT Competition 2021-2022” Preliminary Level	22
51	Pet Photo Competition	30
52	FSSA Got Talent Sempena Hari Kebangsaan	10
53	Program “Importance Of Microsoft 365” Accums 2021/2022	317
54	Nutri On the Go FSMP 2021	43
55	Smoothie Bowl Recipe Challenge Fakulti Sains Makanan Dan Pemakanan (FSMP) 2021	30
56	Pertandingan Poster	50
57	What’s in My Backyard?	11
58	Bengkel Citation & Reference (Mendeley)	100
59	UMS Cyberhunt Challenge 2.0	60
60	Webinar Microsoft Excel	200
61	Nutri Foodie 2.0	60
62	National Chemical Engineering Symposium 2021	32
63	Git & Github Workshop	50
64	Gadget’s Poster Design Competition	40
65	Forum; Dark Tourism The Uprising Trend	115
66	Sharing Session	100
67	Webinar “Role Of Chemical Engineers In Solving Climate Change”	80
68	Training of Trainer (ToT)	18
69	Virtual Entrepreneurship EXPO	200
70	Pertandingan Sempena Bulan Anti Dadah Kebangsaan	33
71	Program Mencipta Video Pendek 2021	25
72	Video Competition: Life During Pandemic	14
73	Program E-Poster	100
74	Pertandingan Video Resume Kerjaya	31
75	Bengkel Photoshop Dan Video Editing	100
76	Program Short Story Writing	9
77	Let Me Sing	31
78	Pertandingan Fotografi Perfect Click UMS	19
79	Mengukir Senyuman: Nostalgia Terindah	50
80	Program Bengkel Asas Obs Studio (Live Streaming)	50
81	Bengkel Penulisan Berita KKTM 2021	188
82	Program Jari Tajwid	94
83	Probuk KKTM	185
84	Semarak Patriotisme KKTF 2021 (SEMARAK’21)	300
85	Graphic Design Workshop	99
86	Bengkel Freelance	0
87	Take A Brain Break	100
88	Humanity To The Rescue 2021	30
89	Program Bengkel Kemahiran Teknologi Sistem Komputer	100
90	How To Be A Graphic Designer	50

Bil.	Nama Program	Jumlah Pelajar
	KATEGORI TERAS: KEMASYARAKATAN	
1	World Wildlife Day UMS 2021	209
2	Stop HIV And AIDS Discrimination Through Education (S.H.A.D.E) Project	127
3	HUREC Academic Day	39
4	Fundraising Tiktok Challenge	45
5	Program Pertandingan Poster Digital Motivasi Ramadhan (Marketing)	35
6	Celebrate The Differences	95
7	PUBG Mobile Charity Tournament	64
8	One Ringgit Grace	300
9	Earth Day Talk	20
10	National Mental Health Awareness Campaign –Showing Support	181
11	Majlis Sambutan Hari Raya Aidilfitri	40
12	“Educational Dialogue: Going Green’’	170
13	Program Pengenalan FSMP 2021	200
14	Family Day 2021	100
15	Serenity Session	50
16	Webinar “PFA: How You Can Make A Difference” Bersempena Kesihatan Mental Sedunia 2021	300
17	Program Bicara Siswi (Wanita Moden : Aspiration & Inspiration)	291
18	Pertandingan Video Kesedaran Kepenggunaan	50
19	Merintis Mahasiswa Berintegriti Angkatan Mahasiswa Anti Rasuah (AMAR UMS)	253
20	Forum Isu Semasa 1.0	50
21	Webinar Sustainable Gastronomy Day, UMS	105
22	“Symposium Coping Strategy During Covid-19 Pandemic Programme’’	408
23	Ceramah Khusus Maulidur Rasul (Kekasih Yang Dirindui)	100
24	Ada Apa Dengan Surah Al - Fatihah	10
25	Ceramah Wanita : Nasihat Rasulullah SAW Kepada Para Wanita	100
26	Program Ceramah Atas Talian: Amalan Sunat dan Kelebihannya	311
27	We Care We Share: Misi Bantuan Bersama Keluarga Mualaf Dan Asnaf	23
28	Program Cleaning Fest	200
29	We Care, We Share KKTM	50
30	Le Banquet De Ramadan	29
31	Keep In Touch Always (K.I.T.A): KIRC Community Engagement	27
32	Program Majlis Berbuka Puasa	41
33	Program Khatam Al-Quran	100
34	Bengkel Persediaan Dan Penjagaan Kesihatan Mental Di Alam Pekerjaan	156
35	Tun Mustapha Residential College Introduction Night 2021 (TMRECON)	106
36	Hari Pengenalan Kolej Kediaman 1 Borneo	104
37	Bacaan Yasin dan Doa Selamat	450
38	Thank You UMSKAL	50
39	Majlis Perasmian Foodbank UMSKAL	200
40	‘International Mental Health Conference 2021’ (IMHC 2021)	300
41	Care To Get	300

Bil.	Nama Program	Jumlah Pelajar
	KATEGORI TERAS : KEPIMPINAN DAN JATI DIRI	
1	Majlis Anugerah Dekan Sesi 2019/2020	11
2	MCG Research Day	75
3	Senior Talk	17
4	Virtual Internship Talk “A Great Step Begins With Internship”	150
5	Kita Masuk Universiti Untuk Apa Sebenarnya: Malam Pengisian dan Refleksi	325
6	10th Innovation Week: Mindmapping Workshop	20
7	Integrity 24/365	160
8	Hari Bersama Industri	100
9	R U Ok: Inside The Mind Of Procrastinator	267
10	FMBC E-Sport Championship” Sesi 2021	74
11	Webinar “IChemE – Workplace Navigation with Mr. Shaw Fong Ho”	27
12	Lets’ Assemble, FSMP Fledgling	148
13	Tadabbur Al-Quran	15
14	Geotalk 6.0	74
15	Webinar “Sexual Harassment At Workplace” With Soroptimist International KK	74
16	Seju Fuse 2020 FPL	135
17	Aspire: A PRE-Medical Conference	250
18	The Art Of Communication In Employment	69
19	Seminar Arkeologi 3.0	103
20	Program Journey To Become Active Citizen : The Change Maker	71
21	How To Impress A Potential Employer	69
22	Program Job Hunting: Penulisan Resume dan Teknik Kerjaya	93
23	Career Talk : How To Love Your Work	34
24	Digital Scavenger Hunt	55
25	Taklimat Kerjaya : Pengenalan Kepada Pensijilan Minyak Sawit Mampan Malaysia (MSPO)	182
26	Industrial Relations Talk	121
27	Majlis Apresiasi Bersama Alumni Program Hubungan Antarabangsa Tahun 2021	17
28	A Day With Alumni (ADWI)	94
29	Student Awards and Appreciation Virtual Ceremony 2021	70
30	Program Kerjaya: Hala Tuju Graduan	62
31	Annual General Meeting Session 2020/2021	125
32	Annual Grand Meeting PEWARIS 2021	78
33	Sesi Slot Bersama Penyelidik FKI 2021	89
34	Alumni Sharing-HK20 TO HK20	42
35	Youth Leadership Program	80
36	Sayembara Mencipta Dan Melafazkan Pantun	20
37	Webinar “ICHEME POPSIG East Malaysia University Roadshow”	32
38	The Belia Talk Session	100
39	Kursus Pemantapan Organisasi Kelab Dan Persatuan	25
40	Santai Bersama Senior: Pengalaman Latihan Industri	162
41	Annual Grand Meeting	150
42	Bengkel Pengurusan Organisasi	49
43	E-Katan Belia	100
44	Webinar Career Talk 1.0	185
45	Program Suai Mesra SPE UMS Student Chapter	100

Bil.	Nama Program	Jumlah Pelajar
46	Lepak FSMP : Dean Lists-To-Be	148
47	Webinar “What’s After Graduation with Alumni	30
48	E-Kolokium Kepimpinan Persatuan Mahasiswa Fakulti Sains Komputer Kebangsaan	9
49	Bengkel Penulisan Akademik	70
50	Webinar Healthier And Happier With Indoor Plants	130
51	Program Panel bertajuk Where Do We Go from Here? The Future Job Social Sciences and Humanities in The Covid-19 Pandemic	300
52	How To Prepare Your Resume	147
53	Hari Orientasi Pelajar Perubatan Dan Kejururawatan Tahun Pertama Sesi 2021/2022	155
54	Endangered Marine Species Tiktok Contest	40
55	Cross Cultural Career Opportunity	118
56	Journey of Tomorrow: Study or Career	120
57	Program Orientasi Tahun 1 Kelab Pemasaran Sesi 2021/2022	55
58	Forester Award Ceremony Fakulti Perhutanan Tropika Sesi 2020/2021	400
59	Safari Cross Universiti (SELINTAS)	50
60	Impact of Technology on The Auditing Profession	95
61	Sembang Santai Usahawan: Keyakinan Pencetus Kejayaan	196
62	Webinar : Accelerating Academic Towards Simulation	110
63	Boost Your Career	310
64	Career Talk: Role Of An Intern	100
65	A Day With ACCA	85
66	Kursus Pengurusan Dan Pemantapan Organisasi Bersama PMFSSA 21/22	50
67	How to Organize An Event	62
68	Majlis Anugerah Dan Ikatan Mesra FSMP 2021	250
69	Majlis Anugerah Dekan Fakulti Psikologi dan Pendidikan 2021	350
70	Cyber Security Webinar	100
71	Get – to – Know UMSKAL	250
72	Hospitality Industry Talk	150
73	Kelas Tajwid KRM	8
74	Seerah: Motivational Life Lesson	100
75	Vedanthaangal 2021	140
76	Kursus Asas Sukarelawan	22
77	Program 30 Days Poster	100
78	Program Malaysian Professional Prospect Convention : Welcome To UMS	100
79	Webinar “Resilient Leadership With Lead+’	30
80	‘Apa Kata Belia 1.0’ (Sugarbook: Nafsu atau Wang?)	100
81	Seminar Debat Oregon Bahasa Mandarin Universiti Malaysia Sabah	90
82	Seminar Daie Muda KRM	80
83	Self-Empowerment	49
84	Program Diskusi Ilmiah Bersama Kementerian	10
85	Excel Workshop (Intermediate)	237
86	Program Kem Latihan Debat Bahasa Mandarin UMS-Tsung Tsin	40
87	Mesyuarat Agung Tahunan Pembina Universiti Malaysia Sabah 2021	22
88	YouthSpeak Forum 2021: Solutions Today, Changes Tomorrow	90
89	Program Himpunan Generasi Felda UMS	11
90	Hari Terbuka Kelab Kebudayaan Jepun 2021	1
91	Majlis Menyambut Kelab Bahasa Mandarin 2021	46

Bil.	Nama Program	Jumlah Pelajar
92	Program Softskills Workshop (Let's Gain Something)	199
93	Kursus Induksi Dan Penyerahan Watikah Perlantikan Ahli PRS Sesi 2021/2022 (KIPWA)	30
94	Bengkel Debat Bahasa Mandarin	35
95	Kem Kepimpinan Dan Jari Diri	50
96	Kem Pembinaan Karakter	59
97	Forum Bicara Santai : Mantapkan Motivasi Cetuskan Inovasi	128
98	E-Kolokium Antarabangsa Kepimpinan Kolej Kediaman 2021 (E-KAKKK'21)	194
99	Bengkel JAKMAS Lestari Dan Sekretariat Sesi 2020/2021	17
100	Bicara E-Ilmiah Penulisan Artikel Ilmiah	61
101	Program Sambutan Hari OSH Sedunia Peringkat Universiti Malaysia Sabah	100
102	Pertandingan Hafazan Al-Kahfi	33
103	Intervarsity Leadership Training Workshop (InVaLT) 2021	10
104	Campus Leadership Discourse	10
105	MPP Prihatin Mahasiswa	0
106	Leading Edge Workshop	100
107	Ethicism in Career	200
108	Program Perkasa Wanita	250
109	1st Asia Youth Leadership Assemblage (AYLA)	300
110	Karnival E-Open Day JHEP 2021/2022	100
KATEGORI TERAS : KESUKARELAWAN		
1	Sesi Perkongsian Kesukarelawan Mahasiswa	74
2	Program Kesukarelawan	20
3	English Workshop: Short Course For B40 Students	39
4	Program Virtual Economic Awareness Day 2021	232
5	Forum E-Kesukarelawan	90
6	Forum Sharing Volunteerism	100
7	Talk: Program Mahasiswa Sebagai Sukarelawan Universiti Malaysia Sabah	151
8	Bicara Ikon Sukarelawan	455
9	Bicara Ikon Sukarelawan 2.0	80
10	Program Kesukarelawanan 6 Kategori	50
11	Rukun Tetangga Kolej Kediaman Tun Fuad 2021 (RTKKTF'21)	100
12	Gotong-Royong Kolej Kediaman Tun Fuad 2021	381
13	Program Gerak Kerja JAKMAS Sempena Kemasukan Pelajar Sesi 1 2021/2022 Kolej Kediaman Tun Fuad	25
14	Sambutan Pelajar Berkeperluan Di Kolej Kediaman Tun Mustapha Sesi 2021/2022	25
15	Program Kesukarelawanan Top Notch 2.0	21
16	Perkasa Siswa	16
17	Learn And Earn	11
18	Bilik Gerakan Minggu Suai Mesra Kali KE-27	8
19	Back To Campus	37
20	Permohonan Kelulusan Mengadakan Program Back To Campus 2.0	62
21	Sharing session: Bagaimana Pelajar Dapat Mejana Pendapatan Lebih?	69
22	Program Gilapan Usahawan Muda	142
23	Online Business Workshop	52
24	Minggu Kewangan Dan Pelaburan 2020/2021	86
25	Bengkel Keusahawanan : "How to Start A Business"	100
26	Bengkel Bidang Keusahawanan Dalam Kejuruteraan Awam	39

Bil.	Nama Program	Jumlah Pelajar
27	Bengkel Bidang Keusahawanan Dalam Kejuruteraan Kimia	48
28	Entrepreneurship Skills: Online Business	87
29	Program perkongsian mengenai prosedur pembukaan taska atau tadika bersama Puan Chin Lee Mui.	100
30	Tamu FKJ Talk: Engineering To Entrepeneurs	200
31	Webinar Keusahawanan FSMP	100
32	Grow Your Side Hustle	30
33	Investment Insights: Retire Rich, Retire Young	100
34	Our Hobby Our Business	150
35	Career & Entrepreneurship	100
36	Bengkel Keusahawanan: How to start a business	142
37	Business While Studying: Yay Or Nay	370
38	Apa Kata Belia 2.0 : Business Vs Study	72
39	Kerjaya: Membina atau Mencari?	56
40	Strategi "Digital Marketing"	100
41	Sembang Santai: Mahasiswa Berniaga	104
42	E-Konvensyen Keusahawanan 2021 (EKON 2021)	100
43	Bicara Keusahawanan Pasca COVID-19	115
44	Webinar Keusahawanan 1 Million's Circle	57
45	National Virtual Entrepreneurship FIESTA 2021	175
46	Start Up : Entrepreneurship 2021	100
47	Program "MY Prospects"	200
KATEGORI TERAS : PENGUCAPAN AWAM		
1	Forum: Mental Health During Pandemic And ODL	270
2	Program Komunikasi Korporat	58
3	Career Esplanade Day	244
4	Sign Language Workshop	98
5	Speak To Win	187
6	Program Menggilap Jauhar	35
7	Academic Quiz	30
8	Back to Basic	67
9	Hari Perhutanan Sedunia	172
10	Forum About Petroleum	100
11	Forum Motivasi "Sakit Bukan Penghalang Menuju Kejayaan"	66
12	Pertandingan Pesanan Khidmat Masyarakat : Radio	18
13	Effective Resume & Job Application	300
14	Kembara Ilmu	121
15	Into The Industry (ITI) 1.0: Tech Talk (Job Hiring)	147
16	Seminar FIQH Kontemporari 3.0	150
17	Forum Mahasiswa	133
18	Program 'Tips for Job Interview'	166
19	Into The Industry 1.0: Tech Talk (Expectation And Choice In IT Industry)	69
20	Webinar Bicara Alumni Dan Cabaran Kerjaya 2021	104
21	Webinar FSMP 2021	108
22	From Fresh To Professional Engineer Webinar	114
23	Into The Industry 1.0 : Tech Talk (Experience In Software Engineering)	58
24	Forum Berita Palsu 2021	250

Bil.	Nama Program	Jumlah Pelajar
25	Majlis Anugerah Dekan Fakulti Komputeran & Informatik	100
26	Into The Industry 1.0: Tech Talk (Internship Guide)	58
27	Program Bicara Ekonomi 1.0	250
28	Masa Depan Bagi E-Dagang – Sesi Town Hall	200
29	Into The Industry 1.0 : Tech Talk (Data Science)	73
30	Taklimat Cyberbully	15
31	Into The Industry (ITI) 1.0 : Tech Talk (How IoT Affect Our Daily Life)	78
32	Peluang Latihan Industri Luar Negara	50
33	Into The Industry 1.0 : Tech Talk (Hacking: Experience & Motivation)	64
34	Majlis Minggu Suai Mesra Pelajar Baharu Fakulti Komputeran & Informatik, UMS Sesi 2021/2022	15
35	Taklimat Ketua Program HC13/UH6481004 Pelajar Baharu Fakulti Komputeran & Informatik, UMSKAL Bagi Sesi 2021/2022	50
36	Taklimat Pelajar Baharu Bersama Persatuan Mahasiswa Fakulti Komputeran & Informatik Kampus Antarabangsa Labuan	150
37	Into The Industry 1.0: Tech Talk (Career In Blockchain)	74
38	Program Motivasi: Belajar Semasa Endemik	100
39	Into The Industry 1.0: Tech Talk (Understanding Cloud Through Microsoft Azure)	56
40	IEEE UMS Internship Sharing 2021	100
41	Environmental Debate Programme	24
42	Diskusi Santai Alumni Dikala Endemik (Pembelajaran Norma Baharu)	126
43	Life As An Exchange Student, South Korea	150
44	Webinar About Mental Health	145
45	Seminar Cara Mengatasi Berlakunya Penipuan Dalam Perniagaan Atas Talian	150
46	Sharing Session: Underwater life	35
47	Sembang Santai Kesihatan Mental	90
48	Aarokiya Thedalgal 2021	105
49	Pocket Talk 3.0	124
50	Kertas Kerja Permohonan Peruntukan Program Debat Piala Orator KKTF 2021 (DEBORA'21)	4
51	Forum Ketelusan Dalam Pekerjaan	284
52	Pertandingan Debat Bahasa Mandarin Terbuka UMS	38
53	"International Drugs Convention For Youth (Inter-DC4 Youth)"	255
54	Bicara Ikon Sukarelawan Siri 3	103
55	Pertandingan Debat Bahasa Mandarin UMS – UTHM	32
56	Conservation Night	17
57	Malam Pengenalan Kelab Rakan Masjid (MPKRM)	150
58	Sharing Session: Development Versus Conservation	50
59	Pertandingan Debat Oregon Anjuran Kelab Debat Bahasa Mandarin Universiti Malaysia Sabah dan Universiti Sains Malaysia	50
60	Program Debat Piala Orator KKTF 2021	101
61	Bengkel Budaya Orator KKTM 2021	234
62	Program Lepak Santai 3.0	116
63	Pertandingan Pengucapan Awam Piala Tun Mustapha (PERPENA TUN MUSTAPHA) 2021	75
64	Program Pengenalan Kolej	200
65	Forum Wanita Hebat	325
66	Program Apa Khabar UMSKAL	60
67	Webinar "Ace Your Academics: Neuro-Linguistic Programming"	100

Bil.	Nama Program	Jumlah Pelajar
	KATEGORI TERAS : REKREASI DAN RIADAH	
1	Me E-Sports Tournament	55
2	Trend Berbasikal Dan Isu Keselamatan	13
3	Webinar Bersiri	13
4	Charity Esport	150
5	Geography E-Sport Day	63
6	2nd Borneo International Intermedical Faculty Games	20
7	Santai Bersama Tahun 1	10
8	FIT Your Body Challenge	11
9	Program E-Sport PEWARIS	65
10	E-Game Tournament	107
11	UMS Cyberhunt Challenge 2021	48
12	Pertandingan Mini E-Sukan PES Mobile 2021	22
13	Perdana League PUBG Mobile (PLPM)	79
14	Virtual Farm Fun Run	18
15	Forester Riadah Santai – Kongsikan Hatimu, Hilangkan Dukaku	400
16	Sports Webinar	100
17	EPDEC Gathering 2021	250
18	UMS Borneo Virtual Cup 2021	48
19	TESL 101: Introduction to the TESL Programme	70
20	Engineering Virtual Run	65
21	Hari Keluarga FPT	200
22	Indoor Games Environmental Science	60
23	Chiropractic Webinar	100
24	FMBC E-Sport Championship 2.0	55
25	Program Stay In Shape Challenge	20
26	Hari Interaksi Kelab TEDxUMS & Beach Cleaning	17
27	Sembang Santai: Tips Penjagaan Kesihatan	80
28	KK1B Rare Disease Day Virtual Run	200
29	Together We Isolate	150
30	'Brain Fitness Station Game'	100
31	E-Karnival ESR	50
	KATEGORI TERAS : SENI DAN BUDAYA	
1	Program Olahan Maya	75
2	Digital Art Competition	39
3	Medical Tune	30
4	Program The Voice and Dance	29
5	Pertandingan Akustik Psikologi	11
6	Creative Tiktok Video Competition (In Conjunction With The Harvest Festival)	25
7	UMS In Your Area (Talent Show)	74
8	Pameran MATRIX 2021	91
9	Program Ekpresi Belia Menerusi Lagu (Sing It! Voice Out!)	50
10	Program Sabah Virtual Tour (SAVIRTO)	69
11	Poster Art and Poetry Contest	13
12	Doco Night	56
13	Into The Industry 1.0 : Tech Talk (Career In Mobile Apps Industry)	7

Bil.	Nama Program	Jumlah Pelajar
14	Program Mengenali Tarian, Bahasa Dan Muzik Etnik Di Malaysia	65
15	Program Hubungan Sosial dan Jalinan Ilmu Antarabangsa	30
16	Asian Cultural Fiesta 2021	400
17	Thennisai Thendral 2.0	23
18	Perkenalan Orkestra Cina 2021 – Liao Jie Hua Yue	32
19	Pertandingan tarian secara maya “Dance Competition: Just Dance It”	10
20	Art For Palestine	25
21	Pertandingan Mencipta Sajak Dan Pantun Bertemakan Pandemik COVID-19	50
22	Pertandingan Origami ‘Your Origami’	20
23	Thiramai Kalam	350
24	Thentamil Vizha 1.0	50
25	Program Orientasi Kelab Orkestra Cina	43
26	Online Makeup Contest 2021	63
27	Tarian Kreatif Show	30
28	E-Voices: Multilingual	6
29	Karnival Seni dan Budaya KKTF 2021	240
KATEGORI TERAS : SOSIAL		
60	UMSKAL Youtube Lepak Corner	100
1	Virtual Tour: 1 Click To Sabah	228
2	Program Nafas Baharu 2021 Dan Penghargaan Badan Kepimpinan Dan Sukarelawan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) Fakulti Pertanian Lestari	80
3	Physics Video Contest in 1 minutes	15
4	MCG Spiritual Night	88
5	Sembang Santai Bersama Mentor Idola 2.0	3
6	ALGAE Awareness Week	149
7	Forum Kesihatan Mental Era COVID-19 Dari Sudut Psikologi	344
8	Karnival Keselamatan Dan Kesihatan Pekerjaan Digital 2020	200
9	Virtual Asian Medical Student Exchange Programme (AMSEP)	46
10	The Un-Judge Project	60
11	Program Hari Keluarga Kelab Kerja Sosial	58
12	Program Mental Health	261
13	Pembangunan Kerjaya Dan Kebolehpasaran Graduan Kerja Sosial	149
14	Minggu Bimbingan Siswa	32
15	Sembang Santai Bersama Mentor Idola 3.0	200
16	Program Hari Kerja Sosial Sedunia 2021 (Virtual)	138
17	Webinar Hari Kerja Sosial 2021	150
18	FSMP Studio 2021	8
19	Tea Party 2.0	30
20	Friendship Week	21
21	Program Pembelajaran Sign Languages 2.0	50
22	Virtual fun cat show open Sabah	27
23	Pertandingan Poster Digital ‘Depression Awareness’	12
24	Program Webinar Pembangunan Kerjaya Dan Kebolehpasaran Graduan Sepanjang Pandemik COVID-19	92
25	Family Day HE23 2021	306
26	Webinar Jom Masuk FPL	60
27	Pertandingan TikTok Versi Sejarah	13

Bil.	Nama Program	Jumlah Pelajar
28	Forum: The Bilateral Ties Between Malaysia And The United States Under The Biden Administration	131
29	Annual General Meeting (AGM)	150
30	Perjumpaan Mentor Mentee Dan Alumni	23
31	Majlis Apresiasi Pelajar dan Alumni 2020/2021 Kelab Keusahawanan	17
32	Program Kerjaya Bersama Alumni Kerja Sosial	200
33	Lunchtime Challenge (Asian Cuisine)	26
34	Pertandingan Mencipta Poster Digital	12
35	Sembang Santai Bersama Mentor Idola Siri 4.0	100
36	Program Minggu Suai Mesra Bersama Pelajar Tahun 1 Pendidikan Awal Kanak-Kanak (HT19) Sesi 2021/2022	40
37	Freshie Day	74
38	Sambutan Bulan Kaunseling Kebangsaan	300
39	Majlis Anugerah Dekan Fakulti Kejuruteraan Sesi 2020/2021	50
40	Ice Breaking Semester 1 (2021/2022)	120
41	Career Fair FSSA	300
42	TRUMS Annual Grand Meeting	92
43	We Share, We Care	40
44	Level Up: Who Am I After Graduation	100
45	Webinar “Team Communication with Dr. Horng Yuan Saw”	45
46	SPE UMS Student Chapter 1st Appreciation Day	100
47	Siri Webinar Antarabangsa UMS-ERCIYES ‘Hubungan Malaysia-Turki: Perbincangan Hubungan Antarabangsa Antara Dua Negara’	100
48	Virtual Offshore Talk - Breakthrough Reality	100
49	“Ice Breaker, Bingo!”	150
50	Ice Breaking Program UH6343003/HE20	86
51	Majlis Anugerah Mahasiswa FKJ	100
52	Farm Night 2021	300
53	Sesi “Meet & Greet” Bersama “Oil & Gas, Glove and Petrochemical Industry”	50
54	Program Pendedahan Kesihatan Mental Dalam Kalangan Pelajar Universiti	100
55	Forum Sharing; Covid-19 Vaccine	8
56	Program Ramah Mesra	62
57	Mental Health Talk	206
58	Hari Penyambutan Mahasiswa/i Baharu	115
59	Family Day KDMBKAL 2021	40
60	Talk About Depression Awareness Among University Students In UMS	33
61	Fun’D Movie Nightz	70
62	Aku dan Media Sosial	100
63	Awareness And Preparation For COVID 19	50
64	International Women Empowerment Conference 2021 (IWEC 2021)	400
65	Penyayang Annual Grand Meeting (AGM) 2021	80
66	Program Sesi Pengenalan Ahli Baru	40
67	Forum: Produktiviti Ala Genius	281
68	Bual Bicara Pakar Sexual Abuse: Talk Now, Protect Always	470
69	International Culture Bonding	54
70	E-Sinergi Siswa KKTF 2021	216
71	Program Ihya’ Ramadhan	118

Bil.	Nama Program	Jumlah Pelajar
72	Sambutan Hari Raya Aidilfitri 2021	90
73	Confidence is the Key	112
74	Women Students: Safe and Equal	110
75	E-Sport: We League	43
76	Hari Pengenalan Kolej Kediaman Tun Fuad Sesi 2021/2022	534
77	Christmas Night Joy (UMSKAL 2021)	201
78	If It's Unwanted, It's Harassment: Personal Safety Workshop	40
79	Majlis Kecemerlangan Pelajar Atas Talian (GoogleMeet)	200
80	Program Sambutan Bulan Kebangsaan 2021	300
81	Kursus Sukarelawan Pembimbing Suai Mesra 2021/2022	73
82	Disability Awareness in Higher Education Institutions	150

Senarai Pencapaian Pelajar Dalam Pertandingan yang Disertai Bagi Tahun 2022

Peringkat Antarabangsa			
Bil.	**Nama**	**Nama Pertandingan**	**Anugerah**
1	**Debbie Japhirinus** Fakulti Sains & Sumber Alam (FSSA) **Ismanoorifah Ismail** Fakulti Kejuruteraan **Ashley Loduni** Fakulti Sains & Sumber Alam (FSSA) **Mitchell Awing Anak Maxwell** Fakulti Kejuruteraan	The International Online IDO Continent VS Continent Championship (Asian Performing Arts) (MIDO) (Kategori Duo) 17 Jun 2022	***Asian No. 3*** ***World No.23***

Peringkat Kebangsaan			
Bil.	**Nama**	**Pertandingan**	**Anugerah**
1	**Nelson Anak Robert** Fakulti Sains & Sumber Alam (FSSA) **Nur Fatehah Bt Norde @Nordie** Fakulti Pengajian Islam (FPI) **Muhammad Idris Mohd Hairie** Fakulti Psikologi & Pendidikan (FPP)	Debat Perlindungan Keselamatan Sosial Antara IPS/IPTS Sempena Jubli Emas Perkeso Tarikh : 23 Oktober 2022	**Johan**
2	**Nur Fatehah Bt Nordi@Nordie** Pendarasan Islam Fakulti Pengajian Islam (FIS) **Nelson Anak Robert** Sains Sekitaran Fakulti Sains dan Sumber Alam (FSSA) **Mohamad Fazli Bin Losimin** Sains Komputer (Kejuruteraan Perisian) Fakulti Komputeran dan Informatik (FPI) **Mohamad Nur Ariff Nasseem Bin Mohd Murad** Komunikasi Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan (FKSW	Pertandingan Debat Hari Statistik Negara Anjuran Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Sabah Tarikh : 20 Oktober 2022	**Johan**
3	**Nelson Anak Robert** Pelajar Tahun 3 Fakulti Sains & Sumber Alam (FSSA) **Nurapiqkah Binti Ariffin** Pelajar Tahun 3 Fakulti Kejuruteraan (FKJ) **Muhammad Idris Bin Mohd Hairie** Pelajar Tahun 3 Fakulti Psikologi & Pendidikan (FPP) **Muhamad Syahiran** Pelajar Tahun 3 Fakulti Psikologi & Pendidikan (FPP	Pertandingan Debat Belia Piala Presiden 2.0 Anjuran Majlis Belia Sabah. Tarikh : 27 - 29 September 2022	**Johan**
4	**Champion** Oratory Postgraduate Oral Presentation Chua Wei Chean **1st Runner Up** Undergraduate Innovative Food Product Development Popping BoBEE (Team SWARM BIZ) **1st Runner Up** Postgraduate Poster Presentation Rabiatul Amirah Ramli **3rd Place** Food Bowl Quiz Team B **Top Scorer (Individual)** Cheng Xue Li (Team B) 2nd Place Chung Pey Jin (Team A) 3rd Place	Pertandingan Sains dan Teknologi Makanan Kebangsaan ke-12 MIFT Anjuran Malaysian Institute Of Food Technology (MIFT) & Tunku Abdul Rahman University College Tarikh : 4 - 8 Ogos 2022	**Champion** **1st Runner Up** **3rd Place** **Top Scorer (Individual)**

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

5	**Edzanfauzan Tamin** Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan (FPEP) **Dominic Junit Anak Augustine Kuas** Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan (FSSK) **Nicky Welly James** Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan (FPEP) **Mohamad Nur Taufiq Mohd Taha** Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan (FPEP) **Imelus Nius** Fakulti Sains & Sumber Alam (FSSA) **Ismanoorifah Ismail** Fakulti Kejuruteraan **Mitchell Awing Anak Maxwell** Fakulti Kejuruteraan **Elldiwirna Saimen** Fakulti Sains & Sumber Alam (FSSA) **Nurul Aida Shafinaz Zulaziz** Fakulti Sains & Sumber Alam (FSSA) **Eri Anisa Jack** Fakulti Kejuruteraan	Gema Tradisi USM 2022 Tarikh : 11 April 2022 *(Online)*	**Johan**

Pengiktirafan Pelajar oleh Kementerian Pengajian Tinggi Tahun 2022

Peringkat Kebangsaan		
Bil.	**Nama**	**Pengiktirafan**
1	**Jesei Gadung Clement** Pelajar Tahun 3 Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan (FSSK) **Maslina Saiba** Pelajar Tahun 3 Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan (FPEP)	Lantikan Duta Siswa Patriotik Sesi 2021/2022 di Bawah Program Duta MYDNA Universiti Awam oleh Kementerian Pengajian Tinggi Malaysia.

PUSAT LUAR UMS

Pusat Luar UMS (PLUMS) telah ditubuhkan pada 1 Disember 2006 di bawah pemantauan penuh anak syarikat UMS, UMS Link Holdings Sdn. Bhd. (kini dikenali sebagai UMS Investment Holdings Sdn. Bhd.). Bermula 1 Ogos 2018, PLUMS telah diambil alih sebagai Pusat Tanggungjawab (PTJ) baharu di dalam UMS sebagai salah satu usaha dalam mempertingkatkan sumber penjanaan pendapatan universiti.

Pusat ini menjalankan fungsi menawarkan dan menguruskan program-program akademik secara pengajian sepanjang hayat (PSH) dengan mengadakan kuliah malam serta hujung minggu.

PLUMS dipertanggungjawabkan untuk menguruskan dua peringkat pengajian di universiti iaitu program prasiswazah dan pascasiswazah (Secara Kerja Kursus dan Mod Campuran).

Sehingga kini, PLUMS menjalankan aktiviti pengajaran dan pembelajaran di empat (4) pusat di seluruh negeri Sabah iaitu di Kampus Induk Kota Kinabalu, Fakulti Pertanian Lestari UMS Sandakan, UMS Kampus Antarabangsa Labuan dan Pusat Pembelajaran Tawau. Program-program yang dijalankan di daerah Ranau dipusatkan terus ke PLUMS Kota Kinabalu.

Program yang Ditawarkan Sesi Pengajian 2021/2022

Bil.	Peringkat	Jumlah
1	Ijazah Sarjana Muda (Kuliah Hujung Minggu)	7
2	Ijazah Sarjana (Kerja Kursus)	14
Jumlah Keseluruhan		**21**

Ijazah Sarjana Muda (Kuliah Hujung Minggu)

Fakulti	Nama Program Pengajian/ Aliran	Ditawarkan Pada Sesi 2020/2021	Ditawarkan Pada Sesi 2021/2022	Ditawarkan Pada Sesi 2022/2023
Fakulti Sains dan Sumber Alam	Sains Sekitaran	X	X	X
Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan	Pengurusan Kewangan dan Perbankan	✓	✓	✓
	Pemasaran	✓	✓	✓
	Ekonomi Sumber Manusia	✓	✓	✓
	Ekonomi Kewangan	✓	✓	X
	Ekonomi Perancangan dan Pembangunan	X	X	X
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan	Komunikasi	✓	✓	✓
	Sejarah	✓	✓	✓
Fakulti Psikologi dan Pendidikan	Psikologi Industri dan Organisasi	X	X	X
	Psikologi Kaunseling	X	X	X
	Pendidikan dengan Sains	X	X	X
	Pendidikan Awal Kanak-kanak	✓	✓	✓
Fakulti Kewangan Antarabangsa Labuan	Kewangan Antarabangsa	X	X	X
	Perbankan Antarabangsa dan Luar Pesisir	X	X	X
	Pemasaran Antarabangsa	X	X	X
	Ekonomi Kewangan Antarabangsa	X	X	X
	Kewangan Islam	X	X	X

Ijazah Sarjana Muda (Kuliah Hujung Minggu)

Fakulti	Nama Program Pengajian/ Aliran	Ditawarkan Pada Sesi 2020/2021	Ditawarkan Pada Sesi 2021/2022	Ditawarkan Pada Sesi 2022/2023
Fakulti Komputeran dan Informatik	Teknologi Multimedia	X	X	X
	E-Dagang	X	X	X
	Kejuruteraan Perisian	X	X	X
Fakulti Pertanian Lestari	Pengeluaran Ternakan	X	X	X
	Pengeluaran Tanaman	X	X	✓
Bilangan Program Ditawarkan		**7**	**7**	**7**

Peringkat Ijazah Sarjana dan Kedoktoran (Kerja Kursus dan Mod Campuran)

Fakulti	Nama Program Pengajian/Aliran	Ditawarkan Pada Sesi 2020/2021	Ditawarkan Pada Sesi 2021/2022	Ditawarkan Pada Sesi 2022/2023
Fakulti Psikologi dan Pendidikan	Psikologi Kaunseling	✓	✓	✓
	Komputer Dalam Pendidikan	✓	✓	✓
	Pendidikan Jasmani dan Kesihatan	✓	✓	✓
	Pengurusan Pendidikan	✓	✓	✓
	Pendidikan Dengan TESL	✓	✓	✓
	Pendidikan Dengan Sains	✓	✓	✓
	Kurikulum dan Pengajaran	✓	✓	✓
Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan	Pentadbiran Perniagaan	✓	✓	✓
	Pengurusan Modal Manusia	✓	✓	✓
	Ekonomi	✓	✓	✓
Fakulti Komputeran dan Informatik	Pembangunan Perisian	X	X	X
	Kecerdasan Pengkomputeran	X	X	✓
Fakulti Kemanusiaan, Seni dan Warisan	Kerajaan dan Hubungan Antarabangsa	X	X	X
Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan	Sarjana Kesihatan Awam	✓	✓	✓
	Ijazah Kedoktoran Kesihatan Awam	✓	✓	✓
Fakulti Sains Makanan & Pemakanan	Keselamatan dan Kualiti Makanan	✓	✓	X
Institut Penyelidikan Bioteknologi	Sains (Biologi Molekul)	✓	✓	✓
Bilangan Program Ditawarkan		**14**	**14**	**14**

Bilangan Pelajar yang Berdaftar Pada Sesi Pengajian 2022/2023

Bil.	Peringkat	Jumlah
1	Ijazah Sarjana Muda (Kuliah Hujung Minggu)	349
2	Ijazah Sarjana (Kerja Kursus)	605
JUMLAH KESELURUHAN		**954**

PUSAT SUKAN

Pusat Sukan berperanan dalam mewujudkan budaya hidup sihat dan cergas melalui kegiatan sukan selain melahirkan *"The Thinking Athlete"* daripada kalangan mahasiswa. Di samping itu, fungsi Pusat Sukan adalah:

1. Pembentukan sahsiah positif, kesedaran diri dan berdaya saing.
2. Peningkatan tahap kesihatan dan kecergasan fizikal menerusi penggunaan masa senggang secara berfaedah.
3. Pengukuhan interaksi sosial, kemahiran pergerakan asas dan kompleks.
4. Menyediakan kemudahan infrastruktur dan prasarana yang mencukupi bagi kemajuan sukan warga universiti
5. Meningkatkan kualiti, pengetahuan dan kemahiran pelajar, pegawai, jurulatih dan pemimpin sukan.

Pencapaian Aktiviti Pelajar di Peringkat Negeri/Kebangsaan/Antarabangsa Bagi Tahun 2022

Bil.	Peringkat	Aktiviti	Pencapaian
1	Antarabangsa	*Asean University Games*	2 Emas (Lompat Tinggi dan 4x100M) 4 Perak (Kumitee 68K, 200M, *Compound* Berpasukan Lelaki, Kumitee Berpasukan – 75 kg) 1 Gangsa (*Compound* Individu Lelaki)
2	Antarabangsa	*5th Islamic Solidarity Games*	1 Emas (Memanah) 1 Gangsa (Lompat Tinggi)
3	Antarabangsa	Temasya Sukan Sea, Vietnam 2022	1 Emas (Lompat Tinggi)
4	Kebangsaan	Kejohanan Olahraga IPT, 2022 (SIRKIT 1)	1 Emas (Lompat Tinggi) 1 Perak (400M Berpagar) 2 Gangsa (Lempar Cakera dan 400M)
5	Kebangsaan	Karnival Sukan MASUM Fasa 1 2022	1 Perak (*Compound* Kelayakan) 1 Gangsa (*Compound* Akhir)
6	Kebangsaan	Kejohanan Memanah Terbuka IPT 2022	1 Gangsa
7	Kebangsaan	Sukan Institusi Pengajian Tinggi 2022, (SUKIPT)	3 Emas (Lompat Tinggi, 100M & 200M dan 400M) 2 Perak (Kumite +84kg dan 200M) 6 Gangsa (Kumite -75kg, Kumite -68kg, Lontar Peluru, Lempar Cakera, 400M Berpagar dan Kyurogi -46kg)
8	Kebangsaan	Kejohanan Olahraga IPT (*Grandfinal*)	3 Emas (Lompat Tinggi, 100M dan 400M) 5 Perak (Lompat Tinggi, 200M, 4x100M, Lontar Peluru dan Lempar Cakera) 1 Gangsa (100M Lari Berpagar)
9	Negeri	Kejohanan Olahraga IPT, 2022 (SIRKIT 4 Zon Pantai Timur)	3 Emas (400M & 200M) 1 Perak (Lompat Jauh) 1 Gangsa (100M Berpagar)

Pencapaian Aktiviti Pelajar di Peringkat Negeri/Kebangsaan/Antarabangsa Bagi Tahun 2022

Bil.	Aktiviti/ Program	Tarikh	Pencapaian
1	Kejohanan Golf Universiti Awam Kali Ke-49	27 – 30 Mei 2022	Penyertaan Sahaja
2	Kejohanan International Dragon Boat	4 – 6 Oktober 2022	Pusingan Awal
3	Kejohanan Sukan Kakitangan Universiti Malaysia (SUKUM)	18 – 25 September 2022	2 Emas/1 Perak/ 2 Gangsa
4	Kejohanan Futsal Lelaki Jemputan 6 Penjuru	12 September 2022	UMS Menjadi Johan
5	Kejohanan Bola Tampar Wanita Jemputan 6 Pejuru	12 September 2022	UMS Tempat Ketiga
6	Plank Challenge	24 Oktober – 20 November 2022	Staf UMS Tempat Kedua
7	Hari Sukan Negara (Peringkat UMS)	8 Oktober 2022	Sokongan kepada Kementerian Belia dan Sukan
8	Kejohanan Ping-Pong Tertutup UMS	18 – 19 Jun 2022	Persiapan Pasukan Kakitangan UMS ke SUKUM
9	Kayuhan UMS	26 November 2022	Penjanaan UMS
10	Kejohanan Bola Sepak Terbuka Sukan Konvo	2 – 4 Disember 2022	48 Pasukan
11	Kejohanan Bola Tampar Terbuka Sukan Konvo	2 – 4 Disember 2022	29 Pasukan

PUSAT KERJAYA DAN PEMBANGUNAN KEUSAHAWANAN PELAJAR

Pengenalan

Penubuhan Pusat Kerjaya dan Pembangunan Keusahawanan Pelajar (PKPKP) merupakan dua aspek yang sentiasa diberikan penekanan dalam usaha meningkatkan kadar kebolehpasaran graduan dan melahirkan pelajar yang lebih kreatif, inovatif, berdaya maju dan membuka peluang perkerjaan yang lebih meluas.

Penstrukturan PKPKP ini sejajar dengan Pelan Tindakan Keusahawanan Institusi Pengajian Tinggi (IPT) 2016-2020. Melalui 6 Teras Dasar iaitu Teras 1 Memantapkan pusat keusahawanan di setiap IPT dengan Penubuhan Pusat Keusahawanan sebagai Pusat Tanggungjawab di IPT.

Fungsi Pusat Kerjaya dan Pembangunan Keusahawanan Pelajar

Penubuhan PKPKP adalah selaras dengan keperluan untuk memastikan peningkatan jumlah pelajar yang memperoleh pekerjaan melalui bimbingan dan nasihat kerjaya (*coaching*), pembangunan keusahawanan pelajar serta pelaksanaan program pembangunan kerjaya kepada pelajar. Pusat ini juga bertekad menyediakan graduan yang mempunyai kemahiran/ciri-ciri yang berkaitan bagi menghadapi dunia kerja selaras dengan keperluan industri masa kini.

Fungsi utama PKPKP ialah mengurus tadbir program berteraskan pemerkasaan agenda kebolehpasaran graduan UMS melalui aktiviti kebolehpasaran graduan dan industri, pembangunan keusahawanan pelajar, latihan dan modal insan serta pentadbiran dan kewangan selari dengan aspirasi pencapaian KPI dan KRA UMS, Pelan Strategik Kebolehpasaran Graduan IPTA serta Pelan Tindakan Keusahawanan IPT.

Selain daripada agenda pembangunan kerjaya dan kebolehpasaran graduan, pusat ini turut berperanan sebagai landasan dalam pemerkasaan pembangunan keusahawanan pelajar bersama rakan strategik keusahawanan.

Pusat ini juga bertanggungjawab dalam pengurusan, perancangan dan pelaksanaan aktiviti keusahawanan pelajar serta memberikan pendedahan keusahawanan untuk melahirkan graduan yang bercirikan keusahawanan.

Senarai Aktiviti/ Program Kerjaya dan Pembangunan Keusahawanan Pelajar yang Dijalankan Pada Tahun 2022

Bil.	Aktiviti/Program	Jumlah Pelajar
1.	**PROGRAM KERJAYA**	
	Program PENJANA: CAP, PACE & STATE	500 orang
	PENJANA KPT CAP@STATE: a. Certified Team Leader b. Certified Digital Marketer c. Kursus Perantisan Keusahawanan	
	PENJANAN KPT PACE: Kursus Penyelia Keselamatan Tapak Bina (Site Safety Supervisor – SSS) Kursus Kompetensi Jentera Juruteknik Pelincir Tahap 1 (Machinery Lubricant Technician – MLT Level 1) Kursus Professional 360 Real Estate Advance Programme (360 Reap) Kursus Penyelaras Keselamatan & Kesihatan (OSH-C) Android Certified Associate Developer (ACAD) Kursus Program Jaminan Keselamatan Makanan Kursus Latihan Eksekutif Halal	
	CAREER TALK SERIES	2,200 orang
	SIRI BIMBINGAN KERJAYA (CAREER COACHING)	600 orang
	MEET THE INDUSTRY	55 orang
	KARNIVAL KERJAYA	1,000 orang

Bil.	Aktiviti/Program	Jumlah Pelajar
2.	**PROGRAM KEUSAHAWANAN**	
	2.1. ENTREPRENEUR TALK	15 kali
	2.2. E-LESEN PERNIAGAAN	1,691 orang
	2.3. PEMBIAYAAN PEMULAAN BAGI PERNIAGAAN PELAJAR	63 orang
	2.4. AKTIVITI INOVASI & TEKNOLOGI	151 orang

Kadar Kebolehpasaran Graduan Keseluruhan UMS

Kadar Keseluruhan 2022 **98.3%**	Tahun 2021 : 96.20% Tahun 2020 : 92.02% Tahun 2019 : 90.44%

Kedudukan Kebolehpasaran Graduan dalam Universiti Awam

Kedudukan Kadar Kebolehpasaran Graduan UMS Tahun 2022 Dalam Universiti Awam	Perbezaan 2019 - 2020
96.2%	2021 : 70.90%
	2020 : 60.77%

Kadar Peratusan Definisi Bekerja

Peratusan Bekerja 2022	Perbezaan 2019 - 2020
79%	2021 : 70.90%
	2020 : 60.77%

PUSAT ALUMNI

Unit Alumni UMS telah diwujudkan untuk mengekalkan hubungan *alma mater* dengan alumni dan digerakkan oleh alumni yang berkhidmat di UMS. Alumni UMS perlu mengambil peluang yang diberikan untuk menyumbang semula kepada *alma mater* seperti kepakaran, sokongan, bantuan, promosi dan sebagainya.

Pada tahun 2012, Unit Alumni telah dinaik taraf kepada Pusat Alumni. Di sini *engagement* mula dipergiatkan melalui penubuhan *Chapter* Alumni UMS. Pada tahun 2021, Pusat Alumni ditubuhkan semula selepas bergabung bersama Pusat Kerjaya selama dua (2) tahun.

Pusat Alumni UMS merupakan urus setia bagi Majlis Alumni Universiti Awam Malaysia yang dipengerusikan oleh Timbalan Naib Canselor (Hal Ehwal Pelajar & Alumni), UMS. Setakat ini UMS mempunyai lapan (8) buah *Chapter* di seluruh negara dan dua (2) *Chapter* di luar negara dan setiap fakulti juga masing-masing mempunyai Ahli Jawatankuasa *Chapter* Alumni Fakulti.

Alumni adalah aset sangat penting kepada sesebuah universiti dan produk lengkap yang dihasilkan oleh universiti. Oleh itu, Pusat Alumni menjadi penghubung untuk mempergiat hubungan dan kerjasama dua hala ini serta menyediakan ruang, peluang dan sokongan antara satu sama lain.

Jumlah alumni UMS bermula dari tahun 1999 sehingga 2022 keseluruhan adalah seramai 83,222 orang.

Senarai Aktiviti/ Program Alumni yang Dijalankan Pada Tahun 2022

Bil.	Aktiviti/Program	Tarikh
1	Kempen Kemas Kini Maklumat Alumni Universiti Malaysia Sabah	1 Januari 2022
2	Lawatan Pusat Kerjaya & Alumni UniKL ee Pusat Alumni UMS	7 Februari 2022
3	Perbincangan Bersama Pertubuhan Alumni Universiti Malaysia Sabah	8 Februari 2022
4	Perbincangan Bersama Bakal Penderma – Saputra Travel & Tours	8 Februari 2022
5	Program Bicara Sasterawan Negara Bagi Tahun 2022 "Sastera Digali Ketrampilan Dicari" – Sasterawan Negara Prof. Emeritus Dr. Muhammad Haji Salleh	10 Februari 2022
6	Bengkel Hala Tuju Majlis Alumni 2022 (Penganjur Bersama)	4 Mac 2022
7	Konvensyen Usahawan Alumni Universiti Awam Ke-2 (Penganjur Bersama)	26 – 27 Mac 2022
8	Jejak Alumni UMS di Universiti Malaysia Kelantan	25 Mac 2022
9	Majlis Berbuka Puasa Bersama Alumni	22 April 2022
10	Mesyuarat Majlis Alumni Universiti Awam Bil.2/2022 – Galeri Azman Hashim UMS	29 Jun 2022
11	Penggambaran *Success Stories* Chapter Alumni UMS Putrajaya	21 Jun 2022
12	Lawatan Kerja Pusat Jaringan Alumni UITM ke Pusat Alumni UMS	10 Julai 2022
13	Kunjungan Ketua Pegawai Strategik My-Sales Sdn. Bhd. - Dato' Johary Al-Bakri b. Mohd Haniffa	13 Julai 2022
14	Mesyuarat Jawatankuasa Alumni Bil.1/2022	10 Ogos 2022
15	Hari Alumni UMS	9 September 2022
16	Bengkel *Anti-Bribery & Corruption* (A.B.C) Pengusahaniaga 2022 (Dengan Kerjasama DPMM Sabah)	9 November 2022
17	Forum Khas Sempena Sambutan Ulang Tahun ke-28 UMS (Kerjasama dengan PPUMS & MPP)	24 November 2022
18	Temu Mesra Alumni di Tamu Gadang	10 – 11 Disember 2022
19	Kempen 1 Alumni 1 RM	3 – 12 Disember 2022
20	Penyerahan Pakej Alumni	3 – 9 Disember 2022

Jumlah Keseluruhan Alumni UMS Mengikut Peringkat Pengajian (Tahun 2022)

JUMLAH KESELURUHAN ALUMNI UMS MENGIKUT PERINGKAT PENGAJIAN

4,269

326	133	3,798	64	73
DOKTOR FALSAFAH	SARJANA	SARJANA MUDA	DIPLOMA LEPASAN IJAZAH	DIPLOMA

Jumlah Keseluruhan Alumni Antarabangsa UMS Mengikut Peringkat Pengajian

JUMLAH KESELURUHAN ALUMNI ANTARABANGSA UMS MENGIKUT PERINGKAT PENGAJIAN

126

7	11	108	0
DOKTOR FALSAFAH	SARJANA	SARJANA MUDA	DIPLOMA

Jumlah Keseluruhan Alumni Antarabangsa UMS mengikut Negara

Bil.	Nama Negara	Jumlah Alumni
1	Bangladesh	2
2	Brunei Darussalam	6
3	Chad	1
4	China	97
5	Gabon	2
6	India	1
7	Indonesia	2
8	Japan	3
9	Korea selatan	2
10	Mozambique	1
11	Pakistan	2
12	Philippines	4
13	Timor leste	1
14	Yemen	2
Jumlah Keseluruhan		**126**

*data perlu grafik

PENYELIDIKAN DAN INOVASI BERIMPAK TINGGI

PUSAT PENGURUSAN PENYELIDIKAN

Cabang pengurusan penyelidikan dikendalikan oleh Pusat Pengurusan Penyelidikan (PPP). PPP menggerakkan pengurusan penyelidikan dan meningkatkan impak keseluruhan penyelidikan untuk memperluas kerjasama dan mengukuhkan perkongsian dengan universiti penyelidikan bertaraf dunia yang lain.

Peranan dan fungsi PPP adalah untuk meningkatkan dan memperkukuh sistem pengurusan supaya dapat menghasilkan penyelidikan dan *output* yang berkualiti. Peranan PPP juga adalah untuk meningkatkan usaha sama PPP antara agensi R&D awam dengan sektor swasta untuk memudahkan pengkomersialan penemuan penyelidikan.

PPP juga bertujuan untuk memfokuskan penyelidikan utama yang mempunyai kepentingan strategik kepada negara dan membangunkan inisiatif multidisiplin.

Jumlah Geran yang Diperoleh Pada Tahun 2022

Bil.	Geran Penyelidikan	Bilangan Projek	Peruntukan Diluluskan (RM)
	Kementerian Pengajian Tinggi		
1.	Skim Geran Penyelidikan Fundamental (FRGS)	30	3,532,082.00
2.	Skim Geran Penyelidikan Pembangunan Prototaip (PRGS)	1	140,800.00
Jumlah		**31**	**3,672,882.00**
	Geran Luar (Kebangsaan)		
1.	Jabatan Pendidikan Tinggi, Kementerian Pengajian Tinggi	1	50,000.00
2.	Jabatan Perdana Menteri	2	1,440,000.00
3.	Jabatan Perhutanan Sabah	1	345,000.00
4.	Jabatan Perkhidmatan Kebajikan Am	1	30,000.00
5.	Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI)	1	624,000.00
6.	Kementerian Kewangan Negeri Sabah	1	50,000.00
7.	Komander Eastern Command Eastern Sabah Security Command (ESSCOM)	1	5,000.00
8.	Lembaga Kebudayaan Negeri Sabah	1	89,700.00
9.	Majlis Perkhidmatan Masyarakat Sabah	2	85,000.00
10.	Majlis Sukan Negeri Sabah (MSNS)	1	500,000.00
11	Pusat Biodiversiti Sabah	1	99,940.00
12.	Pusat STEM Universiti Malaya (UM)	1	5,000.00
Jumlah		**14**	**3,323,640.00**
	Geran Luar (Swasta)		
1.	*Centre for Independent Journalism*, Malaysia	1	8,000.00
2.	*China Construction Bank*	1	5,000.00
3.	Intan Sawit Enterprise	1	30,000.00
4.	Kumpulan Rentas Parti Parlimen Malaysia	1	20,000.00
5.	*Malaysia Toray Science Foundation*	1	12,000.00
6.	*Malaysian Association of Epidemiology*	1	25,100.00
7.	*Matroll Solutions*	1	5,000.00
8.	National Conservation Trust Fund for Natural Resources (NCTF)	1	20,800.00
9.	One Good Earth Sdn. Bhd.	1	30,000.00
10.	TDC Holding Sdn. Bhd.	1	10,000.00
11.	*The Habitat Foundation*	2	51,500.00
12.	Yayasan Hasanah	1	36,765.00
13.	Yayasan Penyelidikan Otak, Minda dan Neurosains Malaysia (YPOMNM)	1	6,000.00
14.	Yayasan Sime Darby	1	2,000,000.00
Jumlah		**15**	**2,260,165.00**

Bil.	Geran Penyelidikan	Bilangan Projek	Peruntukan Diluluskan (RM)
	Geran Luar (Antarabangsa)		
1.	*Department of Foreign Affairs and Trade (DFAT) Australia – ASEAN Counsil Secretariat*	1	7,840.00
2.	*House Wellness Foods Corporation (Japan)*	1	33,910.00
3.	*Nagao Natural Environment Foundation*	1	16,133.00
4.	*Pfizer Incorporation, New York*	1	44,513.00
5.	*The Rufford Foundation*	2	63,543.00
6.	UNIL (UNIVERSITE DE LAUSANNE)	1	121,631.00
7.	*University of Glasgow*	1	760,700.00
Jumlah		**8**	**1,048,267.00**
Jumlah Keseluruhan			**10,304,957.00**

Jumlah Geran yang Diperuntukkan UMS pada Tahun 2022

Bil.	Geran Penyelidikan	Bilangan Projek	Peruntukan Diluluskan (RM)
	Skim Geran Penyelidikan Universiti Malaysia Sabah		
1.	Dana Inovasi Sekolah	-	-
2.	Geran Bantuan Penyelidikan Pascasiswazah (UMSGreat)	24	458,465.00
3.	Geran Grassroot SATA	-	-
4.	Geran Program Penyelidikan Perdana FKI (DFK)	-	-
5.	Skim Dana Khas	7	359,024.00
6.	Skim Dana Nic (SDN)	6	558,420.00
7.	Skim Geran Acculturation (SGA)	-	-
8.	Skim Geran Inovasi (SGI) UMS 2020	-	-
9.	Skim Geran Penyelidikan Insentif PhD (SDPhD)	-	-
10.	Skim Pensyarah Lantikan Baru (SPLB)	81	2,178,267.00
11.	Skim Penyelidikan Bidang Keutamaan (SPBK)	13	361,400.00
Jumlah Keseluruhan		**131**	**3,915,576.00**

Persidangan

Dalam aspek perkongsian ilmu melalui penganjuran persidangan, UMS telah berjaya menganjurkan sebanyak 28 persidangan, persidangan peringkat antarabangsa 14, persidangan peringkat kebangsaan, enam dan selebihnya persidangan peringkat negeri satu dan fakulti, tujuh. Bagi perkongsian ilmu melalui penyertaan dalam persidangan pula, seramai 1,809 orang kakitangan akademik UMS telah menghadiri persidangan dalam mahupun luar negara. Daripada jumlah berkenaan, seramai 1,296 orang kakitangan telah membentangkan kertas kerja iaitu seramai 1,002 orang pembentang di persidangan dalam negara dan 294 orang pembentang persidangan luar negara.

Bil.	Penganjur	Konferens/Seminar/ Program Perkongsian Ilmu	Tarikh Mula	Tarikh Tamat	Penjanaan Pendapatan (RM)
1	Fakulti Sains Makanan dan Pemakanan	*International Conference of Food Science and Nutrition 2022*	24/8/2022	25/8/2022	15,000.00
2	Fakulti Sains dan Sumber Alam	*15th Seminar on Science and Technology 2022 (S&T 2022)*	8/9/2022	9/9/2022	12,157.00
3	Institut Biologi Tropika dan Pemuliharaan	*International Conference on Natural Products 2022*	22/9/2022	23/9/2022	6,287.00

Bil.	Penganjur	Konferens/Seminar/ Program Perkongsian Ilmu	Tarikh Mula	Tarikh Tamat	Penjanaan Pendapatan (RM)
4	Fakulti Kejuruteraan	*2nd International Conference on Civil Engineering and Construction Technology (ICECon2022)*	14/12/2022	15/12/202	9,325.00
5	Pusat Penataran Ilmu dan Bahasa	Persidangan Serantau Peradaban dan Etnik 2022 (PERSEP 2022)	20/10/2022	20/10/2022	10,000.00
6	Fakulti Sains dan Sumber Alam	Seminar Bencana Alam 2022 (SBA 2022)	24/8/2022	25/8/2022	4,708.00
7	Fakulti Kejuruteraan	*2nd International Conference on Oil and Industry Technologies and Applications 2022*	14/9/2022	15/9/202	4,500.00
8	Pusat Penataran Ilmu dan Bahasa	Kolokium Antarabangsa Pascasiswazah/ *International Postgraduate Colloquium (CipGrads 2022)*	20/9/2022	21/9/2022	2,751.00
9	Fakulti Perhutanan Tropika	*4th International Conference in Agroforestry 2022* (ICAF2022)	15/11/2022	17/11/2022	25,000.00
10	Pusat Pembangunan dan Kecemerlangan Akademik	*Seminar on Innovative Learning & Teaching* 2022	5/12/2022	6/12/2022	9,700.00
Jumlah Penjanaan					**99,427.00**

PUSAT PENGURUSAN INOVASI DAN PENGKOMERSIALAN

Hasil perbincangan "Bengkel Semakan dan Penilaian Pelan Strategik UMS 2018-2022" pada 16 – 18 Disember 2019, telah memuktamadkan hasrat untuk menubuhkan sebuah pusat bertujuan untuk memantapkan aktiviti inovasi dan pengkomersialan di UMS. Pusat ini telah dinamakan sebagai Pusat Pengurusan Inovasi dan Pengkomersialan (PPIP) dan mula beroperasi secara rasmi pada 1 April 2021.

Harta Intelek

Bil.	Jenis Harta Intelek	Jumlah (Produk)
1	Geran Paten – Kebangsaan	8
2	Pemfailan Paten – Kebangsaan	8
3	Pendaftaran Cap Dagangan	7
4	Perlindungan Hak Cipta	53
5	Rahsia Perdagangan	25
Jumlah Keseluruhan		**101**

Data perlu grafik

Pencapaian dan Pengiktirafan

Bil.	Tajuk Reka Cipta	Nama Penyelidik	Fakulti/ Pusat/ Institut	Anugerah
***MALAYSIA TECHNOLOGY EXPO* (MTE) 2022 | 21-25 MAC 2022**				
1	*Early Childhood Learning Via STEM Module: Learning Local Fruits Through Augmented Reality*	Dr. Connie Shin	FPP	1.Khas - *The Union of Arab Academics - TUOAA (Youth)* 2.EMAS *(Youth)*
2	*DECOLOURAR: An Interaction Origami Augmented Reality Colouring Application*	Ng Giap Weng	FKI	PERAK
***INTERNATIONAL INSITITUTE OF HIGHER EDUCATION CREATION CONFERENCE AND EXPO (PECIPTA)* | 1 – 3 NOVEMBER 2022, UNIVERSITI MALAYSIA KELANTAN (UMK)**				
1	*Integrated Solar Dryer* (INSOLER)	Assoc.Prof. Dr. Jidon @ Adrian Janaun	FKJ	1. Anugerah Terbaik Keseluruhan 2. Anugerah Terbaik Bagi Pertanian Dan Perhutanan 3. EMAS
2	*Smallfarm Fertilizer Spreader (SFS)*	Dr. Affendy Bin Hassan	FPT	EMAS
3	*Pineapple Vinegar – MCO Solution Driven Project*	Dr. Fan Hui Yin	FSMP	EMAS
4	*GreenLato: Healthy plant-based noodles with Borneo green seaweed*	Prof. Madya Dr. Patricia Matanjun	FSMP	EMAS
5	*Utilizing Local Knowledge in Managing Resources (Agri-Production Into Immediate Food): Serunding Kubis*	Dr. Jurry Foo	FSSK	EMAS
6	*SEALATO-PATTY: Fibre-Enhanced Chicken Patty*	Dr. Wolyna Pindi	FSMP	EMAS
7	*IPBro: Production System of Soluble, Active and Stable Recombinant Bromelain*	Dr. Cahyo Budiman	IPB	PERAK

Bil.	Tajuk Reka Cipta	Nama Penyelidik	Fakulti/ Pusat/ Institut	Anugerah
8	*Creating an Innovative Prototype of the Lundayeh Biter Through a Drum Drying Method*	Dr. Kavitha Ganesan	PPIB	PERAK
9	*Malay-Kadazandusun Dictionary, Translator and Spell Checker*	Dr. Mohd Shamrie Sainin	FKI	PERAK
10	*Portable Traffic Signal Analyser for Decision Pattern Recognition*	Liau Chung Fan	FKJ	PERAK
11	*UMS River Cleaning Machine*	Prof. Madya Dr. Jidon @ Adrian Janaun	FKJ	GANGSA
12	*One click - All out! The development of myXpert mobile apps and website in supporting Malaysians to deal with post-pandemic Covid-19 recovery.*	Dr. Sharon Kwan Sam Mee	FPP	GANGSA
13	Pembinaan e skala Instrumen Stres Pelajar Universiti (e-ISPU) berasaskan aplikasi web.	Dr. Laila Wati Binti Madlan @ Endalan	UPPsiKS	GANGSA
14	*The Development of News Fact-Checking Application in Tackling Misinformation*	Ts. Dr. Chin Pei Yee	FKI	GANGSA

Pengkomersialan

Bil.	Tajuk Inovasi	Nama Penyelidik	Fakulti/ Pusat/ Institut	Jenis Pengkomersialan	Nama Syarikat	Penjanaan
1.	Hafiz FEED	Ts. Dr. Januarius Gobilik	FPL	Pengurusan Harta Intelek	Hafiz Farm Sdn. Bhd.	RM1,212.52
2.	*Residual Oil Extractor*	Prof. Madya Dr. Jidon @ Adrian Janaun	FKJ	Perlesenan	Biosain Technologies Sdn. Bhd.	RM10,000.00
3.	*Modular Water Treatment System*	Prof. Ir. Dr. Rosalam Hj. Sarbatly	FKJ	Perlesenan	DrillTech Engineering Sdn. Bhd.	RM20,000.00

PENERBITAN

Sepanjang tahun 2022 kakitangan akademik UMS melalui Penerbit UMS telah mempergiatkan usaha dalam penghasilan pelbagai penulisan ilmiah yang boleh dijadikan sumber rujukan dengan penghasilan penerbitan yang berimpak tinggi. Penerbitan ilmiah di universiti sangat penting bukan sahaja untuk penyebaran ilmu tetapi juga sebagai penanda aras kepada kesarjanaan kakitangan akademik.

Pada tahun 2022, UMS telah menghasilkan sebanyak 2,496 penerbitan merangkumi 42 buah buku dan 159 penerbitan bab dalam buku. Penerbitan dalam kategori terbitan am pula adalah sebanyak 179. Manakala penulisan artikel jurnal berindeks sebanyak 1,612 judul dan artikel jurnal tidak berindeks sebanyak 204 judul. Penerbitan kertas prosiding berindeks sebanyak 241 dan kertas prosiding tidak berindeks sebanyak 289.

Penerbitan Buku

Bil.	Terbitan	Jumlah
1	Buku	34 (Berindeks) 109 (Tidak Berindeks)
2	Bab dalam buku	159
3	Terbitan Am	179
Jumlah Keseluruhan		**481**

Penerbitan Jurnal

Bil.	Terbitan	Jumlah
1	Artikel Jurnal Berindeks (Indeks Scopus/ WOS/ ERA)	1274
2	Artikel Jurnal Berindeks MyCite	338
3	Artikel Jurnal Tidak Berindeks	204
4	Kertas Prosiding Berindeks (Indeks Scopus/WOS/ERA)	241
5	Kertas Prosiding Tidak Berindeks	289
Jumlah Keseluruhan		**2,346**

Anugerah Buku

Buku terbitan Penerbit UMS telah mendapat penganugerahan dalam Anugerah Buku Terbaik Ketua Menteri Sabah seperti berikut:

Kategori	Terbitan Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP)
Judul	Pelaksanaan Perakaunan Asas Akruan Dalam Sektor Awam di Malaysia: Isu Kewajaran dan Kesesuaian
ISBN	978-983-49-1956-6
Penulis	Rasid Mail
Tahun Terbitan	2020

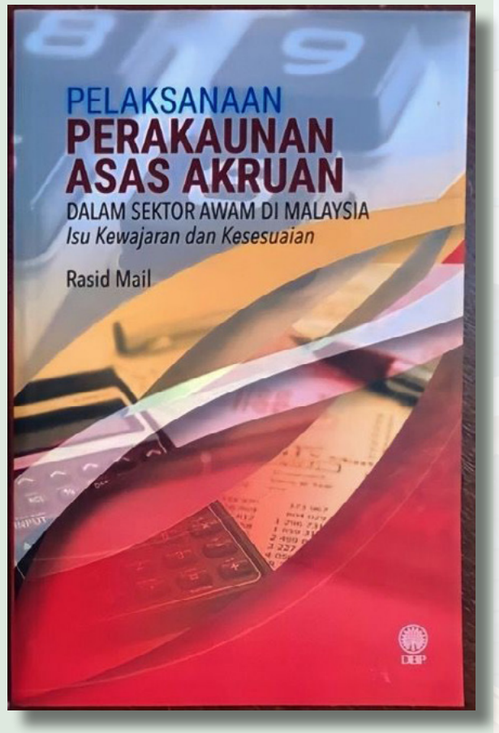

Dua buah buku terbitan Penerbit UMS juga telah mendapat penganugerahan dalam Anugerah Buku Negara (ABN) 2022 seperti berikut:

Kategori	**Buku Alam Semula Jadi Terbaik (Lestari)**
Judul	Lower Kinabatangan Premier Competitive Sustainable Ecotourism Destination
ISBN	978-967-2962-29-8
Penulis	Jennifer Chan Kim Lian Kamarul Mizal Marzuki Fiffy Hanisdah Saikim Tini Maizura Mohtar
Tahun Terbitan	2021

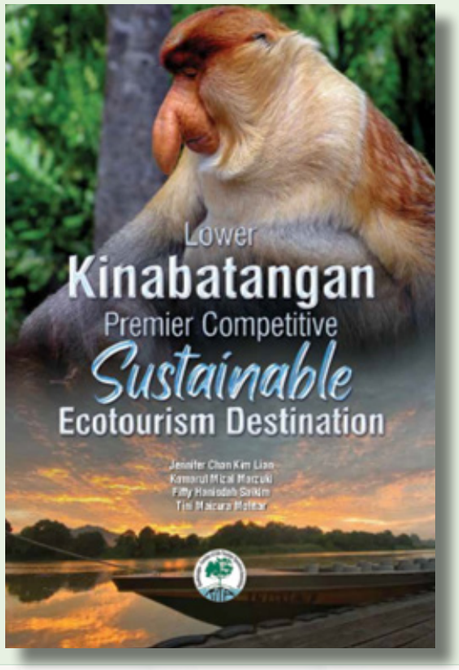

Kategori	**Buku Umum Terbaik (Sains Sosial)**
Judul	Perpindahan Ibu Kota Indonesia ke Kalimantan Implikasinya ke atas Negeri Sabah, Malaysia
ISBN	978-967-2962-84-7
Penulis	Aliakbar Gulasan Amrullah Maraining Ramli Dolah Marsitah Mohd Radzi
Tahun Terbitan	2021

Dua buah buku terbitan Penerbit UMS juga telah mendapat penganugerahan dalam "*50 Best Malaysian Titles for International Rights 2020/2021*" oleh Majlis Buku Kebangsaan Malaysia di bawah Kementerian Pendidikan

Malaysia (KPM) seperti berikut:

Nama Anugerah	Judul Buku	Nama Penulis/Penyunting
50 Best Malaysian Tittles for International Rights Tahun 2021/2022	Entelah: Leka Main Masyarakat Iban	Patricia Ganing & Asmiaty Amat
	Suluk Ukkil on the Barung: Expressions, Motifs, and Meanings 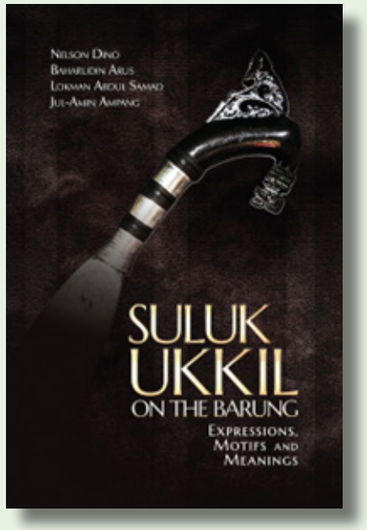	Nelson Dino Baharudin Arus Lokman Abdul Samad Jul-Amin Ampang

PERPUSTAKAAN

Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah (UMS) memainkan peranan yang penting dalam membantu universiti menghasilkan masyarakat berilmu khususnya dalam kalangan pelajar, ahli akademik, penyelidik dan warga universiti secara amnya. Perpustakaan UMS merupakan sebuah pusat maklumat dan ilmu pengetahuan untuk menyokong proses pembelajaran, pengajaran, penyelidikan dan inovasi serta penerbitan di universiti. Selaras dengan visinya iaitu "Ke arah Perpustakaan yang dinamik seiring dengan visi universiti", maka Perpustakaan UMS dari semasa ke semasa sentiasa berusaha untuk membangun dan memajukan kemudahan dan perkhidmatan bagi memenuhi keperluan universiti serta memberi kepuasan kepada pengguna.

Koleksi Perpustakaan

Sebagai sebuah pusat rujukan dan perolehan ilmu pengetahuan dan maklumat di universiti, Perpustakaan UMS sentiasa mengutamakan persediaan bahan-bahan bacaan serta sumber ilmu dan maklumat yang lengkap dan mencukupi selaras dengan keperluan pembelajaran, pengajaran, penyelidikan, inovasi dan juga penerbitan universiti.

Koleksi perpustakaan terdiri daripada buku, bahan multimedia, jurnal bercetak dan elektronik, pangkalan data elektronik, buku elektronik dan koleksi digital di Repositori Institusi UMS (UMSIR).

Jadual 1: Jumlah Keseluruhan Koleksi Perpustakaan Sehingga Tahun 2022

Jenis Koleksi	Kumulasi Keseluruhan Sehingga 2020	Kumulasi Keseluruhan Sehingga 2021	Kumulasi Sehingga Disember 2022
Buku dan Bahan Multimedia (Naskhah)	415,959	418,075	421,902
Jurnal bercetak-Berjilid (Judul)	22,144	22,301	23,005
Pangkalan Data Komersil (PDK) (Judul Jurnal)	(19 Langganan PDK), (82 Judul Jurnal Elektronik)	(17 Langganan PDK), (64 Judul Jurnal Elektronik)	(17 Langganan PDK), (58 Judul Jurnal Elektronik)
Buku Elektronik (E-Book + Handbook + Encyclopedia) (Judul)	21,022	21,022	21,022
	-	-	Journals 54,118
OCLC Worldcat (Collections)	-	-	eBooks 5,718,761
Koleksi UMSIR Digital	25,690	75,054	128,448
Koleksi Arkib	-	-	1,206

Jadual 2: Jumlah Koleksi Buku dan Bahan Multimedia Perpustakaan Mengikut Perpustakaan/Lokasi Sehingga Tahun 2022

Lokasi	Jumlah
Perpustakaan Kampus Induk (termasuk Perpustakaan Mini Multimedia)	312,400
Perpustakaan Perubatan & Hospital	17,594
Perpustakaan Kampus Sandakan	9,666
Perpustakaan Kampus Antarabangsa Labuan	68,457

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

PENDIGITALAN DAN REPOSITORI

Jadual 3 : Jumlah Pemprosesan Bahan untuk Pendigitasian (Naskhah & Imej) Januari sehingga Disember 2022

Bil.	Jenis Bahan	Jumlah Naskhah	Imej
1	Artikel	2,441	32,761
2	Bab Dalam Buku	7	110
3	Buku	1	128
4	Dataset / Research Data	6	43
5	Eksperimen	7	110
6	Kertas Persidangan	176	1,396
7	Laporan Penyelidikan	9	1,034
8	Latihan Ilmiah	84	9,745
9	Paten	3	24
10	Prosiding	260	2,857
11	Tesis / Disertasi	17	5,186
Jumlah		**3,011**	**53,394**

PERKHIDMATAN PERPUSTAKAAN

Pinjaman dan Penggunaan Bahan Bahan Bercetak dan Multimedia

Jadual 4 : Jumlah Pinjaman dan Penggunaan Bahan Bercetak dan Multimedia Mengikut Perpustakaan Tahun 2022

Lokasi	2022	
	Pinjaman	Penggunaan
Perpustakaan Kampus Antarabangsa Labuan	597	2,781
Perpustakaan Kampus Induk (termasuk Perpustakaan Mini Multimedia)	13,632	28,936
Perpustakaan Kampus Sandakan	237	9,023
Perpustakaan Perubatan & Hospital	614	1,142
Jumlah	**15,080**	**41,882**

PENGGUNAAN BAHAN ELEKTRONIK

Sehingga bulan Disember 2022, penggunaan bahan elektronik keseluruhan adalah sebanyak 910,257.

Jadual 5 : Jumlah Penggunaan Bahan Elektronik

Jenis	Jumlah
Penggunaan e-Books & Handbook	7,797
Penggunaan Pangkalan Data Komersial	861,370
Penggunaan UMSIR	41,090
Jumlah	**910,257**

KEUNGGULAN GLOBAL

KERJASAMA DAN HUBUNGAN LUAR

MoA/MoU/LoI UMS yang Ditandatangani Sepanjang Tahun 2022

MoA	MoU	LoI	Agensi Tempatan	Agensi Luar Negara	Jalinan Kerjasama
1	15	21	14	23	37

Senarai Memorandum Perjanjian (MoA) dan Memorandum Persefahaman (MoU) Universiti Malaysia Sabah Bagi Tahun 2022

Bil.	Negara	Institusi	Tarikh Tandatangan	Tarikh Tamat	Tempoh	PTJ Pelaksana
1	Malaysia	*Multinational Corporations* (MNCS)	21/7/2022	21/7/2024	2 Tahun	FKAL
2	Malaysia	Institut Penyelidikan Pembangunan Belia Malaysia	20/11/2022	21/11/2027	5 Tahun	FPP
3	Malaysia	*Schlumberger Wta (M) Sdn. Bhd*	13/12/2022	12/12/2027	5 Tahun	FKJ
4	Malaysia	Universiti Teknologi Petronas (UTP)	8/26/2022	8/25/2027	5 Tahun	FKJ
5	Malaysia	Universiti Teknologi Malaysia	30/12/2022	30/12/2024	2 Tahun	IPB
6	Malaysia	Universiti Teknologi Mara (Uitm)	30/11/2022	29/11/2025	3 Tahun	FPEP
7	Malaysia	Yayasan Inovasi Malaysia (YIM)	7/12/2022	6/12/2027	5 Tahun	FPEP
8	Malaysia	Institut Perguruan Malaysia Kampus Gaya	21/09/2022	21/09/2027	5 Tahun	PPIB
9	Turkey	*Yildiz Technical University*	14/06/2022	13/06/2027	5 Tahun	FPEP
10	Turkey	*Cankiri Karatekin University*	11/06/2022	10/06/2027	5 Tahun	FPEP
11	Turkey	*Marmara University*	14/06/2022	13/06/2027	5 Tahun	FPEP
12	Indonesia - Bilateral Cooperation	*Universitas Muhammadiyah Surakarta*	1/6/2022	31/5/2027	5 Tahun	FPEP
13	Indonesia	Universitas Mercu Buana (UMB)	31/03/2022	31/3/2027	5 Tahun	FPP
14	Japan - Bilateral Cooperation	*Nagasaki University*	16/12/2022	31/3/2026	4 Tahun	FPSK
15	Greece	*The Wikifarmer*	18/07/2022	18/7/2025	3 Tahun	UMS
16	Indonesia - Bilateral Cooperation	Universitas Padjadjaran	7/7/2022	7/6/2027	5 Tahun	IPMB

Senarai Surat Niat (LoI) Universiti Malaysia Sabah Bagi Tahun 2022

Bil.	Negara	Institusi	Tarikh Tandatangan	Tarikh Tamat	Tempoh	PTJ Pelaksana
1	Malaysia	*Scubazoo Images Sdn. Bhd.*	8/15/2022	8/14/2023	1 Tahun	IPMB
2	Malaysia	KKIP *Aerospace Training Centre*	20/9/2022	19/9/2027	5 Tahun	FKJ
3	Malaysia	*The Board of Trustees of The Sabah Parks*	15/3/2022	14/3/2024	2 Tahun	FPEP
4	Malaysia	*AMC College*	28/4/2022	27/4/2025	3 Tahun	FPEP
5	Malaysia	PERKESO	25/5/2022	-	-	FPSK
6	Gyeongsan, *Republic of Korea*	*KD Seal Tech Co. Ltd*	6/9/2022	8/6/2025	3 Tahun	FKJ
7	*Republic of Korea*	*Donghai Holesaw Ca. Ltd at Gimpo*	9/1/2022	8/31/2025	3 Tahun	FKJ
8	Dugo, *Republic of Korea*	*Life and Science Co. Ltd*	5/9/2022	4/9/2025	3 Tahun	FKJ
9	Gwangju, *Republic of Korea*	*College of Engineering, Chosum University*	7/9/2022	8/6/2025	3 Tahun	FKJ
10	*Seoul, South Korea*	*College of Engineering, Seoul National University* (SNU)	9/1/2022	8/31/2025	3 Tahun	FKJ
11	Indonesia - *Bilateral Cooperation*	Universitas Islam Negeri (UIN) Syarif Hidayatullah Jakarta	19/8/2022	18/8/2023	1 Tahun	FPEP
12	Indonesia - *Bilateral Cooperation*	Universitas Negeri Jakarta (UNJ)	24/8/2022	23/8/2024	2 Tahun	FPEP
13	Indonesia - *Bilateral Cooperation*	Faculty of Public Health, Universitas Diponegoro (UNIDAP)	18/5/2022	18/8/2025	3 Tahun	FPSK
14	*Philippines - Bilateral Cooperation*	*Collage of Public Health, University of Philippines Manila*	20/9/2022	-	-	FPSK
15	Indonesia - *Bilateral Cooperation*	Universitas Sarjanawiyata Tamansiswa (UST)	25/8/2022	24/8/2027	5 Tahun	FPEP
16	*Germany - Bilateral Cooperation*	*Leinbniz Institute, Germany*	8/11/2022	7/11/2027	5 Tahun	IBTP
17	*South Korea - Bilateral Cooperation*	*National Marine Biodiversity Institute of Korea* (MABIK)	12/22/2022	12/31/2023	1 Tahun	IPMB
18	Indonesia	Institute Agama Islam Negeri Palopo	10/11/2022	-	-	Fakulti Pengajian Islam (FIS)
19	Brunei	Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan	14/11/2022	-	-	Fakulti Pengajian Islam (FIS)
20	*Turkeye - Bilateral Cooperation*	*Yunus Emre Institute*	21/02/2022	-	-	PPIB

PUSAT PENGANTARABANGSAAN DAN PENGLIBATAN GLOBAL

Pusat Pengantarabangsaan dan Penglibatan Global (PPPG) Universiti Malaysia Sabah ditubuhkan pada November 2007 sebagai sebahagian daripada perancangan strategik Kementerian Pengajian Tinggi. Sebelum tahun 2017, pusat ini dikenali sebagai Pusat Hal Ehwal Antarabangsa (PHEA). Ia bermula sebagai pusat yang beroperasi di bawah Jabatan Canselori, bekerjasama rapat dengan pelbagai bahagian di peringkat pengurusan pusat untuk merancang secara strategik usaha antarabangsa universiti. Secara ringkasnya, pejabat ini berfungsi sebagai 'duta' global bagi universiti, untuk mempromosikan akademik dan ahli akademiknya di peringkat antarabangsa.

Pada tahun 2017, PHEA telah dijenamakan kepada PPPG dan berfungsi sebagai pusat pengkoordinasian utama bagi UMS dalam aktiviti pengantarabangsaan. PPPG bertanggungjawab untuk memastikan bahawa semua aktiviti antarabangsa tidak hanya untuk kepentingan universiti, tetapi juga mencakupi kepentingan negeri dan negara. PPPG juga ditugaskan sebagai pusat yang bertanggungjawab untuk membantu pelajar dan kakitangan antarabangsa untuk memberikan informasi mengenai amalan baru dan sedia ada.

PERANAN DAN TANGGUNGJAWAB PPPG

Bilangan Enrolmen Pelajar Antarabangsa

Salah satu peranan PPPG adalah untuk meningkatkan enrolmen pelajar antarabangsa. Tahun 2022, enrolmen pelajar antarabangsa adalah seramai 1,282 orang pelajar dari 33 buah negara dan wilayah di dunia. Statistik enrolmen pelajar seperti yang ditunjukkan di bawah:

Bil	Kategori	Bilangan
1	Asasi	2
2	Mobiliti *inbound*	455
3	Pascasiswazah	528
4	Prasiswazah	172

Bilangan Pelajar Antarabangsa Bagi Program Mobiliti (*Inbound*)

Seramai 455 orang pelajar antarabangsa telah mengikuti program mobiliti bersemuka dan secara *online* sepanjang tahun 2022. Berikut merupakan statistik pelajar yang mengikuti program ini:

FAKULTI	F2F	VIRTUAL-MOBILITI		JUMLAH
		ASEAN	CHINA	
Fakulti Sains dan Sumber Alam	0	11	0	11
Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan	0	16	0	16
Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan	0	20	68	88
Fakulti Komputeran dan Informatik	0	3	32	35
Fakulti Kejuruteraan	0	42	108	150
Fakulti Pertanian Lestari	0	0	0	0
Fakulti Kewangan Antarabangsa Labuan	0	1	0	1
Akademi Seni & Teknologi Kreatif	0	0	0	0
Fakulti Sains Makanan dan Pemakanan	0	3	0	3
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan	0	22	0	22
Fakulti Psikologi dan Pendidikan	0	28	0	28
JUMLAH	**0**	**146**	**208**	**354**

FAKULTI	F2F - MOBILITI	VIRTUAL-MOBILITI	JUMLAH
	ASEAN	ASEAN	
Fakulti Perhutanan Tropika	1	1	2
Fakulti Kewangan Antarabangsa Labuan	0	3	3
Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan	3	11	14
Akademi Seni & Teknologi Kreatif	0	2	2
Fakulti Komputeran dan Informatik	0	2	2
Fakulti Sains dan Sumber Alam	0	4	4
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan	0	16	16
Fakulti Kejuruteraan	0	0	0
Fakulti Pertanian Lestari	1	0	1
Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan	0	44	44
Fakulti Pengajian Islam	1	0	1
Fakulti Psikologi dan Pendidikan	0	12	12
JUMLAH	**6**	**95**	**101**

Bilangan pelajar mengikuti program mobiliti (*outbound*)

TAHUN	SEMESTER	MOBILITI DENGAN KREDIT (Fizikal)	MOBILITI DENGAN KREDIT (E-Mobility)	JUMLAH KESELURUHAN PELAJAR MOBILITI
2022	SEM 2, 2021/2022	-	90	**119**
	SEM 2, 2022/2023	4	25	

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

PEMERKASAAN TADBIR URUS, SUMBER MANUSIA DAN SISTEM PENYAMPAIAN

BAHAGIAN PENGURUSAN SUMBER MANUSIA

Perjawatan (Akademik & Pentadbiran)

Kakitangan UMS

Kategori/Cawangan	Kota Kinabalu	Labuan	Sandakan	Kudat	Jumlah
Kakitangan Akademik					
Pengurusan Tertinggi	4	0	0	0	**4**
Profesor Perubatan VK5	1	0	0	0	**1**
Profesor VK7	36	0	0	0	**36**
Pensyarah Perubatan VK7 (Tanpa Gelaran Profesor)	4	0	0	0	**4**
Profesor Madya (DS53/54)	129	6	7	0	**142**
Profesor Madya Perubatan (DU53/54)	11	0	0	0	**11**
Profesor Madya Perubatan Pakar (DU55/56)	6	0	0	0	**6**
Pensyarah Perubatan DU53/54 (Tanpa Profesor Madya)	18	0	0	0	**18**
Pensyarah Perubatan Pelatih (DU51P)	40	0	0	0	**40**
Pensyarah Kanan (Perubatan) (DU51)	22	0	0	0	**22**
Pensyarah Kanan (DS51/52)	426	38	13	0	**477**
Pensyarah (DS45)	181	40	10	0	**231**
Guru Bahasa (DG41/44/48)	34	5	2	0	**41**
Felo Utama (UMSDF5/6/7)	11	0	1	0	**12**
Felo Kanan (UMSDF8)	8	0	0	0	**8**
Felo (UMSDF9)	0	0	0	0	**0**
Jumlah	**931**	**89**	**33**	**0**	**1,053**
Kakitangan Pentadbiran					
Pengurusan Tertinggi	4	0	0	0	**4**
Kumpulan Pengurusan & Profesional	343	17	9	0	**369**
Kumpulan Pelaksana 1	1,244	91	44	9	**1,388**
Kumpulan Pelaksana 2	335	41	40	6	**422**
Jumlah	**1,926**	**149**	**93**	**15**	**2,183**
Jumlah Keseluruhan	**2,857**	**238**	**126**	**15**	**3,236**

Kakitangan Antarabangsa

Bil.	Negara	Jumlah
1	Afghanistan	1
2	Algeria	2
3	Bangladesh	15
4	Egypt	2
5	France	1
6	India	5
7	Indonesia	4
8	Iran, Islamic Republic Of	1
9	Japan	5

Bil.	Negara	Jumlah
10	Myanmar	6
11	Pakistan	3
12	Philippines	1
13	Sierra Leone	1
14	Sudan	1
15	Taiwan, Province Of China	1
16	United Kingdom	3
17	Yemen	1
	Jumlah Keseluruhan	**53**

Kakitangan yang Melanjutkan Pengajian

Sehingga bulan Disember 2022, seramai 114 orang kakitangan UMS sedang mengikuti pengajian lanjutan. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 108 orang adalah kakitangan akademik dan 6 orang kakitangan pentadbiran. Peringkat pengajian yang diuruskan adalah Sarjana Muda, Sarjana, Doktor Falsafah, Sub Kepakaran/Pasca Kedoktoran, Cuti Sabatikal, Jurutera Profesional, Program Sangkutan, Latihan Pra-warta dan Latihan Penyelidikan.

Kakitangan yang Diluluskan Mengikuti Pengajian Lanjutan Tahun 2022

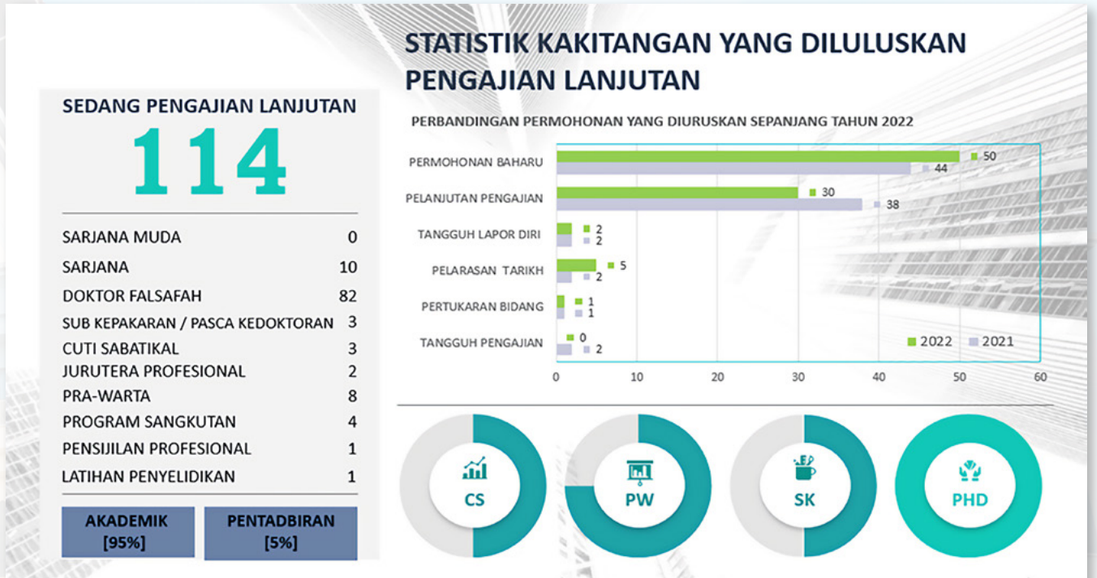

Majlis Anugerah Kecemerlangan Universiti (AKU)

Majlis Anugerah Kecemerlangan Universiti (AKU) merupakan manifestasi dan komitmen pihak pengurusan untuk menghargai sumbangan dan kecemerlangan kakitangan UMS. Majlis ini dilaksanakan dengan gabungan dua majlis utama universiti iaitu Majlis Anugerah Perkhidmatan Cemerlang (APC), dan Majlis Anugerah Inovasi (MAI). Majlis AKU Tahun 2022 telah diadakan pada 27 Julai 2022 bertempat di Dewan Resital, UMS. Pada majlis ini, seramai 479 penerima anugerah perkhidmatan dan 75 penerima anugerah inovasi (tahun penilaian 2021) telah diraikan seperti kategori berikut:

1. Anugerah Jasamu Dikenang (Pesara);
2. Anugerah Setia Bakti (Perkhidmatan 25 Tahun);
3. Anugerah Jasa Setia (Perkhidmatan 20 Tahun);
4. Anugerah Jasa Bakti (Perkhidmatan 10 Tahun);
5. Anugerah Perkhidmatan Cemerlang (APC) (Tahun Penilaian 2021);
6. Anugerah Tokoh Kepimpinan;
7. Anugerah Kumpulan Penggerak Inovasi;
8. Anugerah Pengurusan Kewangan Terbaik;
9. Anugerah Inovasi Pengurusan Kewangan;
10. Anugerah Penjanaan Pendapatan;
11. Anugerah Laman Web Terbaik;
12. Anugerah Pengurusan Makmal Terbaik;
13. Anugerah Pengurusan Organisasi Terbaik; dan
14. Anugerah Kreativiti EcoCampus.

Objektif penganjuran Majlis AKU adalah bagi:

a. mengiktiraf, menghargai dan memperingati sumbangan serta perkhidmatan cemerlang para kakitangan, pentadbiran, akademik mahupun pesara di UMS dan menghargai kakitangan dan Jabatan/Fakulti/Pusat/Institut/Bahagian yang telah menunjukkan prestasi kerja cemerlang, kreativiti dan inovasi yang tinggi.

b. Anugerah Perkhidmatan Cemerlang (APC) merupakan penghargaan universiti kepada kakitangan yang telah memberikan perkhidmatan cemerlang iaitu mutu atau penghasilannya melebihi daripada keperluan tanggungjawab biasa bagi jawatannya, perkhidmatan yang diberikan boleh dijadikan contoh dan ikutan serta memberi pengaruh yang menggerakkan kecergasan bekerja dan daya usaha kakitangan yang lain.

KATEGORI	BILANGAN PENERIMA
Kakitangan Akademik	
Profesor VK7	4
Profesor Madya DS53/54	9
Pensyarah Perubatan DU55	1
Profesor Madya (Perubatan) DU53/54	4
Pensyarah Kanan (Perubatan) DU51/52	1
Pensyarah Kanan	25
Pensyarah	3
Guru Bahasa	3
Jumlah	**50**
Kakitangan Pentadbiran	
Pengurusan Tertinggi	1
Kumpulan Pengurusan & Profesional	33
Kumpulan Pelaksana 1	66
Kumpulan Pelaksana 2	10
Jumlah	**110**
Jumlah Keseluruhan	**160**

Anugerah Perkhidmatan

No.	Nama Anugerah	Bilangan Penerima
1	Anugerah Jasamu Dikenang (Pesara)	18
2	Anugerah Setia Bakti (Perkhidmatan 25 Tahun)	18
3	Anugerah Jasa Setia (Perkhidmatan 20 Tahun)	71
4	Anugerah Jasa Bakti (Perkhidmatan 10 Tahun)	212

Anugerah Inovasi

No.	Nama Anugerah	Bilangan Penerima
1	Anugerah Tokoh Kepimpinan	4
2	Anugerah Kumpulan Penggerak Inovasi	18
3	Anugerah Pengurusan Kewangan Terbaik	3
4	Anugerah Inovasi Pengurusan Kewangan	1
5	Anugerah Penjanaan Pendapatan	3
6	Anugerah Laman Web Terbaik	6
7	Anugerah Pengurusan Makmal Terbaik	3
8	Anugerah Pengurusan Organisasi Terbaik	34
9	Anugerah Kreativiti EcoCampus	3

Latihan Kakitangan

Pelaksanaan Latihan Bagi Kakitangan Akademik dan Pentadbiran Tahun 2022

Kategori	Bilangan Latihan			Catatan
	Rancang	Laksana	Tangguh	
Akademik	90/90	47	43	Sebanyak **43** latihan ditangguh
Peratus		**52%**	**48%**	
Pentadbiran	164/120	145	19	Sebanyak **19** latihan ditangguh.
Peratus		**88%**	**12%**	

Statistik Jumlah Peserta Menghadiri Kursus Tahun 2022

Kategori	Jumlah			Peratus Lengkap Mengisi Penilaian
	Latihan Dilaksanakan	Jumlah Peserta	Jumlah Lengkap Mengisi Penilaian	
Akademik	47	2,922	2,732	93%
Pentabdiran	145	13,520	12,669	94%
Jumlah	**192**	**16,442**	**15,401**	**94%**

Statistik Permohonan Penyertaan Latihan Anjuran Agensi Luar Tahun 2022

Kategori	Jumlah Permohonan	Jumlah	
		Lulus	Tidak Lulus
Akademik	56	30	20
Pentabdiran	60	50	10
Jumlah	**116**	**80**	**30**
Peratus		**69%**	**26%**

Statistik Penganjuran Kursus Wajib Universiti

Bil.	Kursus Wajib	Bilangan Kakitangan Akademik	Bilangan Kakitangan Pentadbiran	Bilangan JAFPIB Terlibat	Catatan
1	Program Tranformasi Minda (PTM)	35	25	19	10 Fakulti 4 Institut 2 Pusat 3 Jabatan
2	Kursus Pengajaran dan Pembelajaran (P&P)	104	0	16	49 kakitangan tetap 55 kakitangan kontrak
3	Metodologi Penyelidikan	15	0	9	Pembentangan wajib kakitangan akademik sebelum cuti belajar
4	Peperiksaan BITK	0	15	8	Peserta mengikut gred N26 - 1 N22 – 4 N19 - 7 W19 – 3 Lulus peperiksaan - 1

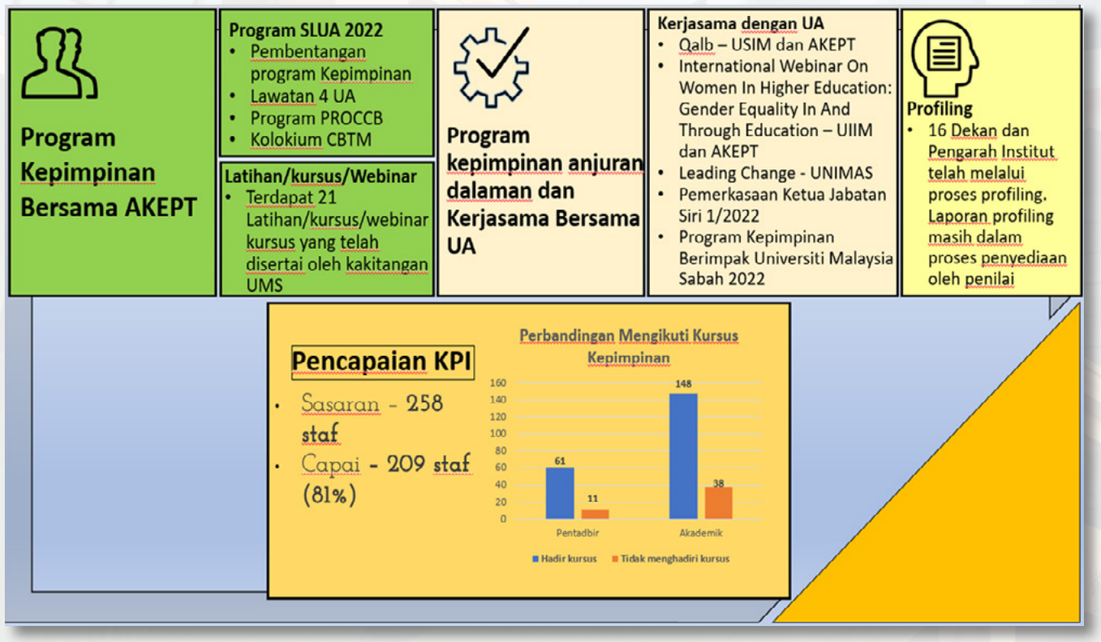

PERISTIWA DAN AKTIVITI UNIVERSITI

Senarai Majlis Universiti Malaysia Sabah Bagi Tahun 2022

Bil.	Nama Majlis	Tarikh	Tempat
	Januari		
1	Majlis Pentauliahan dan Tamat Latihan Pegawai Kor Suksis	29 Januari 2022	Auditorium Pascasiswazah
	Februari		
2	Majlis Menandatangani Surat Niat Antara FSSK UKM dan FSSK UMS	19 Februari 2022	*Hotel Promenade*
3	*Inspirational Talk* oleh Ms. Sahika Ercümen dan Sidang Media Bersempena Kunjungan Rasmi Duta Turki ke Malaysia di UMS	21 Februari 2022	Galeri Azman Hashim UMS
4	Majlis Amanat Naib Canselor UMS 2022	22 Februari 2022	Dewan Bankuasi
	Mac		
5	Simposium Kebangsaan Isu Sains Sosial dan Kemanusiaan	09 Mac 2022	Dalam Talian
6	*1st Malaysia Sustainable University Network National Conference*	15 Mac 2022	Galeri Majlis
7	Majlis Menandatangani Memorandum Persefahaman Antara Universiti Malaysia Sabah dan Universitas Mercu Buana, Indonesia	17 Mac 2022	Galeri Majlis
8	Majlis Penyampaian Anugerah Sempena Program Integrasi Digital Budaya UMS - LKNS	18 Mac 2022	Dewan Resital
9	Majlis Penyerahan Bantuan Awal Pengajian Yayasan Bank Rakyat	21 Mac 2022	Galeri Majlis
10	Majlis Perasmian Taman Budaya dan Inovasi Kundasang	23 Mac 2022	Kundasang
11	Majlis Konvokesyen UMS Ke-22	26 - 31 Mac 2022	Dewan Canselor UMS
	April		
12	Majlis Perasmian Aplikasi Ohidas	07 April 2022	Galeri Majlis
13	Majlis Iftar Perdana @ UMS 2022	21 April 2022	Masjid UMS
	Mei		
14	Majlis Perasmian Seminar Kesedaran Pengurusan Sanitasi untuk Pemuliharaan Alam Sekitar Bandaraya Kota Kinabalu	19 Mei 2022	Galeri Majlis
15	Majlis Rumah Terbuka Raya @ UMS 2022	27 Mei 2022	Kompleks DKP-2
	Jun		
16	Majlis Aspirasi Pendaftar 2022	02 Jun 2022	Dewan Resital
17	Majlis Perasmian Karnival Jom Masuk IPT 2022 Zon Sabah	04 Jun 2022	*Sabah International Convention Centre*
18	Sambutan Hari Hutan Antarabangsa Peringkat UMS	22 Jun 2022	Hutan Canselori
19	Majlis Anugerah Pascasiswazah UMS	23 Jun 2022	Auditorium Pascasiswazah
20	Majlis Konvokesyen UMS Ke-23	25 - 27 Jun 2022	Dewan Canselor
21	Majlis Perasmian Penutupan *Ocean Celebration* 2022	30 Jun 2022	Dalam Talian (*Zoom*)
	Julai		
22	Majlis Perasmian Penutupan Mahakarya 2022	01 Julai 2022	Dewan Resital
23	Majlis Penyerahan Keluarga Angkat Program Perkongsian Universiti-Keluarga (Pupuk) Kumpulan ke-16 Sesi 2020/2021 dan 2021/2022	02 Julai 2022	Dewan Serbaguna, Pusat Pendidikan Perubatan Desa Sikuati Kudat
24	Majlis Penyampaian Bantuan Prihatin Pahang 2022	02 Julai 2022	Dewan Bankuasi

Bil.	Nama Majlis	Tarikh	Tempat
25	Sambutan Hari Raya Aidiladha dan Ibadah Korban 1443H/2022M Peringkat UMS	10 Julai 2022	Masjid UMS
26	Sesi Ramah Mesra Naib Canselor Bersama Pensyarah Baharu Universiti Malaysia Sabah	14 Julai 2022	Galeri Azman Hashim UMS
27	Majlis Pelancaran Penjualan Nombor Pendaftaran Kenderaan UMS dan Pelancaran Sistem Bayaran Yuran Penerbitan UMS	15 Julai 2022	Galeri Majlis
28	National Science Challenge 2022 Peringkat Negeri Sabah	16 - 17 Julai 2022	Perpustakaan UMS
29	Majlis Anugerah Kecemerlangan Universiti	27 Julai 2022	Dewan Resital
30	Majlis Perasmian Sabah *Cleft Carnival* 2022	28 Julai 2022	Auditorium FPSK
	Ogos		
31	Majlis Luncheon dan Perasmian Mural Boriis	04 Ogos 2022	Ruang Legar Boriis
32	Program Lawatan ke Universiti Malaysia Sabah Sempena Program Retreat Jawatankuasa Post Exco Pendidikan dan Teknologi Melaka ke Kota Kinabalu Sabah	04 Ogos 2022	Café D'sireh
33	Majlis Townhall MyRA	09 Ogos 2022	Auditorium FPSK
34	Majlis Lafaz Ikrar dan Aku Janji Pelajar Baharu Program Asasi Sesi 2022/2023	10 Ogos 2022	Dewan Resital
35	Majlis Perasmian Bengkel Carian & Penderafan Paten	24 Ogos 2022	Grandis Hotel, Suria Sabah
36	Pertandingan Akhir Debat Alam Sekitar Antara Institusi Pendidikan Tinggi Kali ke-28	27 Ogos 2022	Galeri Majlis
37	Lawatan YB Tuan Yamani Hafez bin Musa, Timbalan Menteri Kewangan II	28 Ogos 2022	Galeri Azman Hashim
	September		
38	Majlis Penyampaian Hadiah Pertandingan Kaligrafi Cina Remaja Piala Institut Confucius UMS 2022	3 September 2022	Galeri Majlis
39	*24th Malaysian Finance Association International Conference 2022*	07 September 2022	Dorsett Grand Labuan
40	Program Sarapan Pagi Menu Makanan Keluarga Malaysia dan Penyerahan Peranti Siswa Keluarga Malaysia	13 September 2022	Dewan Kolej Kediaman Tun Fuad
41	Forum Bicara Ad-Din Bersempena Sambutan Hari Malaysia	13 September 2022	Dewan Bankuasi
42	Program Jelajah Puisi Merdeka Keluarga Malaysia	14 September 2022	Galeri Azman Hashim
43	Program Kanta U-Science UMS Sempena Karnival Sains Sabah dan Minggu Sains Negara Peringkat UMS	21 September 2022	Galeri Majlis
44	Majlis Perasmian *International Conference on Natural Products* 2022	22 September 2022	Hilton Hotel
45	Majlis Menandatangani MoU UMS-PERKESO	22 September 2022	Auditorium FPSK
46	Program *Fund Raising Walkathon* 5km Sempena Bulan Kesedaran Kanser Kanak-kanak Sedunia	24 September 2022	Padang Kawad
47	Majlis Tamat Latihan dan Penyampaian Sijil Pelantikan Inspektor Kor Suksis Zon Sabah	24 September 2022	Dewan Canselor UMS
48	Program Pelepasan Benih Ketam Bakau	28 September 2022	Kg Marudu Laut, Kota Marudu

Bil.	Nama Majlis	Tarikh	Tempat
	Oktober		
49	Sesi Pendaftaran Pelajar Baharu UMS Sempena Minggu Suai Mesra Sesi 2022/2023	10 Oktober 2022	Kolej Kediaman Tun Ahmad Raffae
50	Majlis Serah Tugas Naib Canselor UMS	12 Oktober 2022	Dewan Bankuasi, UMS
51	Sesi Bersama Ahli Lembaga Pengarah Universiti Sempena MSM 2022/2023	12 Oktober 2022	Dewan Canselor UMS
52	Majlis Ikrar dan Aku Janji Pelajar Baharu UMS Sesi 2022/2023	13 Oktober 2022	Dewan Canselor UMS
53	Lawatan Palawan Universiti ke UMS	21 Oktober 2022	Pejabat Naib Canselor
54	Majlis Perasmian Simposium Inspirasi Kerjaya Anak Muda Sabah	22 Oktober 2022	Kompleks Dewan Kuliah Pusat Ke-2
55	Majlis Sambutan Maulidur Rasul Peringkat UMS 2022	28 Oktober 2022	Pusat Islam UMS
56	Majlis Perasmian dan Pameran *"The Murut Journey To New York At 1936"*	28 Oktober 2022	Galeri Azman Hashim
	November		
57	Majlis Graduasi Asasi UMS Sesi 2021/2022	3 November 2022	Dewan Resital
58	Majlis Anugerah Penyelidik UMS 2022	14 November 2022	*Sabah International Convention Centre*
59	Majlis Perasmian Bagi Persidangan *4th International Conference in Agroforestry* 2022 (ICAF2022)	15 November 2022	*Hotel Promenade*, Kota Kinabalu
60	Majlis Penutupan Pereka 2022	30 November 2022	Kompleks Dewan Kuliah Pusat Ke-2
	Disember		
61	*12th International Society for Third Sector Research (ISTR) Asia-Pacific Regional Conference*	7 Disember 2022	Magellan Hotel, Sutera Harbour
62	Majlis Konvokesyen UMS Kali ke-24	10 – 12 Disember 2022	Dewan Canselor Ums

PUSAT KELESTARIAN LIBATSAMA MASYARAKAT

Pusat Jaringan Industri dan Komuniti ditubuhkan pada tahun 2016. Pada 8 Julai 2020, pusat ini dipecahkan kepada dua iaitu Pusat Kolaborasi Libatsama Industri (PKLI) dan Pusat Kelestarian Libatsama Masyarakat (PKLM) dan diletakkan di bawah pengurusan Pejabat Penolong Naib Canselor (Jaringan Industri dan Masyarakat).

Fungsi PKLM adalah:
1. Mewujudkan dan memperkasakan jalinan dan pakatan strategik dengan institusi awam dan swasta di dalam dan luar negara melalui aktiviti transformasi masyarakat;
2. Sebagai "*One Stop Centre*" bagi menghubungkan masyarakat dengan kepakaran universiti;
3. Meningkatkan keterlihatan kepakaran akademia universiti kepada masyarakat sebagai "*Solution Provider";*
4. Mewujudkan dan memperkasakan penglibatan bersama masyarakat melalui program pengembangan ilmu, keusahawanan dan pemajuan profesional dalam pelbagai bidang yang tersusun dan terfokus;
5. Menyelaraskan program/aktiviti transformasi masyarakat dengan kerjasama PTJ UMS dan pemegang taruh berkepentingan; dan
6. Menyelaras dan menguruskan Geran Program Pemindahan Ilmu berkaitan transformasi masyarakat.

DANA PROJEK PEMINDAHAN ILMU

Sejak PKLM ditubuhkan, pusat ini mengurus dua jenis dana iaitu Dana *University For Society* (U4S) dan Dana Kelestarian Libatsama Masyarakat (DKM).

Kementerian Pengajian Tinggi (KPT) melalui projek *University for Society* telah menyumbangkan sebanyak **RM150,000.00** dana untuk projek U4S yang dijalankan di Komuniti Tertumpu Bombon Kg. Marakau. Sebanyak lima projek yang dijalankan di bawah dana ini, tiga projek dijalankan oleh UMS **(RM80,000.00)** dan dua projek lagi dijalankan oleh Universiti Malaysia Sarawak (UniMAS) **(RM70,000.00).**

DKM merupakan dana daripada UMS. Sebanyak **RM400,000.00** diperuntukkan untuk lima komuniti yang terpilih iaitu:
1. Komuniti Tertumpu Bombon Kg. Marakau **(RM100,000.00)**,
2. Komuniti Kg. Batition Kota Maradu **(RM88,158.00)**,
3. Komuniti Tertumpu Kg. Darau **(RM11,800.00)**,
4. Komuniti Tertumpu Kg. Tuaran **(RM88,200.00)** dan
5. Komuniti Konservasi DaMai **(RM100,000.00).**

Dana ini dikhususkan untuk melaksanakan projek pemindahan ilmu yang diketuai oleh ahli akademik mengikut kepakaran kepada masyarakat bagi tujuan pembangunan modal insan dan meningkatkan kesejahteraan komuniti.

Projek Pemindahan Ilmu Kepada Komuniti Pada Tahun 2022

Ringkasan Jadual Bagi Pelaksanaan Projek Dana U4S dan DKM yang Dijalankan Pada Tahun 2022

Bil.	Dana/Nama Projek	Bil. Projek	Status Kemajuan	Bil. Orang Terlibat	Peruntukan Diluluskan (RM)
DANA KPT (U4S)					
1	Projek Eko-Tantadan (Kelulut) Kg. Marakau, Ranau	1	Selesai	50	RM27,500.00
2	Inisiatif Pendigitalan Produk untuk Menyokong Pemasaran Digital Mudah Alih	1	Selesai	50	RM25,000.00
3	Pengkomersialan Produk-produk Komuniti Menggunakan Gerai / Kios Beroda	1	Selesai	50	RM27,500.00
	Jumlah	**3**		**150**	**RM80,000.00**

Bil.	Dana/Nama Projek	Bil. Projek	Status Kemajuan	Bil. Orang Terlibat	Peruntukan Diluluskan (RM)
Dana Kelestarian Masyarakat (DKM)					
1	Pengurusan Pasar Komuniti Miyolon Kampung Darau, Manggatal	1	Sedang Berjalan	2000	RM11,800.00
2	Meningkatkan Kualiti Ekosistem Tadahan Air Menggunakan Pendekatan Restorasi dan Rehabilitasi Ekologi di Kg. Batition, Kota Marudu	1	Sedang Berjalan	-	RM36,630.00
3	Pemindahan Teknologi Penanaman Padi Secara Hidroponik di Kg. Batition, Kota Marudu	1	Sedang Berjalan	500	RM10,778.00
4	Penambahbaikan Takungan Bekalan Air Graviti di Kg. Batition, Kota Marudu	1	Sedang Berjalan	500	RM15,700.00
5	Meningkatkan Penghasilan Padi-Beras Tadong dan Pendapatan Petani Melalui Penguasaan Ilmu dan Kemahiran Teknologi Fertigasi dan Agronomi dan Pemasaran Digital di Kg. Batition, Kota Marudu	1	Sedang Berjalan	-	RM25,050.00
6	Pengindahan Tagal Ikan Kg. Marakau Fasa I	1	Selesai	50	RM11,610.00
7	Pengindahan Tagal Ikan Kg. Marakau Fasa II	1	Sedang Berjalan	50	RM8,390.00
8	Menaik Taraf Konsep Perniagaan Bombon Kg. Marakau (Pembuatan/Pembelian Kios Beroda) Fasa I	1	Sedang Berjalan	50	RM16,000.00
9	Menaik Taraf Konsep Perniagaan Bombon Kg. Marakau (Pembuatan/Pembelian Kios Beroda) Fasa II	1	Sedang Berjalan	50	RM4,000.00
10	Bengkel Seni Reka Bentuk Parang, Kg Marakau, Ranau	1	Sedang Berjalan	-	RM2,000.00
11	Pemasangan Sistem Solar PV untuk Bengkel Parang, Kg. Marakau, Ranau	1	Selesai	24	RM5,500.00
12	Penyelenggaraan dan Operasi Sistem Solar PV untuk Bengkel Parang, Kg. Marakau, Ranau	1	Selesai	24	RM500.00
13	Pembinaan Relau untuk Bengkel Parang, Kg Marakau, Ranau	1	Sedang Berjalan	24	RM4,500.00
14	Penyelenggaraan dan Operasi Relau untuk Bengkel Parang, Kg. Marakau, Ranau	1	Sedang Berjalan	24	RM500.00
15	Perniagaan dan Pemasaran Bagi Memperkasakan Kebolehpasaran Produk Bengkel Parang, Kg. Marakau, Ranau	1	Sedang Berjalan	50	RM2,000.00
16	Ternakan Ayam Kepada Komuniti Tagal Maliba (Komuniti Tertumpu Kg. Marakau, Ranau)	1	Belum Bermula	50	RM30,000.00
17	Pembuatan Kraftangan (*Souvenir*) "Satu Rumah Satu Kraf" Kg. Marakau, Ranau	1	Belum Bermula	-	RM8,000.00
18	Penambahbaikan Struktur Bengkel Parang Komuniti Tertumpu Bombon Kg. Marakau, Ranau	1	Sedang Berjalan	50	RM7,000.00
Jumlah		**18**		**3,346**	**RM199,958.00**

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

KELESTARIAN KEWANGAN

RINGKASAN KEDUDUKAN KEWANGAN 2022

Pendapatan Mengurus

Pada tahun kewangan yang berakhir pada 31 Disember 2022, jumlah Pendapatan Mengurus UMS ialah **RM388,795,163** iaitu peningkatan sebanyak **6.5%** berbanding tahun 2021 yang berjumlah **RM365,184,088**. Daripada jumlah ini, sebanyak **RM351,737,268** atau **90.4%** adalah pemberian Kerajaan dan bakinya adalah daripada sumber dalaman Universiti seperti yuran pengajian dan pendapatan lain.

JENIS PENDAPATAN	2022		2021		2020	
	RM	%	RM	%	RM	%
Geran Kerajaan, Pemberian Kerajaan Direalisasi dan Pemberian Kerajaan dan Lain-lain Sumbangan	351,737,268	90.4%	322,376,600	88.3%	285,163,821	88.7%
Pelbagai Yuran	34,473,337	8.9%	32,784,960	9.0%	32,310,531	10.0%
Pendapatan Lain	2,584,558	0.7%	10,022,528	2.7%	4,238,682	1.3%
JUMLAH	388,795,163	100%	365,184,088	100%	321,713,034	100%

Punca Pendapatan Mengurus Tahun 2022

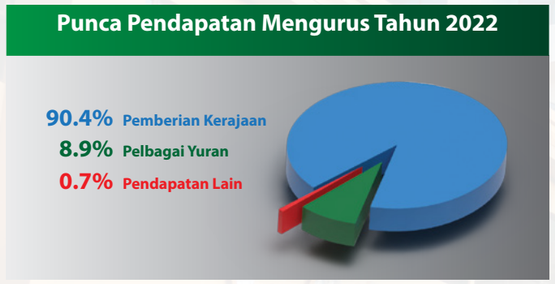

Punca Pendapatan Mengurus Tahun 2021

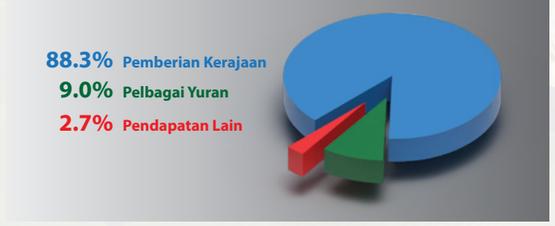

Punca Pendapatan Mengurus Tahun 2020

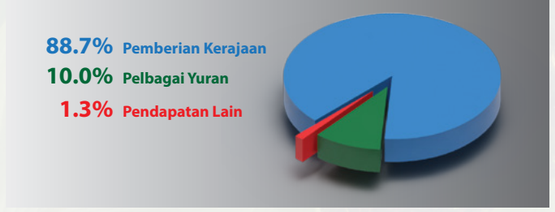

Perbelanjaan Mengurus

Perbelanjaan Mengurus UMS meningkat sebanyak **8.2%** daripada **RM413,134,810** pada tahun 2021 kepada **RM446,869,150** pada tahun 2022. Perbelanjaan terbesar adalah merupakan emolumen iaitu **53.9%** daripada keseluruhan perbelanjaan tahun 2022.

JENIS PERBELANJAAN	2022		2021		2020	
	RM	%	RM	%	RM	%
Emolumen	240,743,929	53.9%	217,395,404	52.6%	203,622,151	50.0%
Perkhidmatan dan Bekalan	123,295,347	27.6%	114,160,049	27.6%	124,347,391	30.5%
Pemberian dan Kenaan Tetap	10,361,715	2.3%	7,328,278	1.8%	5,865,228	1.4%
Perbelanjaan Lain	72,468,159	16.2%	74,251,079	18.0%	73,759,482	18.1%
JUMLAH	446,869,150	100%	413,134,810	100%	407,594,252	100%

Perbelanjaan Mengurus Tahun 2022

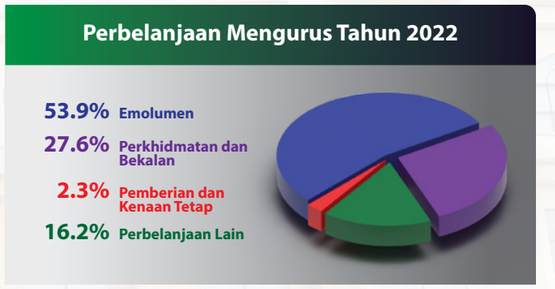

Perbelanjaan Mengurus Tahun 2021

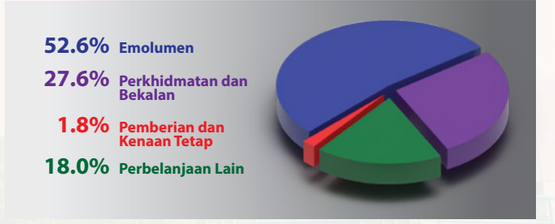

Perbelanjaan Mengurus Tahun 2020

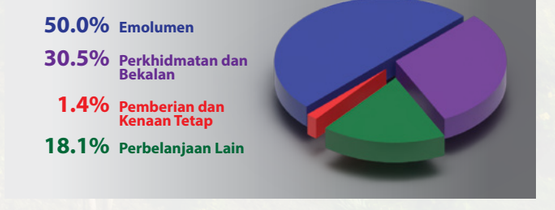

Pendapatan dan Perbelanjaan Mengurus 2022

BUTIR	2022	2021	2020
Pendapatan	388,795,163	365,184,088	321,713,034
Perbelanjaan	446,869,150	413,134,810	407,594,252
KURANGAN	(58,073,987)	(47,950,722)	(85,881,218)

Perbandingan Pendapatan dan Perbelanjaan Mengurus UMS

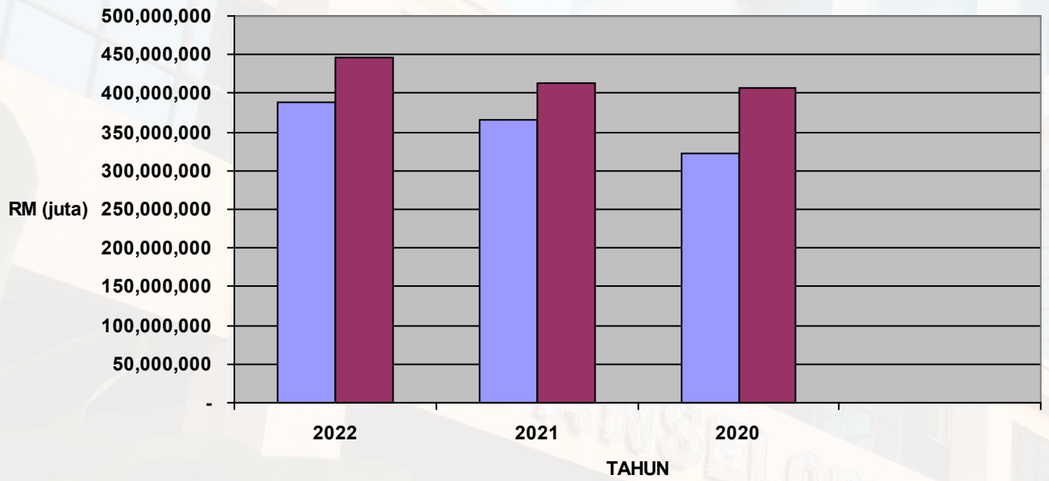

Pemberian dan Perbelanjaan Pembangunan

Pemberian Kerajaan diterima bagi maksud Pembangunan pada tahun 2022 adalah berjumlah **RM25,854,446** berbanding **RM36,853,875** pada tahun 2021. UMS telah membelanjakan sejumlah **RM16,983,534** daripada pemberian tersebut bagi tujuan projek pembangunan kampus tetap serta pembelian peralatan pengajaran Universiti.

JENIS PERBELANJAAN	2022		2021		2020	
	RM	%	RM	%	RM	%
Bekalan dan Lain-lain Perbelanjaan	1,678,728	9.9%	6,280,486	17.9%	3,677,413	27.1%
Pakej Bangunan	6,145,867	36.2%	15,284,989	43.4%	7,574,899	55.9%
Alat Kelengkapan dan Peralatan Pengajaran	9,158,939	53.9%	13,622,974	38.7%	2,301,315	17.0%
JUMLAH	16,983,534	100%	35,188,449	100%	13,553,627	100%

Perbelanjaan Pembangunan Tahun 2022

Perbelanjaan Pembangunan Tahun 2021

Perbelanjaan Pembangunan Tahun 2020

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

PENYATA KEWANGAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
SEHINGGA 31 DISEMBER 2022

SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2022

Sijil Mengenai Pengauditan Penyata Kewangan

Pendapat

Saya telah memberikan kuasa kepada firma audit swasta di bawah subseksyen 7(3) Akta Audit 1957 [*Akta 62*] untuk mengaudit Penyata Kewangan Universiti Malaysia Sabah. Penyata kewangan tersebut merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2022 Universiti Malaysia Sabah dan Kumpulan dan Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Ekuiti, Penyata Aliran Tunai serta Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut dan nota kepada penyata kewangan termasuklah ringkasan polisi perakaunan yang signifikan seperti yang dinyatakan pada muka surat 3 hingga 43.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Universiti Malaysia Sabah dan Kumpulan pada 31 Disember 2022 dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS) dan keperluan Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 [*Akta 30*] dan Perlembagaan Universiti Malaysia Sabah.

Asas Kepada Pendapat

Pengauditan telah dilaksanakan berdasarkan Akta Audit 1957 dan International Standards of Supreme Audit Institutions. Tanggungjawab saya dihuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam sijil ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Universiti Malaysia Sabah dan Kumpulan serta telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan International Standards of Supreme Audit Institutions.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Sijil Juruaudit Mengenainya

Lembaga Pengarah, Universiti Malaysia Sabah bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat saya terhadap Penyata Kewangan Universiti Malaysia Sabah dan Kumpulan tidak meliputi maklumat lain selain daripada penyata kewangan dan Sijil Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Lembaga Pengarah Terhadap Penyata Kewangan

Lembaga Pengarah bertanggungjawab terhadap penyediaan Penyata Kewangan Universiti Malaysia Sabah dan Kumpulan yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS) dan keperluan Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 [*Akta 30*] dan Perlembagaan Universiti Malaysia Sabah. Lembaga Pengarah juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan Penyata Kewangan Universiti Malaysia Sabah dan Kumpulan yang bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan Penyata Kewangan Universiti Malaysia Sabah dan Kumpulan, Lembaga Pengarah bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Universiti Malaysia Sabah dan Kumpulan untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedahkannya jika berkaitan serta menggunakannya sebagai asas perakaunan.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada Penyata Kewangan Universiti Malaysia Sabah dan Kumpulan secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Sijil Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut International Standards of Supreme Audit Institutions akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut International Standards of Supreme Audit Institutions, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

a. mengenal pasti dan menilai risiko salah nyata ketara dalam Penyata Kewangan Universiti Malaysia Sabah dan Kumpulan, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit yang responsif terhadap risiko berkenaan serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, representasi yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman;

b. memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Universiti Malaysia Sabah dan Kumpulan;

c. menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai, kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan oleh Lembaga Pengarah;

d. membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Lembaga Pengarah dan berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Universiti Malaysia Sabah atau Kumpulan sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Sijil Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam Penyata Kewangan Universiti Malaysia Sabah dan Kumpulan atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh sehingga tarikh Sijil Juruaudit. Bagaimanapun, peristiwa atau keadaan pada masa hadapan berkemungkinan menyebabkan Universiti Malaysia Sabah atau Kumpulan tidak lagi berupaya meneruskan operasi secara usaha berterusan;

e. menilai persembahan secara keseluruhan, struktur dan kandungan Penyata Kewangan Universiti Malaysia Sabah dan Kumpulan, termasuk pendedahannya, dan sama ada penyata kewangan tersebut telah melaporkan asas-asas urus niaga dan peristiwa-peristiwa yang memberikan gambaran saksama; dan

f. mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian berkaitan maklumat kewangan entiti dan aktiviti perniagaan dalam Kumpulan untuk memberikan pendapat terhadap Penyata Kewangan Kumpulan. Saya bertanggungjawab untuk hala tuju,

pengawasan dan pelaksanaan pengauditan kumpulan. Saya hanya bertanggungjawab terhadap pendapat saya.

Lembaga Pengarah telah dimaklumkan, antaranya mengenai skop dan tempoh pengauditan yang dirancang serta penemuan audit yang signifikan termasuk kelemahan kawalan dalaman yang dikenal pasti semasa pengauditan.

Laporan Mengenai Keperluan Perundangan dan Peraturan Lain

Berdasarkan keperluan Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 [*Akta 30*] serta Perlembagaan Universiti Malaysia Sabah, saya juga melaporkan syarikat subsidiari yang tidak diaudit oleh saya, telah dinyatakan di Nota 6 dalam penyata kewangan.

Hal-hal Lain

Sijil ini dibuat untuk Lembaga Pengarah, Universiti Malaysia Sabah berdasarkan keperluan Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 [*Akta 30*] serta Perlembagaan Universiti Malaysia Sabah dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan sijil ini.

(DATUK WAN SURAYA BINTI WAN MOHD RADZI)
KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

PUTRAJAYA
13 SEPTEMBER 2023

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENYATA KEWANGAN

PENYATA PENGERUSI DAN SEORANG AHLI LEMBAGA PENGARAH

Kami, **Datuk Seri Panglima Abdul Rahman Dahlan** dan **Profesor Datuk Dr. Kasim Hj. Mansor** yang merupakan Pengerusi dan salah seorang Ahli Lembaga Pengarah Universiti Malaysia Sabah dengan ini menyatakan bagi pihak Lembaga bahawa pada pendapat kami, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Ekuiti, Penyata Aliran Tunai dan Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar yang berikut ini berserta dengan nota-nota di dalamnya adalah disediakan untuk menunjukkan pandangan yang benar dan saksama berkenaan kedudukan kewangan Universiti Malaysia Sabah pada 31 Disember 2022 dan hasil kendaliannya dan perubahan kedudukan kewangannya bagi tahun yang berakhir pada tarikh tersebut.

Bagi Pihak Lembaga Pengarah,

.....

DATUK SERI PANGLIMA ABDUL RAHMAN DAHLAN
Pengerusi Lembaga Pengarah
Universiti Malaysia Sabah

.....

PROFESOR DATUK DR. KASIM HJ. MANSOR
Naib Canselor / Ahli Lembaga Pengarah
Universiti Malaysia Sabah

Tarikh : 13 APR 2023
Tempat: Kota Kinabalu, Sabah

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENYATA KEWANGAN

PENGAKUAN OLEH PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN

Saya, **Badrul Hisham Ismail**, Pegawai Utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan Universiti Malaysia Sabah dengan ikhlasnya mengakui bahawa Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2022, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Ekuiti, Penyata Aliran Tunai dan Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar bagi tempoh berakhir pada tarikh tersebut berserta dengan nota-nota di dalamnya, mengikut sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan saya adalah betul dan saya membuat ikrar ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ianya itu adalah benar dan atas kehendak-kehendak Akta Akuan Berkanun 1960.

Sebenarnya dan Sesungguhnya }
diakui oleh **BADRUL HISHAM ISMAIL** C.A (M) }
di Kota Kinabalu, Sabah }
pada 13 APR 2023 }

.....

BENDAHARI
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

Di hadapan saya,

.....

PESURUHJAYA SUMPAH

PESURUHJAYA SUMPAH
No. PJS: S 217
BETO BIN PATRICK KUNGGO
1.2.2022 - 31.12.2024
MALAYSIA

No. 16-1, Lot 51 Blok B, 1st Floor,
Lorong Plaza Kingfisher 4,
Plaza Kingfisher, Kuala Inanam,
88450 Kota Kinabalu, Sabah

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN PADA 31 DISEMBER 2022

	Nota	KUMPULAN 2022	KUMPULAN 2021 Dinyatakan Semula	UNIVERSITI 2022	UNIVERSITI 2021 Dinyatakan Semula
		RM	RM	RM	RM
HARTANAH DAN PERALATAN	3	4,666,488,883	4,764,784,971	4,663,051,847	4,761,101,575
HARTANAH PELABURAN	4	11,506,329	11,745,214	11,506,329	11,745,214
PEMBINAAN DALAM KEMAJUAN	5	12,606,971	14,971,518	12,606,971	14,971,518
PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI	6	-	-	9,279,641	10,607,796
PELABURAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU	7	1,603,971	1,847,626	-	-
PELABURAN JANGKA PANJANG	8	500,000	500,000	500,000	500,000
PENGHUTANG PINJAMAN	10	1,378,063	1,174,261	1,378,063	1,174,261
PENGHUTANG	9	612,901	126,572	612,901	126,572
MUHIBAH ATAS PENYATUAN		27,626	27,626	-	-
		4,694,724,744	**4,795,177,788**	**4,698,935,752**	**4,800,226,936**
ASET SEMASA					
Deposit, Tunai Di Bank Dan Dalam Tangan	12	391,211,324	362,454,122	388,460,965	358,468,451
Penghutang	9	19,303,634	21,460,469	16,112,847	17,155,749
Pelbagai Penghutang	11	7,519,654	6,862,535	3,700,086	3,709,187
Penghutang Pinjaman	10	404,283	429,170	404,283	429,170
Terhutang Oleh Subsidiari	13	-	-	-	44,190
Cukai		43,776	27,600	-	-
Inventori		31,585	43,556	-	-
Jumlah Aset Semasa		**418,514,256**	**391,277,452**	**408,678,181**	**379,806,747**
LIABILITI SEMASA					
Pemiutang	14	11,913,549	14,409,215	11,604,433	13,925,647
Pelbagai Pemiutang	15	39,342,934	33,061,680	35,781,610	29,116,698
Pelbagai Cagaran	16	7,949,972	7,558,041	7,878,420	7,500,053
Manfaat Pekerja	25	6,136,385	5,811,936	6,136,385	5,811,936
Terhutang kepada Syarikat Bersekutu		20,247	-	-	-
Pemiutang Kewangan		217,158	224,117	-	-
Jumlah Liabiliti Semasa		**65,580,245**	**61,064,989**	**61,400,848**	**56,354,334**
ASET SEMASA BERSIH		**352,934,011**	**330,212,463**	**347,277,333**	**323,452,413**
		5,047,658,755	**5,125,390,251**	**5,046,213,085**	**5,123,679,349**
Dibiayai oleh:					
KUMPULAN WANG PENGURUSAN	18	2,689,408,798	2,747,572,988	2,689,408,798	2,747,572,988
KUMPULAN WANG PEMBANGUNAN	19	1,754,147,529	1,791,900,371	1,754,147,529	1,791,900,371
KUMPULAN WANG PENYELIDIKAN	20	3,078,521	1,024,963	3,078,521	1,024,963
KUMPULAN WANG ASRAMA	21	105,397,501	101,162,819	105,397,501	101,162,819
KUMPULAN WANG PINJAMAN	22	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000
KUMPULAN WANG PENDAPATAN	23	165,242,334	172,054,249	158,924,623	167,064,693
AKAUN AMANAH DAN TABUNG	24	106,056,447	97,758,209	106,056,447	97,758,209
LEBIHAN TERKUMPUL SYARIKAT SUBSIDIARI		(6,333,499)	(5,020,691)	-	-
		4,820,997,631	4,910,452,908	4,821,013,419	4,910,484,043
KEPENTINGAN MINORITI		-	-	-	-
LIABILITI JANGKA PANJANG					
Manfaat Pekerja	25	61,114,816	54,611,183	61,114,816	54,611,183
Pemiutang Kewangan		1,393,195	1,567,253	-	-
Pelbagai Pemiutang	15	80,548,618	85,757,958	80,495,921	85,598,740
Hasil Tertunda	17	83,588,929	72,985,383	83,588,929	72,985,383
Cukai Tertunda		15,566	15,566	-	-
		5,047,658,755	**5,125,390,251**	**5,046,213,085**	**5,123,679,349**

Nota-nota di muka surat 122 hingga 157 adalah merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENYATA PRESTASI KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2022

	Nota	KUMPULAN 2022	KUMPULAN 2021 Dinyatakan Semula	UNIVERSITI 2022	UNIVERSITI 2021 Dinyatakan Semula
		RM	RM	RM	RM
PENDAPATAN					
Urus Niaga Bukan Pertukaran	**27**	461,574,648	448,157,278	461,574,648	448,157,278
Urus Niaga Pertukaran	**28**	27,178,998	21,133,782	22,112,893	19,970,113
Pendapatan Lain	**29**	4,995,316	12,744,946	3,466,975	10,740,515
JUMLAH PENDAPATAN		493,748,962	482,036,006	487,154,516	478,867,906
PERBELANJAAN					
Emolumen	**26**	242,125,128	219,041,346	240,965,631	217,552,146
Perkhidmatan Dan Bekalan		172,179,647	166,095,677	166,325,807	163,315,506
Pemberian Dan Kenaan Tetap		27,272,304	22,641,455	27,272,304	22,641,455
Perbelanjaan Lain		141,658,293	163,588,317	142,061,398	164,670,344
JUMLAH PERBELANJAAN		583,235,372	571,366,795	576,625,140	568,179,451
LEBIHAN/ (KURANGAN) PENDAPATAN SEBELUM CUKAI		(89,486,410)	(89,330,789)	(89,470,624)	(89,311,545)
CUKAI		-	(11,890)	-	-
LEBIHAN/ (KURANGAN) PENDAPATAN SELEPAS CUKAI		(89,486,410)	(89,342,679)	(89,470,624)	(89,311,545)
KEPENTINGAN MINORITI		-	-	-	-
LEBIHAN/ (KURANGAN) PENDAPATAN		**(89,486,410)**	**(89,342,679)**	**(89,470,624)**	**(89,311,545)**

Nota-nota di muka surat 122 hingga 157 adalah merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENYATA PERUBAHAN EKUITI BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2022

KUMPULAN

TAHUN 2022		Kumpulan Wang								
		Pengurusan	Pembangunan	Penyelidikan	Asrama	Pinjaman	Pendapatan	Akaun Amanah	Syarikat Subsidiari	Jumlah
		RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
	Nota	18	19	20	21	22	23	24		
Baki Pada 1 Januari 2022		2,747,572,988	1,791,900,371	1,024,963	101,162,819	4,000,000	172,054,249	97,758,209	(5,020,691)	4,910,452,908
Pelarasan Tahun Lepas		-	-	-	-	-	-	-	31,133	31,133
		2,747,572,988	1,791,900,371	1,024,963	101,162,819	4,000,000	172,054,249	97,758,209	(4,989,558)	4,910,484,041
(Kurangan)/Lebihan Pendapatan		(58,073,987)	(37,752,842)	2,056,629	3,380,677	-	(6,446,133)	8,693,187	(1,343,941)	(89,486,410)
		2,689,499,001	1,754,147,529	3,081,592	104,543,496	4,000,000	165,608,116	106,451,396	(6,333,499)	4,820,997,631
Pindahan Ke/(Dari) Kumpulan Wang		(90,203)	-	(3,071)	854,005	-	(365,782)	(394,949)	-	-
Baki Pada 31 Disember 2022		**2,689,408,798**	**1,754,147,529**	**3,078,521**	**105,397,501**	**4,000,000**	**165,242,334**	**106,056,447**	**(6,333,499)**	**4,820,997,631**

TAHUN 2021		Kumpulan Wang								
		Pengurusan	Pembangunan	Penyelidikan	Asrama	Pinjaman	Pendapatan	Akaun Amanah	Syarikat Subsidiari	Jumlah
		Dinyatakan Semula	Dinyatakan Semula				Dinyatakan Semula		Dinyatakan Semula	
		RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
	Nota	18	19	20	21	22	23	24		
Baki Pada 1 Januari 2021		2,795,624,708	1,844,488,848	182,336	99,683,133	4,000,000	171,180,988	85,680,834	(1,081,276)	4,999,759,571
Pelarasan Tahun Lepas		-	-	-	-	-	-	-	36,016	36,016
		2,795,624,708	1,844,488,848	182,336	99,683,133	4,000,000	171,180,988	85,680,834	(1,045,260)	4,999,795,587
(Kurangan)/Lebihan Pendapatan		(47,950,722)	(52,588,477)	848,370	1,481,691	-	2,090,541	10,751,349	(3,975,431)	(89,342,679)
		2,747,673,986	1,791,900,371	1,030,706	101,164,824	4,000,000	173,271,529	96,432,183	(5,020,691)	4,910,452,908
Pindahan Ke/(Dari) Kumpulan Wang		(100,998)	-	(5,743)	(2,005)	-	(1,217,280)	1,326,026	-	-
Baki Pada 31 Disember 2021		**2,747,572,988**	**1,791,900,371**	**1,024,963**	**101,162,819**	**4,000,000**	**172,054,249**	**97,758,209**	**(5,020,691)**	**4,910,452,908**

Nota-nota di muka surat 122 hingga 157 adalah merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENYATA PERUBAHAN EKUITI BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2022

UNIVERSITI

TAHUN 2022		Kumpulan Wang							
		Pengurusan	Pembangunan	Penyelidikan	Asrama	Pinjaman	Pendapatan	Akaun Amanah	Jumlah
		RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
	Nota	18	19	20	21	22	23	24	
Baki Pada 1 Januari 2022		2,747,572,988	1,791,900,371	1,024,963	101,162,819	4,000,000	167,064,693	97,758,209	4,910,484,043
(Kurangan)/Lebihan Pendapatan		(58,073,987)	(37,752,842)	2,056,629	3,380,677	-	(7,774,288)	8,693,187	(89,470,624)
		2,689,499,001	1,754,147,529	3,081,592	104,543,496	4,000,000	159,290,405	106,451,396	4,821,013,419
Pindahan Ke/(Dari) Kumpulan Wang		(90,203)	-	(3,071)	854,005	-	(365,782)	(394,949)	-
Baki Pada 31 Disember 2022		**2,689,408,798**	**1,754,147,529**	**3,078,521**	**105,397,501**	**4,000,000**	**158,924,623**	**106,056,447**	**4,821,013,419**

TAHUN 2021		Kumpulan Wang							
		Pengurusan	Pembangunan	Penyelidikan	Asrama	Pinjaman	Pendapatan	Akaun Amanah	Jumlah
		Dinyatakan Semula	Dinyatakan Semula				Dinyatakan Semula		
		RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
	Nota	18	19	20	21	22	23	24	
Baki Pada 1 Januari 2021		2,795,624,708	1,844,488,848	182,336	99,683,133	4,000,000	170,135,729	85,680,834	4,999,795,588
(Kurangan)/Lebihan Pendapatan		(47,950,722)	(52,588,477)	848,370	1,481,691	-	(1,853,756)	10,751,349	(89,311,545)
		2,747,673,986	1,791,900,371	1,030,706	101,164,824	4,000,000	168,281,973	96,432,183	4,910,484,043
Pindahan Ke/(Dari) Kumpulan Wang		(100,998)	-	(5,743)	(2,005)	-	(1,217,280)	1,326,026	-
Baki Pada 31 Disember 2021		**2,747,572,988**	**1,791,900,371**	**1,024,963**	**101,162,819**	**4,000,000**	**167,064,693**	**97,758,209**	**4,910,484,043**

Nota-nota di muka surat 122 hingga 157 adalah merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENYATA ALIRAN TUNAI BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2022

	Nota	KUMPULAN 2022	KUMPULAN 2021 Dinyatakan Semula	UNIVERSITI 2022	UNIVERSITI 2021 Dinyatakan Semula
		RM	RM	RM	RM
Tunai Daripada Operasi					
Lebihan/ (Kurangan) Pendapatan Sebelum Cukai		(89,486,410)	(89,330,789)	(89,470,624)	(89,311,545)
Pelarasan Untuk:					
Susut nilai dan Pelunasan Aset		124,886,914	145,547,143	124,635,197	145,268,839
Peruntukan Hutang Ragu		(393,061)	(2,777,169)	(393,061)	(2,679,796)
Pelarasan Tahun Lepas		31,133	36,016	-	-
Pelarasan Untuk Hartanah dan Peralatan		6,136	326,985	6,136	322,506
Faedah Diterima		(281,848)	(487,139)	(9,753,828)	(8,300,000)
Keuntungan dalam Syarikat Bersekutu		243,655	409,435	-	-
Kerugian dalam Anak Syarikat		-	-	1,328,155	3,944,299
Pemberian Kerajaan Direalisasi		(53,913,227)	(64,702,824)	(53,913,227)	(64,702,824)
Kurangan Sebelum Perubahan Modal Kerja		(18,906,708)	(10,978,342)	(27,561,252)	(15,458,521)
(Penambahan)/Pengurangan Inventori		11,971	6,812	-	-
(Penambahan)/ Pengurangan Penghutang		2,063,567	(1,725,553)	949,634	875,840
(Penambahan)/Pengurangan Penghutang Pinjaman		(178,915)	593,315	(178,915)	593,316
(Penambahan)/Pengurangan Pelbagai Penghutang		(657,118)	4,319,469	9,101	(10,700)
(Penambahan)/Pengurangan Jumlah Terhutang Oleh Subsidiari		-	-	44,190	-
Pengurangan/(Penambahan) Lain-lain Simpanan Tetap dengan Institusi Kewangan		36,088,553	(23,023,238)	36,088,553	(23,023,238)
Penambahan/(Pengurangan) Pemiutang		(2,495,666)	(1,556,795)	(2,321,214)	(1,665,986)
Penambahan/ (Pengurangan) Pelbagai Pemiutang		1,071,914	(390,030)	1,562,093	(1,473,471)
Penambahan/(Pengurangan) Pelbagai Cagaran		391,931	988,539	378,367	966,403
Penambahan/ (Pengurangan) Manfaat Kakitangan		6,828,082	2,959,043	6,828,082	2,959,043
Penambahan/ (Pengurangan) Terhutang Kepada Syarikat Bersekutu		20,247	-	-	-
Penambahan/(Pengurangan) Jumlah Pemiutang Kewangan		(181,017)	(140,513)	-	-
Tunai Digunakan Dalam Aktiviti Operasi					
Cukai Dibayar		(26,377)	(22,600)	-	-
Cukai Dibayar Balik		10,200	52,606	-	-
Tunai Bersih Diperolehi Daripada Operasi		**24,040,664**	**(28,917,287)**	**15,798,639**	**(36,237,314)**
Tunai Daripada Aktiviti Pelaburan/ Pembiayaan					
Pembelian Hartanah dan Peralatan		(26,358,077)	(37,634,676)	(26,352,720)	(37,634,376)
Bayaran Pembinaan Dalam Kemajuan		(6,505,058)	(19,549,130)	(6,505,058)	(19,549,130)
Pengurangan Pembinaan Dalam Kemajuan		8,869,605	19,521,250	8,869,605	19,521,250
Terbitan daripada syarikat subsidiari		-	-	-	-
Faedah diterima		281,848	487,139	9,753,828	8,300,000
Terimaan Pemberian Kerajaan		64,516,773	26,584,002	64,516,773	26,584,002
Tunai Bersih Dibiayai kepada Aktiviti Pelaburan		**40,805,091**	**(10,591,415)**	**50,282,428**	**(2,778,254)**
Penambahan/(Penurunan) Bersih Dalam Tunai Dan Kesetaraan Tunai		64,845,755	(39,508,702)	66,081,067	(39,015,568)
Tunai Dan Kesetaraan Tunai pada 1 Januari		250,230,597	289,739,299	246,244,926	285,260,494
Tunai dan Kesetaraan Tunai Pada 31 Disember	**12**	**315,076,352**	**250,230,597**	**312,325,993**	**246,244,926**

Nota-nota di muka surat 122 hingga 157 adalah merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENYATA PERBANDINGAN BAJET DAN SEBENAR BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2022

	JUMLAH BAJET Asal	JUMLAH BAJET Akhir	JUMLAH SEBENAR	VARIAN Bajet ^
	RM	RM	RM	RM
PENDAPATAN				
Urus Niaga Bukan Pertukaran	381,028,000	381,028,000	386,215,158	(5,187,158)
Urus Niaga Pertukaran	-	-	6,432	(6,432)
Pendapatan Lain	-	-	2,573,573	(2,573,573)
Jumlah Pendapatan	**381,028,000**	**381,028,000**	**388,795,163**	**(7,767,163)**
PERUNTUKAN				
Emolumen				
Gaji dan Upahan	154,563,899	154,563,899	150,891,355	3,672,544
Elaun-elaun Tetap	57,682,375	57,682,375	58,311,816	(629,441)
Sumbangan Berkanun Untuk Kakitangan	26,363,896	26,363,896	26,562,470	(198,574)
Elaun Lebih Masa Kakitangan	1,800,000	1,800,000	1,502,928	297,072
Faedah-faedah Kewangan Yang Lain	5,801,200	5,801,200	3,475,360	2,325,840
Jumlah Emolumen	**246,211,370**	**246,211,370**	**240,743,929**	**5,467,441**
Perkhidmatan dan Bekalan				
Perbelanjaan Perjalanan dan Sara Hidup	4,338,000	4,338,000	3,879,144	458,856
Pengangkutan Barang-barang	160,000	160,000	108,170	51,830
Perhubungan dan Utiliti	23,494,400	23,494,400	21,377,934	2,116,466
Sewaan	5,021,540	5,021,540	2,376,723	2,644,817
Bekalan dan Bahan Mentah dan Bahan Pembaikan	848,600	848,600	428,714	419,886
Bekalan dan Bahan-bahan Lain	13,941,990	14,541,990	12,817,930	1,724,060
Penyelenggaraan dan Pembaikkan	39,521,790	39,521,790	34,739,895	4,781,895
Perkhidmatan Ikhtisas	62,661,920	64,388,120	47,566,837	16,821,283
Jumlah Perkhidmatan dan Bekalan	**149,988,240**	**152,314,440**	**123,295,347**	**29,019,093**
Harta Modal	1,445,500.00	1,445,500	2,037,364	(591,864)
Pemberian dan Kenaan Tetap				
Perbelanjaan Cuti Belajar	1,450,000	1,450,000	563,328	886,672
Pemberian Dalam Negeri	1,657,000	1,657,000	1,543,964	113,036
Bayaran Ganjaran	3,000,000	3,000,000	235,782	2,764,218
Bayaran Gantian Cuti Rehat	1,700,000	1,700,000	8,018,641	(6,318,641)
Jumlah Pemberian dan Kenaan Tetap	**7,807,000**	**7,807,000**	**10,361,715**	**(2,554,715)**
Perbelanjaan Lain-Lain				
Pelbagai Belanja	8,177,890	8,177,890	11,437,044	(3,259,154)
Jumlah Perbelanjaan Lain	**8,177,890**	**8,177,890**	**11,437,044**	**(3,259,154)**
JUMLAH	**413,630,000**	**415,956,200**	**387,875,399**	**28,080,801**

^ Merujuk kepada Varian di antara Jumlah Bajet Akhir dan Jumlah Sebenar

Nota-nota di muka surat 122 hingga 157 adalah merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

1. MAKLUMAT UNIVERSITI

Aktiviti utama Universiti Malaysia Sabah (UMS) ialah mengadakan, memajukan dan mengembangkan pelajaran tinggi dalam bidang Sastera, Sastera Ikhtisas, Sains Gunaan dan Teknologi dan bidang lain yang perlu serta juga mengadakan penyelidikan dan pengumpulan dan pemajuan pengetahuan itu dalam bidang pengajian tersebut.

Tidak ada sebarang perubahan penting dalam kegiatan-kegiatan ini sepanjang tahun kewangan.

UMS ditubuhkan di Malaysia pada 30 Oktober 1994 di bawah Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971. Pejabat berdaftar Universiti adalah Universiti Malaysia Sabah, Jalan UMS, 88400 Kota Kinabalu, Sabah.

UMS beroperasi di dua lokasi dimana kampus induknya terletak di Kota Kinabalu, Sabah manakala kampus cawangannya terletak di Wilayah Persekutuan Labuan dan mempunyai Kompleks Fakulti Pertanian Lestari yang beroperasi di Sandakan.

Jumlah bilangan kakitangan UMS pada akhir tahun ialah 3,229 (2021: 3,114).

Penyata kewangan UMS telah dibentangkan dan diluluskan oleh Lembaga Pengarah Universiti pada 13 April 2023.

2. DASAR PERAKAUNAN

2.1 Asas Penyediaan Penyata Kewangan

Penyata Kewangan Kumpulan terdiri daripada penyata kewangan UMS dan entiti yang dikawalnya telah disediakan berdasarkan kepada konvensyen kos sejarah selain yang dinyatakan secara berasingan dan mematuhi Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia [*Malaysian Public Sector Accounting Standards* (MPSAS)] yang diluluskan di Malaysia. Penyata kewangan entiti yang dikawal pula telah disediakan menurut Piawaian Pelaporan Entiti Persendirian Malaysia [*Malaysian Private Entities Reporting Standard* (MPERS).

2.2 Asas Penyatuan

Penyata kewangan yang disatukan terdiri daripada penyata kewangan UMS dan entiti-entiti yang dikawalnya. Entiti yang dikawal adalah entiti di mana Kumpulan mempunyai kuasa untuk melaksanakan kawalan ke atas dasar-dasar kewangan dan operasi untuk memperoleh manfaat daripada aktiviti-aktiviti mereka.

Entiti yang dikawal disatukan menggunakan kaedah pengambilalihan perakaunan. Di bawah kaedah pengambilalihan perakaunan, keputusan entiti yang dikawal yang diambil alih atau dilupuskan di dalam tahun kewangan dimasukkan ke dalam penyata prestasi kewangan yang disatukan dari tarikh pengambilalihan atau sehingga tarikh kuat kuasa pelupusan mengikut kesesuaian. Aset-aset dan liabiliti entiti yang dikawal dinilai pada nilai saksama pada tarikh pengambilalihan. Perbezaan antara kos pengambilalihan dan nilai saksama bahagian Kumpulan dalam aset bersih entiti yang dikawal yang di ambil alih pada tarikh pengambilalihan dimasukkan ke dalam penyata kedudukan kewangan disatukan sebagai muhibah atau muhibah negatif yang timbul dalam penyatuan.

Urus niaga antara Kumpulan, baki dan keuntungan tidak direalisasi dihapuskan semasa penyatuan dan penyatuan penyata kewangan mencerminkan urus niaga luaran sahaja. Kerugian tidak direalisasi dihapuskan semasa penyatuan melainkan kos tersebut tidak boleh diperoleh semula.

Keuntungan atau kerugian daripada pelupusan entiti yang dikawal adalah perbezaan di antara hasil pelupusan bersih dan bahagian Kumpulan dalam aset bersih beserta dengan baki muhibah yang belum dilunaskan dan perbezaan pertukaran.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

2. DASAR PERAKAUNAN (SAMB.)

Kepentingan minoriti dalam penyata kedudukan kewangan disatukan terdiri daripada nilai saksama aset dan liabiliti dikenal pasti yang diperoleh pada tarikh pengambilalihan bahagian minoriti dalam perubahan ekuiti entiti yang dikawal sejak itu.

Penyata kewangan disatukan disediakan menggunakan dasar-dasar perakaunan yang seragam bagi urusniaga dan peristiwa dan syarat lain dalam keadaan yang sama kecuali yang dinyatakan di dalam nota yang berasingan.

2.3 Entiti yang dikawal

Pelaburan di dalam entiti yang dikawal dinyatakan pada kos tolak kerugian kemerosotan nilai. Dasar untuk pengiktirafan dan penilaian kerugian rosot nilai adalah mengikut Nota 2.4 kepada penyata kewangan. Pada pelupusan pelaburan tersebut, perbezaan di antara hasil pelupusan bersih dan nilai dibawa diiktiraf dalam penyata prestasi kewangan.

2.4 Rosot Nilai Aset Bukan Kewangan

(i) Aset Penjanaan Tunai

Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan, Kumpulan mengkaji semula nilai dibawa dalam aset-asetnya untuk menentukan sama ada terdapat sebarang petunjuk kemerosotan nilai. Jika sebarang petunjuk wujud, rosot nilai dikira dengan membandingkan nilai dibawa aset dengan amaun boleh pulih. Amaun boleh pulih adalah nilai tertinggi di antara nilai saksama ditolak kos untuk dijual dan nilai dalam penggunaan.

Dalam menentukan nilai dalam penggunaan, aliran tunai masa hadapan akan didiskaun kepada nilai semasanya menggunakan kadar diskaun sebelum cukai yang menggambarkan nilai pasaran semasa nilai masa wang dan risiko khusus kepada aset tersebut. Di dalam menentukan nilai saksama ditolak kos untuk dijual pula, urus niaga pasaran terkini akan diambilkira, jika ada. Jika tiada urus niaga pasaran terkini berlaku, model penilaian yang sesuai hendaklah digunakan.

Kerugian kemerosotan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam penyata prestasi kewangan serta merta apabila nilai dibawa aset melebihi amaun boleh pulihnya, melainkan aset tersebut dibawa pada jumlah penilaian semula. Sebarang kerugian kemerosotan aset yang dinilai semula akan dikurangkan setakat lebihan penilaian semula yang masih belum digunakan bagi aset yang sama.

(ii) Aset Penjanaan Bukan Tunai

Kumpulan akan menilai pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat petunjuk bahawa aset penjanaan bukan tunai mungkin terjejas. Jika sebarang petunjuk wujud, maka Kumpulan akan membuat anggaran ke atas jumlah perkhidmatan boleh pulih aset. Jumlah perkhidmatan boleh pulih aset adalah nilai tertinggi di antara nilai saksama ditolak kos untuk dijual dan nilai dalam penggunaan.

Kerugian kemerosotan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam penyata prestasi kewangan serta merta apabila nilai dibawa aset melebihi jumlah perkhidmatan boleh pulihnya.

Dalam menentukan nilai dalam penggunaan, Kumpulan telah mengguna pakai pendekatan kos penggantian yang disusut nilai. Di bawah pendekatan ini, nilai semasa baki potensi perkhidmatan aset ditentukan sebagai kos penggantian aset yang telah disusut nilai. Kos penggantian yang disusut nilai akan diukur dengan mengambilkira kos penggantian aset ditolak susut nilai terkumpul yang dikira atas kos itu bagi mencerminkan potensi perkhidmatan aset yang telah digunakan atau sudah luput.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

2. DASAR PERAKAUNAN (SAMB.)

Dalam menentukan nilai saksama ditolak kos untuk dijual pula, harga aset dalam perjanjian yang mengikat akan dilaraskan bagi menentukan harga pelupusan aset tersebut. Jika tiada perjanjian yang mengikat, tetapi aset tersebut diniagakan di pasaran secara aktif, maka nilai saksama ditolak kos untuk dijual adalah ditentukan dengan merujuk kepada nilai pasaran terkini ditolak kos pelupusan. Jika tiada perjanjian jual mengikat atau pasaran aktif bagi aset, Kumpulan menentukan nilai saksama ditolak kos untuk menjual berdasarkan maklumat yang ada yang terbaik.

Bagi setiap aset, penilaian dibuat pada setiap tarikh laporan sama ada terdapat sebarang petunjuk yang sebelum ini kerugian rosot nilai yang diiktiraf mungkin tidak lagi wujud atau telah berkurangan. Jika petunjuk sedemikian wujud, Kumpulan menganggarkan jumlah perkhidmatan boleh pulih aset. Kerugian kemerosotan nilai yang diiktiraf sebelumnya dibalikkan hanya jika terdapat perubahan dalam andaian yang digunakan untuk menentukan jumlah perkhidmatan boleh pulih aset sejak kerugian kemerosotan nilai terakhir diiktiraf. Pembalikan adalah terhad setakat nilai dibawa aset tidak melebihi jumlah perkhidmatan boleh pulih atau tidak melebihi nilai dibawa yang mungkin setelah susut nilai terkumpul seperti tiada kerugian kemerosotan nilai diiktiraf bagi aset tersebut dalam tahun sebelumnya. Pembalikan tersebut diiktiraf dalam penyata prestasi kewangan.

2.5 Pelaburan

Pelaburan jangka panjang dan jangka pendek di dalam syer-syer ekuiti tersiar harga dinyatakan atas kos dan nilai pasaran bersih yang mana lebih rendah. Dividen dari pelaburan syer tersiar harga diiktiraf sebagai pendapatan mengikut asas penerimaan.

Pelaburan jangka panjang di dalam syer-syer ekuiti tidak tersiar harga dinyatakan pada kos tolak peruntukan rosot nilai.

Peruntukan rosot nilai akan dibuat untuk pelaburan yang dijangka akan mengalami kejatuhan berkekalan dalam nilainya.

Pindahan di antara pelaburan jangka pendek dan jangka panjang, jika ada, dilaksanakan menggunakan nilai kos pemilikan dan nilai pasaran, yang mana lebih rendah.

2.6 Pengiktirafan Hasil

(i) <u>Hasil daripada Urus Niaga Bukan Pertukaran</u>

Urus niaga bukan pertukaran akan diiktiraf sebagai aset apabila terdapat manfaat ekonomi masa depan atau potensi perkhidmatan dijangka mengalir ke dalam entiti, ianya berpunca daripada peristiwa lampau serta nilai saksama aset dapat diukur dengan munasabah. Urus niaga bukan pertukaran yang diiktiraf sebagai aset hendaklah diiktiraf sebagai hasil, kecuali setakat liabiliti yang juga diiktiraf berkenaan dengan aliran masuk yang sama sebagai tertunda di dalam penyata kedudukan kewangan. Apabila obligasi terhadap sesuatu liabiliti itu telah dipenuhi, entiti hendaklah mengurangkan amaun bawaan liabiliti yang diiktiraf itu dan mengiktiraf amaun hasil yang sama dengan pengurangan itu.

Geran kerajaan yang tidak dikenakan syarat-syarat prestasi masa depan yang tertentu seperti geran mengurus diambil kira sebagai hasil di dalam penyata prestasi kewangan. Geran kerajaan yang dikenakan syarat-syarat prestasi masa depan tertentu seperti geran pembangunan dan penyelidikan diiktiraf sebagai geran tertunda dan dilunaskan mengikut kos projek yang telah siap, aset yang dibeli dan belanja pakai habis

(ii) <u>Hasil daripada Urus Niaga Pertukaran</u>

Hasil daripada urus niaga pertukaran diiktiraf apabila terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan akan mengalir kepada entiti dan manfaat ini boleh diukur dengan pasti.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

2. DASAR PERAKAUNAN (SAMB.)

(a) Hasil keuntungan daripada simpanan tetap diiktiraf atas dasar perkadaran masa yang mengambil kira kadar pulangan hasil efektif atas aset tersebut. Kadar pulangan hasil efektif ke atas aset ialah kadar keuntungan yang diperlukan untuk mendiskaunkan jangkaan aliran penerimaan tunai masa hadapan sepanjang hayat aset tersebut untuk disamakan dengan amaun bawaan awal aset tersebut.

Keuntungan simpanan tetap daripada tabung akan diagihkan sebagai pendapatan tabung-tabung berkenaan, sekiranya pelaburan dibuat dari peruntukan tabung tersebut. Bagi pelaburan simpanan tetap yang lain, pendapatan diambilkira dalam penyata prestasi kewangan.

(b) Yuran pengajian perlu dibayar setiap semester. Hanya yuran semester yang berkaitan dengan tahun kewangan semasa diambil kira sebagai hasil.

(c) Hasil sewa diiktiraf apabila hasil itu diperoleh mengikut syarat perjanjian penyewaan.

(d) Lain-lain hasil diiktiraf apabila sesuatu perkhidmatan itu telah diberikan.

2.7 Peruntukan Hutang Ragu

Peruntukan dibuat bagi hutang ragu dan hutang lapuk berdasarkan kepada penyemakan akhir tahun ke atas hutang lama akaun penghutang dan pelbagai penghutang dimana kutipan balik di ragui atau amat tipis mengikut dasar yang diluluskan oleh pihak berkuasa kewangan UMS.

Mulai tahun 2008, UMS telah melaksanakan polisi hutang ragu seperti berikut: -

Tempoh hutang melebihi satu tahun sehingga tiga tahun	Tiada peruntukan dibuat
Tempoh hutang melebihi tiga tahun	Peruntukan 100% dibuat
Tempoh hutang melebihi lima tahun	Hapuskira

2.8 Hartanah dan Peralatan

(i) Hartanah dan peralatan dinyatakan pada kos setelah ditolak susutnilai terkumpul dan rosot nilai terkumpul, jika ada.

Mulai tahun 2002, komponen kos hartanah dan peralatan yang dibeli dengan menggunakan kaedah Freight On Board (FOB) tidak mengambil kira kos insuran dan pengangkutan sebagai hartanah dan peralatan. Ini adalah disebabkan masalah pentadbiran untuk memperakaunkan kos-kos berkenaan sebagai kos hartanah dan peralatan.

Kos cukai barang dan perkhidmatan (GST) bagi pembelian hartanah dan peralatan tidak diambilkira sebagai kos hartanah dan peralatan.

Penilaian semula hartanah dilaksanakan mengikut keperluan.

(ii) Hartanah dan peralatan menurut Pekeliling Bendahari Bil.2/2017 Garis Panduan Pengurusan Aset Alih (GPPA) Universiti Malaysia Sabah Versi 2017 didefinisikan sebagai barang-barang tak luak yang mempunyai tempoh penggunaan ekonomik lebih daripada satu (1) tahun yang bernilai RM3,000 atau lebih setiap unit kecuali hartanah dan peralatan yang diperolehi daripada Islamic Development Bank (IDB).

Mulai tahun 2005, definisi ini tidak termasuk perabot, permaidani, langsir, pinggan mangkuk dan seumpamanya walau apa pun kos perolehan asalnya.

Mulai tahun 2009 definisi ini tidak termasuk perisian komputer dan seumpamanya walau apa pun kos perolehan asalnya.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

2. DASAR PERAKAUNAN (SAMB.)

Perbelanjaan penambahbaikan dan pengubahsuaian dipermodalkan jika ianya meningkatkan usiaguna hartanah dan peralatan berkenaan dan jumlah perbelanjaan melebihi 5% dari kos asal hartanah dan peralatan berkenaan bagi:

(a) Bangunan
(b) Alat kelengkapan mekanikal dan elektrikal
(c) Infrastruktur

Perbelanjaan pembaikan selain penyelenggaraan berjadual bagi kenderaan dan jentera yang melibatkan kapasiti enjin dipermodalkan sebagai tambahan kos kepada hartanah dan peralatan berkenaan.

(iii) Susut nilai hartanah dan peralatan tahunan dikira berasaskan kaedah garis lurus ke atas anggaran hayat kegunaan hartanah dan peralatan berkenaan. Mulai tahun 2002, susut nilai dikenakan penuh bagi bangunan, infrastruktur dan kemudahan berasaskan nilai yang disahkan pada penghujung tahun kewangan. Susut nilai kenderaan, kelengkapan dan peralatan dikira mengikut tarikh pengesahan hartanah dan peralatan tersebut. Kadar susut nilai tahunan adalah seperti berikut:

Tanah (milik pajakan)	:	Mengikut tempoh pajakan
Infrastruktur dan Kemudahan	:	5%
Bangunan	:	2%
Kabin	:	5%
Kenderaan	:	20%
Kelengkapan dan Peralatan	:	20%

(iv) Tanah-tanah yang diduduki oleh UMS daripada Pesuruhjaya Tanah Persekutuan secara sewaan diiktiraf sebagai hartanah dan peralatan pada tahun semasa disebabkan perjanjian pajakan selama 99 tahun telah dimuktamadkan dan UMS mempunyai hak untuk menduduki, mengguna, mengawal, mengurus, mengoperasi, menyelenggara, membangun dan mengubahsuai apa-apa berkaitan tanah.

(v) Nilai dibawa bagi hartanah dan peralatan telah dinilai untuk rosot nilai apabila terdapat petunjuk hartanah dan peralatan tersebut berkemungkinan rosot nilai. Rosot nilai diukur dengan membandingkan nilai hartanah dan peralatan dibawa dengan jumlah yang boleh diterima bagi hartanah dan peralatan tersebut. Sebarang rosot nilai dikenakan kepada penyata pendapatan dengan serta merta.

(vi) Mulai tahun 2006, jika terdapat tanda rosot nilai pada hartanah dan peralatan nilai dibawa untuk hartanah dan peralatan tersebut akan dinilai semula dan seterusnya diturunkan kepada nilai yang boleh dicapai.

2.9 Hartanah Pelaburan

(i) Hartanah Pelaburan terdiri daripada harta yang dipegang bagi mendapatkan pulangan sewa atau untuk kenaikan modal atau kedua-duanya. Pengiktirafan awal bagi hartanah pelaburan yang diperolehi melalui urus niaga pertukaran adalah diiktiraf pada harga kos. Perolehan hartanah pelaburan melalui urus niaga bukan pertukaran diukur pada nilai saksama pada tarikh pemerolehan.

(ii) Susulan kepada pengiktirafan awal, hartanah pelaburan dinyatakan sebagai kos tolak susut nilai terkumpul dan kerugian rosot nilai terkumpul (jika ada). Susut nilai dikira menggunakan kaedah garis lurus mengikut anggaran usia guna aset tersebut. Hartanah pelaburan berkaitan tanah pegangan bebas tidak diperuntukkan susut nilai. Caj susut nilai diiktiraf di dalam Penyata Prestasi Kewangan.

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

2. DASAR PERAKAUNAN (SAMB.)

2.9 Hartanah Pelaburan (SAMB.)

(iii) Hartanah pelaburan dinyahiktiraf sama ada aset tersebut telah dilupuskan atau tidak lagi digunakan secara tetap dan tiada manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan dijangkakan daripada pelupusannya. Untung atau rugi daripada pelupusan hartanah pelaburan diiktiraf pada amaun bersih dalam Penyata Prestasi Kewangan di dalam tempoh hartanah tersebut dinyahiktiraf.

(iv) Kadar susut nilai bagi bangunan yang diklasifikasi sebagai hartanah pelaburan seperti dalam Nota 4 adalah pada kadar dua peratus (2 %).

2.10 Pajakan

(i) Pajakan kewangan/ sewa beli

Pajakan kewangan/ sewa beli bagi hartanah dan peralatan di mana UMS menanggung keseluruhan faedah di samping risiko pemilikan aset dikategorikan sebagai pajakan kewangan/ sewa beli.

Pajakan kewangan/ sewa beli dimodalkan pada permulaan pajakan/ sewa beli pada nilai faedah terendah di antara nilai wajar hartanah yang dipajakkan/ sewa beli atau nilai semasa pembayaran pajakan/ sewa beli minima.

Setiap bayaran pajakan/ sewa beli diagihkan di antara liabiliti dengan caj kewangan untuk mendapatkan kadar tetap di atas baki kewangan tertunggak. Tanggungjawab sewa yang dialami, ditolak caj kewangan, dimasukkan ke dalam pinjaman. Elemen faedah untuk pajakan kewangan/ sewa beli dicajkan kepada penyata kewangan sepanjang tempoh pajakan/ sewa beli.

Hartanah dan peralatan yang diperoleh dengan cara pajakan kewangan/ sewa beli disusut nilai mengikut jangka hayat guna aset tersebut.

(ii) Pajakan Operasi

Pajakan di mana keseluruhan faedah dan risiko pemilikan aset ditanggung oleh pemajak dikategorikan sebagai pajakan operasi. Pembayaran pajakan operasi (selepas ditolak sebarang bentuk insentif yang diterima oleh pemajak) dicajkan dalam penyata prestasi kewangan berdasarkan kadar garis lurus sepanjang tempoh pajakan tersebut.

2.11 Aset Hidup

Aset hidup UMS adalah bertujuan untuk aktiviti pengajaran dan penyelidikan. Hasil dan kos aset hidup diiktiraf sebagai pendapatan dan perbelanjaan di dalam penyata prestasi kewangan pada tahun semasa.

2.12 Pembinaan Dalam Kemajuan

Pembinaan dalam kemajuan dinilai mengikut kos pembinaan (peringkat pembayaran) atau pembekalan peralatan yang masih belum disempurnakan pada akhir tahun kewangan dan susut nilai tidak dikenakan ke atas kerja-kerja dalam kemajuan.

Kos pembinaan/ belian akan dipindahkan ke dalam hartanah dan peralatan apabila;

(a) Sijil Perakuan Siap Kerja dikeluarkan dan manfaat ekonomi telah diperolehi daripada penggunaan hartanah dan peralatan tersebut.
(b) Perakuan bekalan peralatan disempurnakan.

Sebarang bayaran tambahan akan diakaunkan terus kepada hartanah dan peralatan berkenaan.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

2. DASAR PERAKAUNAN (SAMB.)

2.13 Tunai dan Kesetaraan Tunai

Penyata aliran tunai telah disediakan menggunakan kaedah tak langsung. Tunai dan Kesetaraan Tunai termasuk tunai di bank dan dalam tangan dan simpanan tetap dengan bank berlesen dan institusi kewangan yang sedia ditukar kepada amaun tunai yang diketahui dan tertakluk kepada risiko perubahan nilai yang tidak ketara.

2.14 Manfaat Pekerja

Manfaat pekerja berkenaan bayaran upah, gaji, bonus dan gantian cuti rehat dikira atas dasar tanpa diskaun dan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam tahun di mana perkhidmatan berkaitan diberikan oleh pekerja.

Manfaat pekerja yang akan dibayar selepas persaraan diiktiraf dalam Penyata Prestasi Kewangan Tahun Semasa sebagai perbelanjaan manfaat pekerja dan di dalam Penyata Kedudukan Kewangan diiktiraf secara akruan sebagai liabiliti yang dikenali sebagai manfaat kakitangan.

Jenis peruntukan manfaat kakitangan yang diiktiraf secara akruan adalah bayaran gantian cuti rehat, ganjaran dan manfaat perubatan pasca persaraan. Pengiraan peruntukan dibuat berdasarkan kaedah penilaian aktuari.

Keuntungan atau kerugian atas penilaian aktuari diiktiraf dalam Penyata Prestasi Kewangan dalam tempoh kewangan di mana ia berlaku sepenuhnya.

2.15 Polisi Pengurusan Risiko Kewangan

Pengurusan risiko kewangan Universiti adalah memastikan risiko kewangan diminimakan supaya Universiti mempunyai sumber-sumber kewangan yang mencukupi untuk menjalankan operasinya.

Risiko-risiko kewangan Universiti terdiri daripada:

(i) Risiko Kecairan dan Aliran Tunai

Universiti menguruskan aliran tunai bagi memastikan kesemua keperluan pembayaran dipenuhi dan pengurusan kecairan yang diamalkan adalah simpanan tetap boleh ditukar kepada tunai pada bila-bila masa mengikut keperluan.

(ii) Risiko Kredit

(a) Risiko kredit adalah risiko kerugian kewangan daripada kegagalan mematuhi akujanji oleh pihak yang mempunyai kontrak dengan Universiti. Universiti terdedah kepada risiko kredit terutamanya terhadap penghutang.

(b) Risiko kredit ditentukan oleh pihak pengurusan yang menetapkan polisi, penilaian serta mengambil tindakan yang bersesuaian.

2.16 Transaksi Mata Wang Asing

Urus niaga dalam mata wang asing pada mulanya dicatatkan dalam Ringgit Malaysia pada kadar pertukaran yang berkuat kuasa pada tarikh transaksi. Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan, pertukaran mata wang asing bagi item monetari diterjemahkan ke dalam Ringgit Malaysia pada kadar pertukaran yang berkuatkuasa pada tarikh berkenaan. Item bukan monetari pada permulaannya didominasi dalam mata wang asing, yang dibawa pada kos sejarah diterjemahkan menggunakan kadar sejarah pada tarikh pengambilalihan. Semua perbezaan kadar pertukaran diiktiraf dalam penyata prestasi kewangan.

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

2. DASAR PERAKAUNAN (SAMB.)

2.17 Instrumen Kewangan

Aset Kewangan

Aset kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila Kumpulan dan Universiti menjadi pihak kepada peruntukan kontrak instrumen.

Pada awal pengiktirafan, aset kewangan adalah diukur pada nilai saksama, termasuk kos urusniaga untuk aset kewangan yang tidak diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan, yang terlibat secara langsung di dalam menerbit aset kewangan.

Selepas pengiktirafan awal, aset kewangan akan dikelaskan kepada salah satu daripada empat kategori aset kewangan iaitu aset kewangan diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan, pinjaman dan belum terima, pelaburan dipegang hingga matang dan aset kewangan sedia untuk dijual.

Pembelian atau penjualan aset kewangan yang memerlukan penyerahan aset dalam tempoh masa yang ditetapkan oleh peraturan atau konvensyen di dalam pasaran akan diiktiraf pada tarikh transaksi itu dibuat, iaitu tarikh di mana Kumpulan membuat komitmen untuk membeli atau menjual aset tersebut.

Kumpulan hanya mempunyai kategori aset kewangan seperti berikut:

(i) <u>Pinjaman dan Belum Terima</u>

Pinjaman dan belum terima adalah aset kewangan bukan derivatif dengan bayaran tetap atau boleh ditentukan yang tidak disebut harga dalam pasaran aktif. Selepas pengukuran awal, aset kewangan tersebut kemudiannya diukur pada kos dilunaskan menggunakan kaedah faedah berkesan dan ditolak rosotnilai. Kos dilunaskan dikira dengan mengambil kira apa-apa diskaun atau premium atas pembelian aset tersebut serta yuran atau kos yang merupakan sebahagian daripada kadar faedah berkesan. Kerugian yang timbul daripada kemerosotan nilai diiktiraf dalam lebihan atau kurangan.

(ii) <u>Rosot Nilai Aset Kewangan</u>

Pada akhir setiap tempoh pelaporan, Kumpulan akan menilai sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa aset kewangan perlu untuk dirosot nilai. Bukti objektif termasuk:

(a) kesukaran kewangan yang ketara oleh pemimpin;
(b) pembayaran tertunggak;
(c) kemungkinan bahawa peminjam akan muflis; atau
(d) data yang menunjukkan bahawa terdapat penurunan di dalam anggaran aliran tunai masa depan.

Bagi kategori aset kewangan yang diukur pada kos dilunaskan, jika tiada bukti objektif wujud bagi individu yang ketara, maka semua aset dalam kumpulan yang mempunyai ciri-ciri risiko yang serupa tidak kira sama ada ia ketara atau tidak, akan dinilai secara kolektif untuk menentukan sama ada ia perlu dibuat rosot nilai.

Kerugian rosot nilai, berhubung dengan aset kewangan yang diukur pada kos dilunaskan, diukur sebagai perbezaan di antara nilai dibawa aset berkenaan dan nilai semasa anggaran aliran tunai yang didiskaunkan pada kadar faedah berkesan yang asal. Nilai dibawa aset tersebut akan dikurangkan melalui penggunaan akaun elaun. Sebarang kerugian rosot nilai diiktiraf dalam lebihan atau kurangan dengan serta-merta. Jika, dalam tempoh kemudiannya, sebarang amaun kerugian rosot nilai menurun, kerugian rosot nilai yang diiktiraf sebelumnya akan dibalikkan secara langsung dalam akaun elaun. Pembalikkan ini diiktiraf dalam lebihan atau kurangan dengan serta-merta.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

2. DASAR PERAKAUNAN (SAMB.)

2.17 Instrumen Kewangan

(iii) Penyahiktirafan Aset Kewangan

Aset kewangan dinyahiktiraf apabila hak kontrak untuk aliran tunai daripada aset kewangan tersebut tamat tempoh atau diselesai serta Kumpulan telah memindahkan risiko dan ganjaran pemilikan aset kewangan yang ketara kepada pihak lain.

Pada penyahiktirafan aset kewangan secara keseluruhannya, perbezaan di antara nilai dibawa dan jumlah pertimbangan diterima serta sebarang keuntungan atau kerugian kumulatif adalah diiktiraf dalam lebihan atau kurangan dalam tempoh penyahiktirafan.

Liabiliti Kewangan

Liabiliti kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila Kumpulan menjadi pihak kepada peruntukan kontrak instrumen.

Pada pengiktirafan awal, liabiliti kewangan adalah diukur pada nilai saksama, termasuk kos urus niaga untuk liabiliti kewangan tidak diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan, yang terlibat secara langsung di dalam menerbit liabiliti kewangan.

Selepas pengiktirafan awal, liabiliti kewangan dikelaskan kepada salah satu daripada dua kategori iaitu liabiliti kewangan diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan, dan pinjaman dan belum bayar.

Kumpulan hanya mempunyai kategori liabiliti kewangan seperti berikut:

(i) Pinjaman dan Belum Bayar

Selepas pengiktirafan awal, pinjaman dan belum bayar adalah diukur pada kos dilunaskan menggunakan kaedah faedah berkesan. Keuntungan atau kerugian diiktiraf di dalam lebihan atau kurangan apabila liabiliti kewangan dinyahiktiraf atau dirosot nilai.

Kaedah faedah berkesan adalah kaedah untuk mengira kos dilunaskan liabiliti kewangan dan untuk memperuntukan perbelanjaan faedah ke atas tempoh yang berkaitan. Kadar faedah berkesan adalah kadar diskaun anggaran pembayaran tunai masa depan yang tepat menerusi jangka hayat liabiliti kewangan atau, apabila sesuatu, tempoh yang lebih singkat, dengan nilai dibawa liabiliti kewangan tersebut.

(ii) Penyahiktirafan Liabiliti Kewangan

Liabiliti Kewangan dinyahiktiraf apabila obligasi yang dinyatakan dalam kontrak telah dilepaskan, dibatalkan atau tamat hayat.

Sebarang perbezaan di antara nilai dibawa liabiliti kewangan yang dinyahiktiraf dan pertimbangan dibayar adalah diiktiraf di dalam lebihan atau kurangan dalam tempoh penyahiktirafan.

2.18 Peruntukan Liabiliti

Peruntukan bagi liabiliti diiktiraf apabila Kumpulan mempunyai obligasi kini hasil daripada peristiwa lampau dan adalah berkemungkinan bahawa aliran keluar sumber yang mengandungi manfaat ekonomi atau potensi perkhidmatan yang diperlukan untuk menyelesaikan obligasi tersebut dan jumlah anggaran yang munasabah boleh dibuat.

Peruntukan dikaji semula pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan dan diselaraskan untuk menggambarkan anggaran semasa yang terbaik. Di mana kesan nilai masa wang adalah material, jumlah peruntukan adalah nilai kini perbelanjaan yang dijangka akan diperlukan untuk menyelesaikan obligasi tersebut.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

2. DASAR PERAKAUNAN (SAMB.)

2.19 Muhibah

Muhibah dikira pada kos ditolak pelunasan terkumpul dan kerugian kemerosotan terkumpul, jika ada. Pelunasan diiktiraf dalam untung atau rugi atas kaedah garis lurus sepanjang tempoh 10 tahun.

Di bawah kaedah pembelian, apa-apa lebihan kos penyatuan perniagaan ke atas kepentingan Kumpulan dalam nilai saksama bersih aset, liabiliti dan liabiliti luar jangka yang dikenalpasti, diiktiraf sebagai Muhibah.

Di mana jumlah yang terakhir melebihi jumlah bekas, selepas penilaian semula, lebihan tersebut mewakili keuntungan lebihan belian (muhibah negatif) dan diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian dengan segera.

Muhibah timbul daripada pengambilalihan akaun ekuiti direkodkan sebagai sebahagian daripada nilai bawaan pada tarikh pengambilalihan. Kumpulan menyesuaikan bahagian keuntungan atau kerugian selepas pengambilalihan untuk menjelaskan pelunasan muhibah.

2.20 Maklumat Bajet

Bajet tahunan disediakan pada asas tunai. Memandangkan penyata kewangan disediakan menggunakan asas akruan, maka satu Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar didedahkan secara berasingan. Penyata ini telah disediakan menggunakan asas penyediaan bajet tahunan dan hanya merujuk kepada bajet mengurus sahaja.

Jumlah bajet hanya dibentangkan bagi pihak UMS sahaja dan tidak mengambilkira bajet entiti yang dikawal kerana ia tidak perlu didedahkan kepada pihak luar. Jumlah bajet ini telah diluluskan oleh Lembaga Pengurusan Universiti (LPU).

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

3. HARTANAH DAN PERALATAN MENGIKUT KUMPULAN WANG – KUMPULAN

TAHUN 2022

Jenis Aset	Kos Pada 1.1.2022	Tambahan Kos	Pelupusan / Pelarasan	Kos Pada 31.12.2022	Susut nilai Terkumpul 1.1.2022	Tambahan Susut Nilai	Pelupusan / Pelarasan	Susut nilai Terkumpul 31.12.2022	Nilai Bersih 31.12.2022
	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
3.1 Kumpulan Wang Pembangunan									
Tanah (Milik Pajakan)	25,331,583	-	-	25,331,583	2,002,514	282,136	-	2,284,650	23,046,933
Infrastruktur dan Kemudahan	538,238,151	-	-	538,238,151	496,218,636	7,221,185	-	503,439,821	34,798,330
Bangunan	2,307,189,373	-	-	2,307,189,373	685,343,629	46,144,103	-	731,487,732	1,575,701,641
Kenderaan	3,401,780	-	-	3,401,780	3,057,960	180,375	-	3,238,335	163,445
Alat Kelengkapan dan Peralatan Pengajaran	245,502,390	9,158,939	(694,776)	253,966,553	221,091,162	8,100,731	(694,756)	228,497,137	25,469,416
Jumlah	**3,119,663,277**	**9,158,939**	**(694,776)**	**3,128,127,440**	**1,407,713,901**	**61,928,530**	**(694,756)**	**1,468,947,675**	**1,659,179,765**
3.2 Kumpulan Wang Pengurusan									
Tanah (Milik Pajakan)	3,035,662,186	-	-	3,035,662,186	297,327,029	49,478,631	-	346,805,660	2,688,856,526
Tanah (Konsesi)	224,237,251	-	-	224,237,251	21,288,887	3,684,490	-	24,973,377	199,263,874
Infrastruktur dan Kemudahan	4,789,413	-	-	4,789,413	3,230,983	237,219	-	3,468,202	1,321,211
Bangunan	139,104,085	19,980	-	139,124,065	46,788,911	2,784,547	-	49,573,458	89,550,607
Kenderaan	19,240,583	14,500	-	19,255,083	18,164,656	523,701	-	18,688,357	566,726
Alat Kelengkapan dan Peralatan Pengajaran	106,478,848	2,008,241	(3,158,512)	105,328,577	98,725,412	3,084,873	(3,158,402)	98,651,883	6,676,694
Jumlah	**3,529,512,366**	**2,042,721**	**(3,158,512)**	**3,528,396,575**	**485,525,878**	**59,793,461**	**(3,158,402)**	**542,160,937**	**2,986,235,638**
3.3 Lain-lain Kumpulan Wang									
Bangunan	3,874,036	9,304,927	(7,500)	13,171,463	141,580	209,203	(1,500)	349,283	12,822,180
Kenderaan	3,490,946	1,048,800	-	4,539,746	2,957,070	259,424	-	3,216,494	1,323,252
Alat Kelengkapan dan Peralatan Penyelidikan	16,052,635	4,802,690	(80,033)	20,775,292	11,469,860	2,457,411	(80,027)	13,847,244	6,928,048
Jumlah	**23,417,617**	**15,156,417**	**(87,533)**	**38,486,501**	**14,568,510**	**2,926,038**	**(81,527)**	**17,413,021**	**21,073,480**
Jumlah Keseluruhan Aset	**6,672,593,260**	**26,358,077**	**(3,940,821)**	**6,695,010,516**	**1,907,808,289**	**124,648,029**	**(3,934,685)**	**2,028,521,633**	**4,666,488,883**

3. HARTANAH DAN PERALATAN MENGIKUT KUMPULAN WANG – KUMPULAN

TAHUN 2021

Jenis Aset	Kos Pada 1.1.2021 Dinyatakan Semula	Tambahan Kos Dinyatakan Semula	Pelupusan / Pelarasan Dinyatakan Semula	Kos Pada 31.12.2021 Dinyatakan Semula	Susut nilai Terkumpul 1.1.2021 Dinyatakan Semula	Tambahan Susut Nilai Dinyatakan Semula	Pelupusan / Pelarasan	Susut nilai Terkumpul 31.12.2021 Dinyatakan Semula	Nilai Bersih 31.12.2021 Dinyatakan Semula
	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
3.1 Kumpulan Wang Pembangunan									
Tanah (Milik Pajakan)	25,331,583	-	-	25,331,583	1,720,381	282,133	-	2,002,514	23,329,069
Infrastruktur dan Kemudahan	535,635,465	2,622,451	(19,765)	538,238,151	470,085,706	26,132,930	-	496,218,636	42,019,515
Bangunan	2,307,058,849	130,524	-	2,307,189,373	639,200,651	46,142,978	-	685,343,629	1,621,845,744
Kenderaan	3,401,780	-	-	3,401,780	2,759,150	298,810	-	3,057,960	343,820
Alat Kelengkapan dan Peralatan Pengajaran	235,219,925	13,622,974	(3,340,509)	245,502,390	214,109,583	10,305,014	(3,323,435)	221,091,162	24,411,228
Jumlah	**3,106,647,602**	**16,375,949**	**(3,360,274)**	**3,119,663,277**	**1,327,875,471**	**83,161,865**	**(3,323,435)**	**1,407,713,901**	**1,711,949,376**
3.2 Kumpulan Wang Pengurusan									
Tanah (Milik Pajakan)	3,035,517,841	144,345	-	3,035,662,186	247,844,025	49,483,004	-	297,327,029	2,738,335,157
Tanah (Konsesi)	224,237,251	-	-	224,237,251	17,604,396	3,684,491	-	21,288,887	202,948,364
Infrastruktur dan Kemudahan	4,789,413	-	-	4,789,413	2,996,080	234,903	-	3,230,983	1,558,430
Bangunan	139,104,085	-	-	139,104,085	44,012,145	2,776,766	-	46,788,911	92,315,174
Kenderaan	19,387,100	176,265	(322,782)	19,240,583	17,503,674	725,540	(64,558)	18,164,656	1,075,927
Alat Kelengkapan dan Peralatan Pengajaran	105,584,334	3,284,769	(2,390,255)	106,478,848	97,781,524	3,387,526	(2,443,638)	98,725,412	7,753,436
Jumlah	**3,528,620,024**	**3,605,379**	**(2,713,037)**	**3,529,512,366**	**427,741,844**	**60,292,230**	**(2,508,196)**	**485,525,878**	**3,043,986,488**
3.3 Lain-lain Kumpulan Wang									
Bangunan	240,851	3,633,185	-	3,874,036	73,918	67,662	-	141,580	3,732,456
Kenderaan	3,151,446	339,500	-	3,490,946	2,795,650	161,420	-	2,957,070	533,876
Alat Kelengkapan dan Peralatan Penyelidikan	14,953,582	1,736,376	(637,323)	16,052,635	10,342,745	1,659,368	(532,253)	11,469,860	4,582,775
Jumlah	**18,345,879**	**5,709,061**	**(637,323)**	**23,417,617**	**13,212,313**	**1,888,450**	**(532,253)**	**14,568,510**	**8,849,107**
Jumlah Keseluruhan Aset	**6,653,613,505**	**25,690,389**	**(6,710,634)**	**6,672,593,260**	**1,768,829,628**	**145,342,545**	**(6,363,884)**	**1,907,808,289**	**4,764,784,971**

NOTA:

Tanah konsesi dalam Kumpulan Wang Pengurusan dengan keluasan 59.94 ekar (24.26 ha) bernilai RM224,237,251 dipindahmilik kepada Pesuruhjaya Tanah Persekutuan berkuatkuasa 8 November 2017 bagi pembangunan Hospital Pengajar UMS (HUMS)

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

3. HARTANAH DAN PERALATAN MENGIKUT KUMPULAN WANG – UNIVERSITI

TAHUN 2022

Jenis Aset	Kos Pada 1.1.2022	Tambahan Kos	Pelupusan / Pelarasan	Kos Pada 31.12.2022	Susut nilai Terkumpul 1.1.2022	Tambahan Susut Nilai	Pelupusan / Pelarasan	Susut nilai Terkumpul 31.12.2022	Nilai Bersih 31.12.2022
	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
3.1 Kumpulan Wang Pembangunan									
Tanah (Milik Pajakan)	25,331,583	-	-	25,331,583	2,002,514	282,136	-	2,284,650	23,046,933
Infrastruktur dan Kemudahan	538,238,151	-	-	538,238,151	496,218,636	7,221,185	-	503,439,821	34,798,330
Bangunan	2,307,189,373	-	-	2,307,189,373	685,343,629	46,144,103	-	731,487,732	1,575,701,641
Kenderaan	3,401,780	-	-	3,401,780	3,057,960	180,375	-	3,238,335	163,445
Alat Kelengkapan dan Peralatan Pengajaran	245,502,390	9,158,939	(694,776)	253,966,553	221,091,162	8,100,731	(694,756)	228,497,137	25,469,416
Jumlah	**3,119,663,277**	**9,158,939**	**(694,776)**	**3,128,127,440**	**1,407,713,901**	**61,928,530**	**(694,756)**	**1,468,947,675**	**1,659,179,765**
3.2 Kumpulan Wang Pengurusan									
Tanah (Milik Pajakan)	3,035,662,186	-	-	3,035,662,186	297,327,029	49,478,631	-	346,805,660	2,688,856,526
Tanah (Konsesi)	224,237,251	-	-	224,237,251	21,288,887	3,684,490	-	24,973,377	199,263,874
Infrastruktur dan Kemudahan	4,698,048	-	-	4,698,048	3,213,874	234,903	-	3,448,777	1,249,271
Bangunan	134,214,509	19,980	-	134,234,489	45,640,522	2,698,588	-	48,339,110	85,895,379
Kenderaan	18,177,098	14,500	-	18,191,598	17,297,622	418,618	-	17,716,240	475,358
Alat Kelengkapan dan Peralatan Pengajaran	103,660,375	2,002,884	(3,158,512)	102,504,747	95,578,441	3,026,514	(3,158,402)	95,446,553	7,058,194
Jumlah	**3,520,649,467**	**2,037,364**	**(3,158,512)**	**3,519,528,319**	**480,346,375**	**59,541,744**	**(3,158,402)**	**536,729,717**	**2,982,798,602**
3.3 Lain-lain Kumpulan Wang									
Bangunan	3,874,036	9,304,927	(7,500)	13,171,463	141,580	209,203	(1,500)	349,283	12,822,180
Kenderaan	3,490,946	1,048,800	-	4,539,746	2,957,070	259,424	-	3,216,494	1,323,252
Alat Kelengkapan dan Peralatan Penyelidikan	16,052,635	4,802,690	(80,033)	20,775,292	11,469,860	2,457,411	(80,027)	13,847,244	6,928,048
Jumlah	**23,417,617**	**15,156,417**	**(87,533)**	**38,486,501**	**14,568,510**	**2,926,038**	**(81,527)**	**17,413,021**	**21,073,480**
Jumlah Keseluruhan Aset	**6,663,730,361**	**26,352,720**	**(3,940,821)**	**6,686,142,260**	**1,902,628,786**	**124,396,312**	**(3,934,685)**	**2,023,090,413**	**4,663,051,847**

3. HARTANAH DAN PERALATAN MENGIKUT KUMPULAN WANG – UNIVERSITI

TAHUN 2021

Jenis Aset	Kos Pada 1.1.2021 Dinyatakan Semula	Tambahan Kos Dinyatakan Semula	Pelupusan / Pelarasan Dinyatakan Semula	Kos Pada 31.12.2021 Dinyatakan Semula	Susut nilai Terkumpul 1.1.2021 Dinyatakan Semula	Tambahan Susut nilai Dinyatakan Semula	Pelupusan / Pelarasan	Susut nilai Terkumpul 31.12.2021 Dinyatakan Semula	Nilai Bersih 31.12.2021 Dinyatakan Semula
	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
3.1 Kumpulan Wang Pembangunan									
Tanah (Milik Pajakan)	25,331,583	-	-	25,331,583	1,720,381	282,133	-	2,002,514	23,329,069
Infrastruktur dan Kemudahan	535,635,465	2,622,451	(19,765)	538,238,151	470,085,706	26,132,930	-	496,218,636	42,019,515
Bangunan	2,307,058,849	130,524	-	2,307,189,373	639,200,651	46,142,978	-	685,343,629	1,621,845,744
Kenderaan	3,401,780	-	-	3,401,780	2,759,150	298,810	-	3,057,960	343,820
Alat Kelengkapan dan Peralatan Pengajaran	235,219,925	13,622,974	(3,340,509)	245,502,390	214,109,583	10,305,014	(3,323,435)	221,091,162	24,411,228
Jumlah	**3,106,647,602**	**16,375,949**	**(3,360,274)**	**3,119,663,277**	**1,327,875,471**	**83,161,865**	**(3,323,435)**	**1,407,713,901**	**1,711,949,376**
3.2 Kumpulan Wang Pengurusan									
Tanah (Milik Pajakan)	3,035,517,841	144,345	-	3,035,662,186	247,844,025	49,483,004	-	297,327,029	2,738,335,157
Tanah (Konsesi)	224,237,251	-	-	224,237,251	17,604,396	3,684,491	-	21,288,887	202,948,364
Infrastruktur dan Kemudahan	4,698,048	-	-	4,698,048	2,978,971	234,903	-	3,213,874	1,484,174
Bangunan	134,214,509	-	-	134,214,509	42,949,716	2,690,806	-	45,640,522	88,573,987
Kenderaan	18,323,615	176,265	(322,782)	18,177,098	16,741,722	620,458	(64,558)	17,297,622	879,476
Alat Kelengkapan dan Peralatan Pengajaran	102,718,009	3,284,470	(2,342,104)	103,660,375	94,672,617	3,305,790	(2,399,966)	95,578,441	8,081,934
Jumlah	**3,519,709,273**	**3,605,080**	**(2,664,886)**	**3,520,649,467**	**422,791,447**	**60,019,452**	**(2,464,524)**	**480,346,375**	**3,040,303,092**
3.3 Lain-lain Kumpulan Wang									
Bangunan	240,851	3,633,185	-	3,874,036	73,918	67,662	-	141,580	3,732,456
Kenderaan	3,151,446	339,500	-	3,490,946	2,795,650	161,420	-	2,957,070	533,876
Alat Kelengkapan dan Peralatan Penyelidikan	14,953,582	1,736,376	(637,323)	16,052,635	10,342,745	1,659,368	(532,253)	11,469,860	4,582,775
Jumlah	**18,345,879**	**5,709,061**	**(637,323)**	**23,417,617**	**13,212,313**	**1,888,450**	**(532,253)**	**14,568,510**	**8,849,107**
Jumlah Keseluruhan Aset	**6,644,702,754**	**25,690,090**	**(6,662,483)**	**6,663,730,361**	**1,763,879,231**	**145,069,767**	**(6,320,212)**	**1,902,628,786**	**4,761,101,575**

NOTA:

Tanah konsesi dalam Kumpulan Wang Pengurusan dengan keluasan 59.94 ekar (24.26 ha) bernilai RM224,237,251 dipindahmilik kepada Pesuruhjaya Tanah Persekutuan berkuatkuasa 8 November 2017 bagi pembangunan Hospital Pengajar UMS (HUMS)

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

4. HARTANAH PELABURAN – KUMPULAN

TAHUN 2022

Jenis Aset	Kos Pada 1.1.2022	Tambahan Kos	Pelupusan / Pelarasan	Kos Pada 31.12.2022	Susut nilai Terkumpul 1.1.2022	Tambahan Susut nilai	Pelupusan / Pelarasan	Susut nilai Terkumpul 31.12.2022	Nilai Bersih 31.12.2022
	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
Bangunan	11,944,286	-	-	11,944,286	199,072	238,885	-	437,957	11,506,329
Jumlah	**11,944,286**	**-**	**-**	**11,944,286**	**199,072**	**238,885**	**-**	**437,957**	**11,506,329**

TAHUN 2021

Jenis Aset	Kos Pada 1.1.2021 Dinyatakan Semula	Tambahan Kos Dinyatakan Semula	Pelupusan / Pelarasan	Kos Pada 31.12.2021 Dinyatakan Semula	Susut nilai Terkumpul 1.1.2021 Dinyatakan Semula	Tambahan Susut nilai Dinyatakan Semula	Pelupusan / Pelarasan	Susut nilai Terkumpul 31.12.2021 Dinyatakan Semula	Nilai Bersih 31.12.2021 Dinyatakan Semula
	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
Bangunan	-	11,944,286	-	11,944,286	-	199,072	-	199,072	11,745,214
Jumlah	**-**	**11,944,286**	**-**	**11,944,286**	**-**	**199,072**	**-**	**199,072**	**11,745,214**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

4. HARTANAH PELABURAN – UNIVERSITI

TAHUN 2022

Jenis Aset	Kos Pada 1.1.2022	Tambahan Kos	Pelupusan / Pelarasan	Kos Pada 31.12.2022	Susut nilai Terkumpul 1.1.2022	Tambahan Susut nilai	Pelupusan / Pelarasan	Susut nilai Terkumpul 31.12.2022	Nilai Bersih 31.12.2022
	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
Bangunan	11,944,286	-	-	11,944,286	199,072	238,885	-	437,957	11,506,329
Jumlah	**11,944,286**	**-**	**-**	**11,944,286**	**199,072**	**238,885**	**-**	**437,957**	**11,506,329**

TAHUN 2021

Jenis Aset	Kos Pada 1.1.2021 Dinyatakan Semula	Tambahan Kos Dinyatakan Semula	Pelupusan / Pelarasan	Kos Pada 31.12.2021 Dinyatakan Semula	Susut nilai Terkumpul 1.1.2021 Dinyatakan Semula	Tambahan Susut nilai Dinyatakan Semula	Pelupusan / Pelarasan	Susut nilai Terkumpul 31.12.2021 Dinyatakan Semula	Nilai Bersih 31.12.2021 Dinyatakan Semula
	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
Bangunan	-	11,944,286	-	11,944,286	-	199,072	-	199,072	11,745,214
Jumlah	**-**	**11,944,286**	**-**	**11,944,286**	**-**	**199,072**	**-**	**199,072**	**11,745,214**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

5. PEMBINAAN DALAM KEMAJUAN

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021 Dinyatakan Semula	2022	2021 Dinyatakan Semula
	RM	RM	RM	RM
Baki pada 1 Januari	14,971,518	14,943,638	14,971,518	14,943,638
Perbelanjaan dalam tahun semasa	6,505,058	19,549,130	6,505,058	19,549,130
Pindahan / Pelarasan	(8,869,605)	(19,521,250)	(8,869,605)	(19,521,250)
Baki pada 31 Disember	**12,606,971**	**14,971,518**	**12,606,971**	**14,971,518**

6. PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021 Dinyatakan Semula
	RM	RM	RM	RM
Disebutkan pada kos:-				
Saham di dalam syarikat tidak tersiarharga				
Baki pada 1 Januari	-	-	10,607,796	14,552,095
(+) Peningkatan modal berbayar	-	-	-	-
(-) Kerugian dalam pelaburan	-	-	(1,328,155)	(3,944,299)
Baki pada 31 Disember	**-**	**-**	**9,279,641**	**10,607,796**

NAMA SYARIKAT	NEGARA DITUBUHKAN	KEGIATAN UTAMA	KEPENTINGAN
UMS Investment Holdings Sdn. Bhd.*	Malaysia	Pengurusan Pendidikan (Kampus Luar), Rundingan, Latihan, Pengurusan Majlis (Persidangan, Seminar dan Bengkel)	100%

*Penyata kewangan tidak diaudit oleh Jabatan Audit Negara.

Berikut merupakan syarikat subsidiari kepada UMS Investment Holdings Sdn. Bhd. pada tahun semasa:

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Disebutkan pada kos:-				
Saham di dalam syarikat tidak tersiarharga	**1,250,000**	**1,250,000**	-	-

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

6. PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI (SAMB.)

NAMA SYARIKAT	NEGARA DITUBUHKAN	KEGIATAN UTAMA	KEPENTINGAN
Bayu Prima Resources Sdn. Bhd.*	Malaysia	Perkhidmatan pembangunan aktiviti pertanian dan akuakultur	100%
Ulink Property Sdn. Bhd.*	Malaysia	Pembelian, kawalan dan penyelenggaraan hartanah dan bangunan	100%

*Penyata kewangan tidak diaudit oleh Jabatan Audit Negara.

7. PELABURAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Disebutkan pada kos:-				
Saham di dalam syarikat tidak tersiarharga	**1,603,971**	**1,847,626**	-	-

NAMA SYARIKAT	NEGARA DITUBUHKAN	KEGIATAN UTAMA	KEPENTINGAN
Ulink Ascot Sdn. Bhd.*	Malaysia	Perkhidmatan latihan institusi pelancongan dan hospitaliti	40%

*Penyata kewangan tidak diaudit oleh Jabatan Audit Negara.

8. PELABURAN JANGKA PANJANG

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Disebutkan pada kos:-				
Saham di dalam syarikat tidak tersiarharga	**500,000**	**500,000**	**500,000**	**500,000**

Merupakan pelaburan dalam Syarikat Multimedia Technology Enhancement Operations (METEOR), sebuah syarikat yang tidak tersiar harga yang mana pemegang-pemegang sahamnya adalah semua Universiti Awam Malaysia.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

9. PENGHUTANG

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021 Dinyatakan Semula	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Amaun Matang Dalam Tempoh 12 Bulan				
Penghutang Pelajar	11,853,264	11,990,988	11,853,264	11,990,988
Penghutang Pembekal	6,792,727	8,145,419	3,394,617	3,633,376
Penghutang Kakitangan	2,354,337	3,089,374	2,354,337	3,089,374
	21,000,328	23,225,781	17,602,218	18,713,738
Tolak: Peruntukan Hutang Ragu	(1,696,694)	(1,765,312)	(1,489,371)	(1,557,989)
	19,303,634	21,460,469	16,112,847	17,155,749
Amaun Matang Selepas Tempoh 12 Bulan				
Penghutang Kakitangan	612,901	451,015	612,901	451,015
Tolak: Peruntukan Hutang Ragu	-	(324,443)	-	(324,443)
	612,901	126,572	612,901	126,572
Baki pada 31 Disember	**19,916,535**	**21,587,041**	**16,725,748**	**17,282,321**

10. PENGHUTANG PINJAMAN

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Amaun Matang Dalam Tempoh 12 Bulan				
Pinjaman Kenderaan	299,845	299,832	299,845	299,832
Pinjaman Komputer	104,438	129,338	104,438	129,338
	404,283	429,170	404,283	429,170
Amaun Matang Selepas Tempoh 12 Bulan				
Pinjaman Kenderaan	1,241,110	1,041,602	1,241,110	1,041,602
Pinjaman Komputer	136,953	132,659	136,953	132,659
	1,378,063	1,174,261	1,378,063	1,174,261
Baki pada 31 Disember	**1,782,346**	**1,603,431**	**1,782,346**	**1,603,431**

11. PELBAGAI PENGHUTANG

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Cagaran Dibayar	3,700,086	3,705,187	3,700,086	3,705,187
Pelbagai Penghutang	3,819,568	3,157,348	-	4,000
Baki pada 31 Disember	**7,519,654**	**6,862,535**	**3,700,086**	**3,709,187**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

12. DEPOSIT, TUNAI DI BANK DAN DALAM TANGAN

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Tunai Dalam Tangan	185,768	201,688	182,799	199,708
Tunai Di Bank	95,187,169	79,347,087	93,638,325	77,820,049
Simpanan Tetap	295,838,387	282,905,347	294,639,841	280,448,694
Baki pada 31 Disember	**391,211,324**	**362,454,122**	**388,460,965**	**358,468,451**

Bagi tujuan penyediaan penyata alir tunai, tunai dan kesetaraan tunai merangkumi yang berikut pada tarikh lembaran imbangan:

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Tunai Dalam Tangan	185,768	201,688	182,799	199,708
Tunai Di Bank	95,187,169	79,347,087	93,638,325	77,820,049
Simpanan Tetap	295,838,387	282,905,347	294,639,841	280,448,694
	391,211,324	362,454,122	388,460,965	358,468,451
Tolak:				
Simpanan tetap dengan tempoh matang melebihi 3 bulan	(76,134,972)	(112,223,525)	(76,134,972)	(112,223,525)
	315,076,352	**250,230,597**	**312,325,993**	**246,244,926**

Simpanan tetap dibuat untuk tempoh 1 hari hingga 3 tahun bergantung kepada keperluan tunai Universiti dan faedah diperolehi pada kadar yang telah ditetapkan. Kadar faedah purata wajaran Universiti adalah 2.91% (2021:2.10%) setahun.

13. TERHUTANG OLEH SUBSIDIARI

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Amaun Matang Dalam Tempoh 12 Bulan				
Terhutang oleh subsidiari	-	-	-	44,190
Amaun Matang Selepas Tempoh 12 Bulan				
Terhutang oleh subsidiari	-	-	-	-
Baki pada 31 Disember	**-**	**-**	**-**	**44,190**

Amaun terhutang oleh subsidiari adalah tidak bercagar, tidak dikenakan faedah dan ada skim pembayaran semula ditetapkan.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

14. PEMIUTANG

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021 Dinyatakan Semula	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Pembekal	10,967,478	13,703,218	10,658,362	13,219,650
Kakitangan	946,071	705,997	946,071	705,997
Baki pada 31 Disember	**11,913,549**	**14,409,215**	**11,604,433**	**13,925,647**

15. PELBAGAI PEMIUTANG

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021 Dinyatakan Semula	2022	2021 Dinyatakan Semula
	RM	RM	RM	RM
Amaun Matang Dalam Tempoh 12 Bulan				
Pajakan Kewangan	21,531,096	19,088,396	21,531,096	19,088,396
Pelbagai Pemiutang	17,811,838	13,973,284	14,250,514	10,028,302
	39,342,934	33,061,680	35,781,610	29,116,698
Amaun Matang Selepas Tempoh 12 Bulan				
Pajakan Kewangan	80,548,618	85,757,958	80,495,921	85,598,740
	80,548,618	85,757,958	80,495,921	85,598,740
Baki pada 31 Disember	**119,891,552**	**118,819,638**	**116,277,531**	**114,715,438**

(i) Pajakan Kewangan

Termasuk dalam pelbagai pemiutang UMS adalah pajakan bagi hartanah dan peralatan dengan nilai bawaan RM336,498,859 (2021:RM140,502,367) di bawah pajakan kewangan yang akan tamat dalam tempoh 1 hingga 14 tahun. Pada akhir tempoh pajakan, hartanah dan peralatan tersebut akan dimiliki sepenuhnya oleh UMS tanpa sebarang syarat tambahan. Kadar bayaran pajakan telah ditetapkan sepanjang tempoh pajakan tersebut.

Berikut merupakan jadual pembayaran bagi pajakan kewangan tersebut:

	Bayaran Pajakan Minimum	Faedah	Nilai Semasa Pajakan	Bayaran Pajakan Minimum	Faedah	Nilai Semasa Pajakan
	2022	2022	2022	2021	2021	2021
	RM	RM	RM	RM	RM	RM
Kurang 1 Tahun	24,970,896	3,439,800	21,531,096	22,747,263	3,658,867	19,088,396
Antara 1 dan 5 Tahun	44,065,809	13,790,918	30,274,891	43,756,712	14,937,294	28,819,418
Lebih dari 5 Tahun	57,988,390	7,767,360	50,221,030	66,818,299	10,038,977	56,779,322
	127,025,095	**24,998,078**	**102,027,017**	**133,322,274**	**28,635,138**	**104,687,136**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

15. PELBAGAI PEMIUTANG (SAMB.)

(ii) Pajakan Operasi

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Kumpulan Wang Mengurus				
Kurang 1 Tahun	2,334,363	3,132,619	2,334,363	3,132,619
Antara 1 dan 5 Tahun	195,000	1,409,863	195,000	1,409,863
Jumlah komitmen pajakan belum bayar	**2,529,363**	**4,542,482**	**2,529,363**	**4,542,482**

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Kumpulan Wang Asrama				
Kurang 1 Tahun	2,429,066	2,488,084	2,429,066	2,488,084
Antara 1 dan 5 Tahun	4,959,469	143,136,073	4,959,469	143,136,073
Jumlah komitmen pajakan belum bayar	**7,388,535**	**145,624,157**	**7,388,535**	**145,624,157**

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Kumpulan Wang Amanah				
Kurang 1 Tahun	55,000	-	55,000	-
Antara 1 dan 5 Tahun	-	-	-	-
Jumlah komitmen pajakan belum bayar	**55,000**	**-**	**55,000**	**-**

16. PELBAGAI CABARAN

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Cagaran Diterima	4,383,217	4,011,753	4,311,665	3,953,765
Cagaran Prestasi	3,566,755	3,546,288	3,566,755	3,546,288
Baki pada 31 Disember	**7,949,972**	**7,558,041**	**7,878,420**	**7,500,053**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

17. HASIL TERTUNDA

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021 Dinyatakan Semula	2022	2021 Dinyatakan Semula
	RM	RM	RM	RM
Terimaan Pemberian Kerajaan				
Kumpulan Wang Pembangunan	34,940,000	450,100	34,940,000	450,100
Kumpulan Wang Penyelidikan	20,819,699	14,929,866	20,819,699	14,929,866
Akaun Amanah dan Tabung	8,757,074	11,204,036	8,757,074	11,204,036
	64,516,773	26,584,002	64,516,773	26,584,002
Pemberian Kerajaan Direalisasi				
Kumpulan Wang Pembangunan	(25,854,446)	(36,853,875)	(25,854,446)	(36,853,875)
Kumpulan Wang Penyelidikan	(20,122,006)	(20,998,105)	(20,122,006)	(20,998,105)
Akaun Amanah dan Tabung	(7,936,775)	(6,850,844)	(7,936,775)	(6,850,844)
	(53,913,227)	(64,702,824)	(53,913,227)	(64,702,824)
Baki pada 1 Januari				
Kumpulan Wang Pembangunan	24,053,443	60,457,218	24,053,443	60,457,218
Kumpulan Wang Penyelidikan	22,211,418	28,279,657	22,211,418	28,279,657
Akaun Amanah dan Tabung	26,720,522	22,367,330	26,720,522	22,367,330
	72,985,383	**111,104,205**	**72,985,383**	**111,104,205**
UMS Investment Holdings Sdn Bhd	-	-	-	-
Baki pada 31 Disember				
Kumpulan Wang Pembangunan	33,138,997	24,053,443	33,138,997	24,053,443
Kumpulan Wang Penyelidikan	22,909,111	22,211,418	22,909,111	22,211,418
Akaun Amanah dan Tabung	27,540,821	26,720,522	27,540,821	26,720,522
	83,588,929	**72,985,383**	**83,588,929**	**72,985,383**
Hasil Tertunda Jangka Panjang	83,588,929	72,985,383	83,588,929	72,985,383
Baki pada 31 Disember	**83,588,929**	**72,985,383**	**83,588,929**	**72,985,383**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

18. KUMPULAN WANG PENGURUSAN

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021 Dinyatakan Semula	2022	2021 Dinyatakan Semula
	RM	RM	RM	RM
Pendapatan				
Urus Niaga Bukan Pertukaran	386,215,158	355,162,549	386,215,158	355,162,549
Urus Niaga Pertukaran	5,072,537	1,164,809	6,432	1,140
Pendapatan Lain	4,101,914	12,024,831	2,573,573	10,020,399
	395,389,609	368,352,189	388,795,163	365,184,088
Tolak: Perbelanjaan				
Gaji dan Upahan	151,971,785	138,510,490	150,891,355	137,136,473
Yuran Pengarah	79,067	115,183	-	-
Elaun-elaun Tetap	58,311,816	52,308,699	58,311,816	52,308,699
Sumbangan Berkanun Untuk Kakitangan	26,562,470	24,022,212	26,562,470	24,022,212
Elaun Lebih Masa Kakitangan	1,502,928	1,003,182	1,502,928	1,003,182
Faedah-faedah Kewangan Yang Lain	3,475,360	2,924,837	3,475,360	2,924,837
Jumlah Emolumen	241,903,426	218,884,603	240,743,929	217,395,403
Perbelanjaan Perjalanan dan Sara Hidup	3,914,318	1,336,746	3,879,144	1,318,779
Pengangkutan Barang-barang	108,170	299,772	108,170	299,772
Perhubungan dan Utiliti	21,414,373	21,301,623	21,377,934	21,239,324
Sewaan	2,431,371	1,128,969	2,376,723	1,062,641
Bekalan dan Bahan-bahan Lain	13,663,980	12,940,976	13,246,644	12,237,558
Penyelenggaraan dan Pembaikkan	34,798,214	33,433,612	34,739,895	33,376,344
Perkhidmatan Ikhtisas	52,818,761	46,498,522	47,566,837	44,625,631
Jumlah Perkhidmatan dan Bekalan	129,149,187	116,940,220	123,295,347	114,160,049
Perbelanjaan Cuti Belajar	563,328	456,708	563,328	456,708
Pemberian Dalam Negeri	1,543,964	1,674,851	1,543,964	1,674,851
Bayaran Ganjaran	235,782	1,284,794	235,782	1,284,794
Bayaran Gantian Cuti Rehat	8,018,641	3,911,926	8,018,641	3,911,926
Jumlah Pemberian dan Kenaan Tetap	10,361,715	7,328,279	10,361,715	7,328,279
Susut nilai	59,793,460	60,297,755	59,541,744	60,019,451
Peruntukan Hutang Ragu	1,489,371	1,881,582	1,489,371	1,881,582
Pelbagai Belanja	12,110,378	14,934,013	11,437,044	12,350,046
Jumlah Perbelanjaan Lain	73,393,209	77,113,350	72,468,159	74,251,079
Jumlah Perbelanjaan	454,807,537	420,266,452	446,869,150	413,134,810
Lebihan/(Kurangan) Pendapatan	(59,417,928)	(51,914,263)	(58,073,987)	(47,950,722)
Pindahan (Dari)/ Ke Kumpulan Wang	(90,203)	(100,998)	(90,203)	(100,998)
Rizab Penilaian Semula	-	-	-	-
Cukai	-	(11,890)	-	-
Kepentingan Minoriti	-	-	-	-
Baki Pada 1 Januari	2,747,572,988	2,795,624,708	2,747,572,988	2,795,624,708
	2,688,064,857	**2,743,597,557**	**2,689,408,798**	**2,747,572,988**
Lebihan/ (Kurangan) Terkumpul Semasa Syarikat Subsidiari	1,343,941	3,975,431	-	-
Baki pada 31 Disember	**2,689,408,798**	**2,747,572,988**	**2,689,408,798**	**2,747,572,988**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

19. KUMPULAN WANG PEMBANGUNAN

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021 Dinyatakan Semula	2022	2021 Dinyatakan Semula
	RM	RM	RM	RM
Pendapatan				
Urus Niaga Bukan Pertukaran	25,854,446	36,853,875	25,854,446	36,853,875
Pendapatan Lain	-	-	-	-
	25,854,446	36,853,875	25,854,446	36,853,875
Tolak : Perbelanjaan				
Bekalan dan Bahan-bahan Lain	135,574	6,071,125	135,574	6,071,125
Penyelenggaraan dan Pembaikan	118,685	125,742	118,685	125,742
Perkhidmatan Ikhtisas	1,424,469	83,619	1,424,469	83,619
Jumlah Perkhidmatan dan Bekalan	1,678,728	6,280,486	1,678,728	6,280,486
Susut nilai	61,928,531	83,161,866	61,928,531	83,161,866
Pelbagai Belanja	29	-	29	-
Jumlah Perbelanjaan Lain	61,928,560	83,161,866	61,928,560	83,161,866
Jumlah Perbelanjaan	63,607,288	89,442,352	63,607,288	89,442,352
Lebihan/ (Kurangan) Pendapatan	(37,752,842)	(52,588,477)	(37,752,842)	(52,588,477)
Pindahan (Dari)/ Ke Kumpulan Wang	-	-	-	-
Rizab Penilaian Semula	-	-	-	-
Baki pada 1 Januari	1,791,900,371	1,844,488,848	1,791,900,371	1,844,488,848
Baki pada 31 Disember	**1,754,147,529**	**1,791,900,371**	**1,754,147,529**	**1,791,900,371**

20. KUMPULAN WANG PENYELIDIKAN

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Pendapatan				
Urus Niaga Bukan Pertukaran	20,542,763	19,544,765	20,542,763	19,544,765
Urus Niaga Pertukaran	1,128,897	-	1,128,897	-
Pendapatan Lain	35,930	35,000	35,930	35,000
	21,707,590	19,579,765	21,707,590	19,579,765
Tolak: Perbelanjaan				
Perbelanjaan Perjalanan dan Sara Hidup	880,654	329,442	880,654	329,442
Perhubungan dan Utiliti	6,696	9,690	6,696	9,690
Sewaan	391,215	186,233	391,215	186,233
Bekalan dan Bahan-bahan Lain	3,452,048	4,463,802	3,452,048	4,463,802
Penyelenggaraan dan Pembaikkan	20,725	43,331	20,725	43,331
Perkhidmatan Ikhtisas	12,851,052	13,265,033	12,851,052	13,265,033
Jumlah Perkhidmatan dan Bekalan	17,602,390	18,297,531	17,602,390	18,297,531
Susut nilai	526,570	412,290	526,570	412,290
Pelbagai Belanja	1,522,001	21,574	1,522,001	21,574
Jumlah Perbelanjaan Lain	2,048,571	433,864	2,048,571	433,864
Jumlah Perbelanjaan	19,650,961	18,731,395	19,650,961	18,731,395
Lebihan Pendapatan	2,056,629	848,370	2,056,629	848,370
Pindahan (Dari)/Ke Kumpulan Wang	(3,071)	(5,743)	(3,071)	(5,743)
Baki pada 1 Januari	1,024,963	182,336	1,024,963	182,336
Baki pada 31 Disember	**3,078,521**	**1,024,963**	**3,078,521**	**1,024,963**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

21. KUMPULAN WANG ASRAMA

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Pendapatan				
Urus Niaga Bukan Pertukaran	10,093,456	6,129,051	10,093,456	6,129,051
Urus Niaga Pertukaran	140	474	140	474
Pendapatan Lain	-	-	-	-
	10,093,596	6,129,525	10,093,596	6,129,525
Tolak: Perbelanjaan				
Elaun-elaun Tetap	49,580	63,916	49,580	63,916
Jumlah Emolumen	49,580	63,916	49,580	63,916
Perbelanjaan Perjalanan dan Sara Hidup	30,463	5,052	30,463	5,052
Perhubungan dan Utiliti	292,523	206,101	292,523	206,101
Sewaan	3,137,768	3,098,734	3,137,768	3,098,734
Bekalan dan Bahan-bahan Lain	57,917	96,821	57,917	96,821
Penyelenggaraan dan Pembaikkan	1,854,888	492,377	1,854,888	492,377
Perkhidmatan Ikhtisas	75,827	113,804	75,827	113,804
Jumlah Perkhidmatan dan Bekalan	5,449,386	4,012,889	5,449,386	4,012,889
Pemberian Dalam Negeri	973,716	407,848	973,716	407,848
Jumlah Pemberian dan Kenaan Tetap	973,716	407,848	973,716	407,848
Susut nilai	34,432	40,145	34,432	40,145
Pelbagai Belanja	205,805	123,036	205,805	123,036
Jumlah Perbelanjaan Lain	240,237	163,181	240,237	163,181
Jumlah Perbelanjaan	6,712,919	4,647,834	6,712,919	4,647,834
Lebihan Pendapatan	3,380,677	1,481,691	3,380,677	1,481,691
Pindahan (Dari)/ Ke Kumpulan Wang	854,005	(2,005)	854,005	(2,005)
Baki pada 1 Januari	101,162,819	99,683,133	101,162,819	99,683,133
Baki pada 31 Disember	**105,397,501**	**101,162,819**	**105,397,501**	**101,162,819**

22. KUMPULAN WANG PINJAMAN

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Baki pada 1Januari/ 31 Disember	**4,000,000**	**4,000,000**	**4,000,000**	**4,000,000**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

23. KUMPULAN WANG PENDAPATAN

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021 Dinyatakan Semula	2022	2021 Dinyatakan Semula
	RM	RM	RM	RM
Pendapatan				
Urus Niaga Bukan Pertukaran	1,281,483	14,598,693	1,281,483	14,598,693
Urus Niaga Pertukaran	8,917,672	8,267,330	8,917,672	8,267,330
Pendapatan Lain	668,473	362,013	668,473	362,014
	10,867,628	23,228,036	10,867,628	23,228,037
Tolak: Perbelanjaan				
Bekalan dan Bahan-bahan Lain	156,386	137,169	156,386	137,169
Penyelenggaraan dan Pembaikkan	1,318,913	6,563,156	1,318,913	6,563,156
Perkhidmatan Ikhtisas	382,466	1,292,173	382,466	1,292,173
Jumlah Perkhidmatan dan Bekalan	1,857,765	7,992,498	1,857,765	7,992,498
Perbelanjaan Cuti Belajar	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000
Pemberian Dalam Negeri	12,000,000	10,000,000	12,000,000	10,000,000
Jumlah Pemberian dan Kenaan Tetap	14,000,000	12,000,000	14,000,000	12,000,000
Susut nilai	896,327	814,858	896,327	814,858
Pelbagai Belanja	559,669	330,139	1,887,824	4,274,437
Jumlah Perbelanjaan Lain	1,455,996	1,144,997	2,784,151	5,089,295
Jumlah Perbelanjaan	17,313,761	21,137,495	18,641,916	25,081,793
(Kurangan)/Lebihan Pendapatan	(6,446,133)	2,090,541	(7,774,288)	(1,853,756)
Pindahan (Dari)/Ke Kumpulan Wang	(365,782)	(1,217,280)	(365,782)	(1,217,280)
Baki pada 1 Januari	172,054,249	171,180,988	167,064,693	170,135,729
Baki pada 31 Disember	**165,242,334**	**172,054,249**	**158,924,623**	**167,064,693**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

24. AKAUN AMANAH DAN TABUNG

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Pendapatan				
Urus Niaga Bukan Pertukaran	17,587,342	15,868,345	17,587,342	15,868,345
Urus Niaga Pertukaran	12,059,752	11,701,169	12,059,752	11,701,169
Pendapatan Lain	188,999	323,102	188,999	323,102
	29,836,093	27,892,616	29,836,093	27,892,616
Tolak: Perbelanjaan				
Gaji dan Upahan	14,030	-	14,030	-
Elaun-elaun Tetap	157,932	92,827	157,932	92,827
Faedah Kewangan Yang Lain	160	-	160	-
Jumlah Emolumen	172,122	92,827	172,122	92,827
Perbelanjaan Perjalanan dan Sara Hidup	535,773	44,013	535,773	44,013
Pengangkutan Barang-barang	480	33	480	33
Perhubungan dan Utiliti	18,771	6,006	18,771	6,006
Sewaan	1,049,846	242,252	1,049,846	242,252
Bekalan dan Bahan-bahan Lain	2,520,160	1,276,332	2,520,160	1,276,332
Penyelenggaraan dan Pembaikkan	576,483	984,908	576,483	984,908
Perkhidmatan Ikhtisas	11,740,678	10,018,509	11,740,678	10,018,509
Jumlah Perkhidmatan dan Bekalan	16,442,191	12,572,053	16,442,191	12,572,053
Perbelanjaan Cuti Belajar	1,865,350	2,515,495	1,865,350	2,515,495
Pemberian Dalam Negeri	71,523	389,833	71,523	389,833
Jumlah Pemberian dan Kenaan Tetap	1,936,873	2,905,328	1,936,873	2,905,328
Susut nilai	1,707,595	820,228	1,707,595	820,228
Pelbagai Belanja	884,125	750,831	884,125	750,831
Jumlah Perbelanjaan Lain	2,591,720	1,571,059	2,591,720	1,571,059
Jumlah Perbelanjaan	21,142,906	17,141,267	21,142,906	17,141,267
Lebihan Pendapatan	8,693,187	10,751,349	8,693,187	10,751,349
Pindahan (Dari)/ Ke Kumpulan Wang	(394,949)	1,326,026	(394,949)	1,326,026
Baki pada 1 Januari	97,758,209	85,680,834	97,758,209	85,680,834
Baki pada 31 Disember	**106,056,447**	**97,758,209**	**106,056,447**	**97,758,209**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

25. MANFAAT PEKERJA

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Baki pada 1 Januari	60,423,119	57,464,076	60,423,119	57,464,076
Belanja pada tahun semasa	7,303,849	6,857,990	7,303,849	6,857,990
Manfaat diselaraskan	-	(3,828,570)	-	(3,828,570)
(Lebihan)/Kurangan ke atas tanggungan	(475,767)	(70,377)	(475,767)	(70,377)
Baki pada 31 Disember	**67,251,201**	**60,423,119**	**67,251,201**	**60,423,119**
Manfaat Pekerja Jangka Pendek	6,136,385	5,811,936	6,136,385	5,811,936
Manfaat Pekerja Jangka Panjang	61,114,816	54,611,183	61,114,816	54,611,183
Baki pada 31 Disember	**67,251,201**	**60,423,119**	**67,251,201**	**60,423,119**

26. EMOLUMEN

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Emolumen yang dinyatakan dalam Penyata Pendapatan adalah termasuk gaji, elaun dan sumbangan berkanun untuk Ahli-ahli Lembaga Pengarah Universiti seperti Nota 33.2	**242,125,128**	**219,041,346**	**240,965,631**	**217,552,146**

27. URUS NIAGA BUKAN PERTUKARAN

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Geran Kerajaan	351,537,900	322,376,600	351,537,900	322,376,600
Geran Kerajaan dilunaskan	48,611,793	59,962,676	48,611,793	59,962,676
Pelbagai yuran	53,620,963	46,636,158	53,620,963	46,636,158
Pelbagai denda dan hukuman	987,983	1,376,437	987,983	1,376,437
Pemberian Kerajaan dan lain-lain sumbangan	6,816,009	17,805,407	6,816,009	17,805,407
	461,574,648	**448,157,278**	**461,574,648**	**448,157,278**

28. URUS NIAGA PERTUKARAN

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
		Dinyatakan Semula		
	RM	RM	RM	RM
Faedah Diterima	9,792,022	8,377,703	9,753,828	8,300,000
Sewaan	1,370,048	1,169,879	1,370,048	1,169,879
Jualan borang dan pelbagai	705,600	149,552	705,600	149,552
Pelbagai yuran	11,177,258	6,773,560	6,149,347	5,687,594
Hasil perkhidmatan dan ikhtisas	2,031,976	3,859,637	2,031,976	3,859,637
Terimaan daripada seminar/persidangan	2,102,094	803,451	2,102,094	803,451
	27,178,998	**21,133,782**	**22,112,893**	**19,970,113**

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

29. PENDAPATAN LAIN

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Pelbagai Pendapatan Lain	1,528,341	2,004,432	-	-
Pulangan balik belanja	3,295,061	10,728,094	3,295,061	10,728,095
Pelbagai terimaan	171,914	12,420	171,914	12,420
	4,995,316	**12,744,946**	**3,466,975**	**10,740,515**

30. LIABILITI KONTINGENSI

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Prosiding Timbangtara*	17,283,980	17,552,411	17,283,980	17,552,411
Baki pada 31 Disember	**17,283,980**	**17,552,411**	**17,283,980**	**17,552,411**

** Tiada penerangan lanjut kerana perkara ini masih tertakluk kepada perbicaraan di Mahkamah/Timbangtara*

31. ASET KONTINGENSI

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
Tuntutan ke atas tunggakan sewa kafeteria	-	-	-	-
Tuntutan ke atas pecah kontrak biasiswa*	-	-	-	-
Baki pada 31 Disember	**-**	**-**	**-**	**-**

UMS berpendapat pendedahan ke atas sebarang maklumat lanjut tentang perkara tersebut adalah prejudis kepada kepentingan UMS.

* Bagi tuntutan ke atas pecah kontrak perjanjian biasiswa:

(i) Kutipan bon atau gantirugi atas pecah kontrak perjanjian biasiswa cuti belajar bagi bekas kakitangan ataupun kakitangan UMS adalah diiktiraf sebagai penghutang setelah penama bersetuju dengan amaun tuntutan gantirugi tersebut ataupun setelah mendapat penghakiman Mahkamah bagi penama yang ingkar dengan tuntutan gantirugi.

(ii) Bayaran *nominal damages* bagi pecah kontrak perjanjian biasiswa cuti belajar bagi kakitangan UMS tidak diiktiraf sebagai penghutang dengan mengambil kira bahawa pihak UMS menangguhkan proses tuntutan pecah kontrak kakitangan sepanjang tempoh bayaran *nominal damages* mengikut terma perjanjian yang ditandatangani.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

32. KOMITMEN MODAL

Komitmen UMS pada akhir tahun adalah seperti berikut

		KUMPULAN		UNIVERSITI	
		2022	2021	2022	2021
		RM	RM	RM	RM
Kumpulan Wang Pengurusan					
Aset		881,801	1,159,354	881,801	1,159,354
Bukan Aset		9,617,314	18,129,092	9,617,314	18,129,092
Komitmen Kontrak Bermasa		37,009,071	42,371,660	37,009,071	42,371,660
		47,508,186	**61,660,106**	**47,508,186**	**61,660,106**
Kumpulan Wang Pembangunan					
Aset	**32.1**	31,811,404	11,396,296	31,811,404	11,396,296
Bukan Aset	**32.1**	3,241,682	4,286,460	3,241,682	4,286,460
Komitmen Kontrak Bermasa		27,500	357,500	27,500	357,500
		35,080,586	**16,040,256**	**35,080,586**	**16,040,256**
Kumpulan Wang Amanah					
Aset		7,579,490	-	7,579,490	-
Bukan Aset		5,230,171	861,914	5,230,171	861,914
Komitmen Kontrak Bermasa		-	139,000	-	139,000
		12,809,661	**1,000,914**	**12,809,661**	**1,000,914**
Kumpulan Wang Penyelidikan					
Aset		405,290	4,198,459	405,290	4,198,459
Bukan Aset		1,156,082	3,219,286	1,156,082	3,219,286
Komitmen Kontrak Bermasa		-	-	-	-
		1,561,372	**7,417,745**	**1,561,372**	**7,417,745**
Kumpulan Wang Asrama					
Aset		-	1,652,781	-	1,652,781
Bukan Aset		1,331,750	1,479,669	1,331,750	1,479,669
Komitmen Kontrak Bermasa		1,767,944	-	1,767,944	-
		3,099,694	**3,132,450**	**3,099,694**	**3,132,450**
Kumpulan Wang Pendapatan					
Aset		652,094	488,908	652,094	488,908
Bukan Aset		2,366,178	3,459,996	2,366,178	3,459,996
Komitmen Kontrak Bermasa		-	-	-	-
		3,018,272	**3,948,904**	**3,018,272**	**3,948,904**
Baki pada 31 Disember		**103,077,771**	**93,200,375**	**103,077,771**	**93,200,375**
Dibenarkan dan dikontrakkan		103,077,771	93,200,375	103,077,771	93,200,375
Baki pada 31 Disember		**103,077,771**	**93,200,375**	**103,077,771**	**93,200,375**

32.1 Konsesi Hospital

Termasuk dalam amaun komitmen aset dan bukan aset dalam Kumpulan Wang Pembangunan adalah kos pembangunan Hospital Mengajar UMS (HUMS). UMS telah memasuki satu perjanjian konsesi yang ditandatangani di antara Kerajaan Malaysia, Universiti Malaysia Sabah (UMS) dan B.H.O Melati Sdn Bhd pada 3 Jun 2015 untuk membangunkan HUMS. Construction Commencement Date telah dipersetujui oleh UMS dan B.H.O Melati Sdn. Bhd. melalui surat konsesi bertarikh 28 November 2017.

Jumlah kos pembangunan fizikal keseluruhan adalah sebanyak RM668 juta. Tempoh Perjanjian Konsesi ini adalah selama 30 tahun termasuk 3 tahun pembangunan hospital.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

33. TRANSAKSI DENGAN PIHAK BERKAITAN

33.1 Anak Syarikat

	UNIVERSITI	
	2022	2021
	RM	RM
Pendapatan daripada Syarikat Subsidiari		
Pelbagai Yuran	-	-
Faedah Diterima dan Pendapatan Dari Pelaburan	-	-
	-	-
Perbelanjaan dibayar kepada Syarikat Subsidiari		
Perkhidmatan dan Bekalan	866,731	957,249
Pemberian dan Kenaan Tetap	-	-
Perbelanjaan Lain	-	-
	866,731	**957,249**

33.2 Emolumen dan Elaun Lembaga Pengarah Universiti

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
1. Pengarah Eksekutif				
Gaji	253,713	295,379	253,713	295,379
Elaun-elaun	156,491	186,398	156,491	186,398
Kumpulan Wang Simpanan Pekerja/ Pencen	35,389	51,394	35,389	51,394
Baki pada 31 Disember	**445,593**	**533,171**	**445,593**	**533,171**

	KUMPULAN		UNIVERSITI	
	2022	2021	2022	2021
	RM	RM	RM	RM
2. Pengarah Bukan Eksekutif				
Gaji	139,226	127,730	139,226	127,730
Elaun-elaun	686,529	681,950	686,529	681,950
Kumpulan Wang Simpanan Pekerja/ Pencen	24,365	22,353	24,365	22,353
Baki pada 31 Disember	**850,120**	**832,033**	**850,120**	**832,033**

34. LIABILITI CUKAI PENDAPATAN

Universiti Malaysia Sabah telah mendapat pengecualian Cukai Pendapatan atas pendapatannya di bawah perenggan 13, Jadual 6, bahagian 1, Akta Cukai Pendapatan 1967 mulai Tahun Taksiran 2002. Pihak Universiti juga telah dapat pengesahan bertulis tentang status cukai bagi tahun-tahun taksiran lain sebelum Tahun Taksiran 2002.

Perbelanjaan cukai pendapatan entiti yang dikawal yang diiktiraf di dalam penyata prestasi kewangan adalah terdiri daripada cukai semasa dan cukai tertunda. Cukai semasa adalah jumlah jangkaan cukai pendapatan yang perlu dibayar berhubung dengan keuntungan yang boleh dicukai bagi tahun semasa dan dikira menggunakan kadar cukai yang telah digubal atau sebahagian besarnya digubal menjelang tarikh pelaporan.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

34. LIABILITI CUKAI PENDAPATAN (SAMB.)

Cukai yang perlu dibayar ke atas keuntungan boleh dicukai bagi tempoh semasa dan lalu diiktiraf di dalam liabiliti semasa setakat yang tidak terbayar. Jika amaun yang dibayar berkenaan dengan tempoh semasa dan lalu melebihi amaun yang perlu dibayar bagi tempoh-tempoh itu, lebihan tersebut diiktiraf di dalam aset semasa.

Liabiliti dan aset cukai semasa diimbangi hanya apabila syarikat mempunyai hak yang sah disisi undang-undang untuk mengimbangkan amaun dan berhasrat sama ada untuk menyelesaikan pada asas bersih, atau merealisasikan aset dan menyelesaikan liabiliti secara serentak.

Cukai tertunda diperuntukkan menggunakan kaedah liabiliti ke atas perbezaan sementara pada tarikh penyata kedudukan kewangan di antara asas cukai aset dan liabiliti dan nilai dibawa di dalam penyata kewangan. Pada dasarnya, liabiliti cukai tertunda diiktiraf bagi semua perbezaan sementara boleh cukai. Aset cukai tertunda pula diiktiraf bagi perbezaan sementara boleh ditolak, kerugian cukai belum digunakan dan kredit cukai yang tidak digunakan pada tahap di mana ia berkemungkinan bahawa keuntungan boleh dicukai pada masa hadapan boleh digunakan. Cukai tertunda tidak diiktiraf jika perbezaan sementara timbul daripada muhibah atau muhibah negatif atau daripada pengiktirafan awal sesuatu aset atau liabiliti dalam urus niaga yang bukan kombinasi perniagaan dan pada masa urus niaga, tidak menjejaskan keuntungan perakaunan atau keuntungan boleh cukai.

Cukai tertunda dikira pada kadar cukai yang dijangka akan digunakan dalam tempoh di mana aset direalisasi atau liabiliti diselesaikan, berdasarkan kadar cukai yang telah digubal atau digubal sebahagian besarnya pada tarikh pelaporan. Cukai tertunda diiktiraf di dalam penyata prestasi kewangan, kecuali apabila ia timbul daripada urus niaga yang diiktiraf secara langsung dalam ekuiti, di mana cukai tertunda juga diiktiraf secara langsung dalam ekuiti, atau apabila ia timbul daripada kombinasi perniagaan yang merupakan pengambilalihan, dalam mana cukai tertunda dimasukkan ke dalam muhibah yang terhasil dan muhibah negatif.

35. TRANSAKSI MATA WANG ASING

Urus niaga dalam mata wang asing pada mulanya dicatatkan dalam Ringgit Malaysia pada kadar pertukaran yang berkuat kuasa pada tarikh transaksi. Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan, pertukaran mata wang asing bagi item monetari diterjemahkan ke dalam Ringgit Malaysia pada kadar pertukaran yang berkuat kuasa pada tarikh berkenaan. Item bukan monetary pada permulaannya didominasi dalam mata wang asing, yang dibawa pada kos sejarah diterjemahkan menggunakan kadar sejarah pada tarikh pengambilalihan. Semua perbezaan kadar pertukaran diiktiraf dalam penyata prestasi kewangan.

36. KADAR TUKARAN ASING

	UNIVERSITI	
	2022	2021
	RM	RM
Kadar tukaran asing prinsipal yang digunakan untuk setiap unit tukaran asing adalah seperti berikut:		
Dollar Amerika Syarikat	4.390	4.174

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

37. NOTA BAGI PENYATA PERBANDINGAN BAJET DAN SEBENAR

Bajet UMS telah diluluskan dan dibentangkan atas asas tunai bagi tempoh kewangan dari 01 Januari 2022 sehingga 31 Disember 2022. Bajet asal telah diluluskan oleh Lembaga Pengurusan Universiti (LPU) pada 20 Disember 2021. Peningkatan Bajet Akhir 2022 sejumlah RM2.32 juta adalah selaras dengan penyaluran peruntukan geran tambahan yang diterima oleh Hospital Universiti Malaysia Sabah (HUMS).

Bajet dan penyata kewangan UMS disediakan dengan menggunakan asas yang berlainan daripada penyata kewangan. Penyata kewangan disediakan pada asas akruan menggunakan klasifikasi berdasarkan jenis perbelanjaan di dalam penyata prestasi kewangan, manakala bajet disediakan pada asas tunai. Jumlah sebenar di dalam penyata kewangan ini telah dinyatakan semula pada asas tunai berdasarkan kepada dana mengurus. Ia disediakan berdasarkan kepada penyediaan bajet UMS hanya menjurus kepada bajet mengurus sahaja.

Penyesuaian antara jumlah sebenar seperti yang dinyatakan di dalam penyata perbandingan bajet dan sebenar dan jumlah sebenar dalam penyata aliran tunai bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022 adalah seperti di bawah:

2022	Operasi	Pembiayaan	Pelaburan	Jumlah
	RM	RM	RM	RM
Jumlah sebenar atas dasar perbandingan seperti yang dibentangkan dalam penyata perbandingan bajet dan sebenar	387,875,399	-	-	387,875,399
Perbezaan asas	58,993,751	-	-	58,993,751
Jumlah sebenar atas dasar perbandingan seperti yang dibentangkan dalam penyata perbandingan bajet dan sebenar	446,869,150	-	-	446,869,150

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

38. ANGKA PERBANDINGAN

		Seperti Dilaporkan Sebelum	Pelarasan	Seperti Dilaporkan Selepas
		RM	RM	RM
KUMPULAN				
Penyata Kedudukan Kewangan				
Hartanah dan Peralatan	**39.1/ 39.3**	4,770,724,051	(5,939,080)	4,764,784,971
Hartanah Pelaburan	**39.2**	-	11,745,214	11,745,214
Pembinaan Dalam Kemajuan	**39.1/ 39.3**	21,303,689	(6,332,171)	14,971,518
Penghutang	**39.4**	21,679,226	(218,757)	21,460,469
Pemiutang	**39.4**	14,598,493	(189,278)	14,409,215
Pelbagai Pemiutang	**39.4/ 39.5**	118,761,851	57,787	118,819,638
Kumpulan Wang Pengurusan	**39.5**	2,747,634,229	(61,241)	2,747,572,988
Kumpulan Wang Pembangunan	**39.1 / 39.3**	1,792,372,371	(472,000)	1,791,900,371
Kumpulan Wang Pendapatan	**39.4**	172,108,288	(54,039)	172,054,249
Lebihan Terkumpul Syarikat Subsidiari	**39.4**	(4,994,668)	(26,023)	(5,020,691)
Penyata Prestasi Kewangan:				
Urus Niaga Pertukaran	**39.4**	21,194,351	(60,569)	21,133,782
Perbelanjaan Perkhidmatan Dan Bekalan	**39.4**	166,288,409	(192,732)	166,095,677
Perbelanjaan Lain	**39.4**	163,453,327	134,990	163,588,317
Lebihan Pendapatan	**39.4**	(89,339,852)	(2,827)	(89,342,679)
UNIVERSITI				
Penyata Kedudukan Kewangan				
Hartanah dan Peralatan	**39.1 / 39.3**	4,767,040,655	(5,939,080)	4,761,101,575
Hartanah Pelaburan	**39.2**	-	11,745,214	11,745,214
Pembinaan Dalam Kemajuan	**39.3**	21,303,689	(6,332,171)	14,971,518
Pelaburan Dalam Syarikat Subsidiari	**39.4**	10,633,822	(26,026)	10,607,796
Pelbagai Pemiutang	**39.5**	114,654,197	61,241	114,715,438
Kumpulan Wang Pengurusan	**39.5**	2,747,634,229	(61,241)	2,747,572,988
Kumpulan Wang Pembangunan	**39.1 / 39.3**	1,792,372,371	(472,000)	1,791,900,371
Kumpulan Wang Pendapatan	**39.1 / 39.4**	167,144,756	(80,063)	167,064,693
Penyata Prestasi Kewangan:				
Perbelanjaan Lain	**39.1 / 39.4**	164,667,515	2,829	164,670,344
Lebihan Pendapatan	**39.1 / 39.4**	(89,308,716)	(2,829)	(89,311,545)

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN 31 DISEMBER 2022

39. PELARASAN TAHUN LEPAS

Pelarasan tahun lepas adalah merujuk kepada pelarasan seperti berikut:

39.1 Hartanah dan Peralatan

Pembinaan bangunan, fasiliti dan infrastruktur yang siap pada tahun 2019 dan 2021 berjumlah RM6,332,171 dengan belanja susut nilai berjumlah RM393,091.

39.2 Hartanah Pelaburan

Pelarasan bangunan kepada hartanah pelaburan selaras MPSAS 16 dengan kos berjumlah RM11,944,286 dan belanja susut nilai berjumlah RM199,072.

39.3 Pembinaan Dalam Kemajuan

Pelarasan kerja-kerja dalam kemajuan berjumlah RM6,332,171 kepada hartanah dan peralatan.

39.4 Rosot Nilai

Peruntukan rosot nilai bertambah sebanyak RM26,026 disebabkan oleh pelarasan ke atas jumlah kerugian terkumpul anak syarikat seperti berikut:

a) pelarasan tahun lalu bagi pendapatan yang terlebih iktiraf sebanyak RM158,860 bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2020.

b) pelarasan tahun lalu bagi pendapatan dan kos langsung yang terlebih iktiraf masing-masing berjumlah RM60,572 dan RM192,732.

39.5 Pajakan Kewangan

Pelarasan semula pajakan kewangan ke dalam pelbagai pemiutang sebanyak RM61,241 bagi Kumpulan Wang Pengurusan.

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

PEMBANGUNAN FIZIKAL

JABATAN TEKNOLOGI MAKLUMAT DAN KOMUNIKASI

Di bawah pimpinan Ketua Pegawai Digital (CDO), teknologi maklumat dan komunikasi memainkan peran penting dalam mengakselerasi transformasi digital di Universiti Malaysia Sabah. Infrastruktur dan infostruktur ICT serta pengurusan maklumat merupakan elemen utama dalam menjayakan transformasi ini. Antara aktiviti penambahbaikan dan pembaharuan ICT yang telah dilaksanakan dalam tempoh tahun 2022-2023 adalah seperti berikut:

AKTIVITI PENAMBAIKAN/PEMBAHARUAN INFRASTRUKTUR ICT

Jabatan Teknologi Maklumat dan Komunikasi (JTMK) sentiasa berterusan memastikan infrastruktur asas digital universiti dalam keadaan siap siaga dan mampu menampung keperluan semasa pengguna. Antara aktiviti yang telah dilakukan adalah seperti berikut:

1. Penggunaan teknologi pintar *(smart technology)* dalam 17 bilik Dewan Kuliah Utama universiti dan pelaksanaan *smartclass room* fasa pertama di 7 lokasi terpilih.
2. Pembekalan peralatan asas pengajaran dan pembelajaran secara hibrid kepada seluruh fakulti sebanyak 100 unit.
3. Peningkatan capaian internet di Kampus Antarabangsa Labuan kepada 1 Gbps menggunakan teknologi SD-WAN.
4. Peningkatan keupayaan pelayan utama universiti melalui teknologi *Hyper Converged Infrastructure* (HCI) dengan melakukan pertambahan fizikal 70 unit RAM dan 56 *Rack Fan* di bilik pelayan pusat data universiti.
5. Pembekalan 1,200 unit *SIP Phone* agar sistem telekomunikasi (telefon) universiti dapat beroperasi tanpa gangguan.
6. Penyediaan peralatan *Video Conference* fasa pertama secara komprehensif di 7 lokasi yang telah dikenalpasti oleh pihak pengurusan universiti.
7. Penyelenggaraan teknologi Wi-Fi sedia ada secara berterusan bagi memastikan capaian internet sentiasa dalam keadaan baik.

Bagi memastikan penggunaan sumber manusia yang optimum, JTMK telah bekerjasama dengan Jabatan Pendaftar merealisasikan pemusatan kakitangan skim teknologi maklumat (F, FA dan FT) tercapai. Seramai 3 orang gred F41/44, 13 orang FA29 dan 7 orang FT17/22 telah dipusatkan perkhidmatan mereka bagi memastikan perkhidmatan ICT kepada universiti yang lebih kondusif.

AKTIVITI PENAMBAIKAN/PEMBAHARUAN INFOSTRUKTUR

Bahagian Infostruktur JTMK terlibat dalam pencapaian sembilan (9) *Performance Indicator* (PI) bagi tahun 2022 seperti yang berikut:-

1. Pencapaian peratusan (%) bagi aplikasi-aplikasi UMS untuk diintegrasikan menggunakan *Application Programming Interface* (API) telah meningkat kepada 85% pada tahun 2022 daripada 84% pada tahun 2021 bagi kesemua 40 aplikasi utama UMS. Peningkatan ini sejajar dengan Pelan Strategik Pendigitalan UMS 2022-2027 bagi menjadikan semua aplikasi utama universiti dapat berkomunikasi antara satu sama lain dengan integrasi ini.
2. Pencapaian pembangunan aplikasi berkaitan perakaunan dan kewangan di bawah Komponen Kewangan pada tahun 2022 telah mencapai 62.5% berbanding hanya 47% pada tahun 2021 dengan jumlah keseluruhan sebanyak 36 modul. Peningkatan ini disebabkan keperluan penggantian sistem kewangan sedia ada dengan sistem kewangan baharu dan dijangka siap secara keseluruhan pada tahun 2025.
3. Pencapaian pembangunan aplikasi berkaitan akademik di bawah Komponen Akademik pada tahun 2022 telah mencapai 83% berbanding 93% pada tahun 2021 dengan jumlah keseluruhan sebanyak 96 modul. Penurunan pencapaian ini disebabkan terdapat keperluan pembangunan modul-modul baharu pada tahun 2022 dan tidak dapat disiapkan pada tahun tersebut.

4. Pencapaian pembangunan aplikasi berkaitan pentadbiran di bawah Komponen Pentadbiran pada tahun 2022 telah mencapai 86.9% berbanding 90% pada tahun 2021 dengan jumlah keseluruhan modul sebanyak 182 modul. Penurunan ini disebabkan penambahan modul-modul baharu pada tahun 2022 seiring dengan usaha meningkatkan pencapaian perkhidmatan *End to End* bagi universiti terutama perkhidmatan-perkhidmatan *End to End* berkaitan sumber manusia.
5. Pencapaian pembangunan aplikasi berkaitan penyelidikan dan inovasi di bawah Komponen R&D pada tahun 2022 telah mencapai 87.3% berbanding 86% pada tahun 2021 dengan jumlah keseluruhan modul sebanyak 73 modul. Peningkatan ini dapat digambarkan dengan usaha-usaha penambahbaikan modul-modul sedia ada dengan sedikit penambahan modul pada tahun 2022.
6. Latihan peningkatan kemahiran penggunaan aplikasi-aplikasi universiti oleh pemilik proses dan pengguna akhir adalah penting untuk meningkatkan sistem penyampaian dan perkhidmatan kepada warga universiti. Jumlah latihan yang diberikan kepada pemilik proses dan pengguna akhir oleh Bahagian Infostruktur melalui sektor-sektor di bawah pada tahun 2022 adalah sebanyak 42 latihan berbanding dengan 28 latihan yang dilaksanakan tahun 2021.
7. Dalam usaha meningkatkan penggunaan aplikasi berbentuk *Internet of Thing* (IoT) dan Revolusi Industri 4.0 (IR4.0) ke dalam ekosistem pentadbiran universiti, JTMK melalui Bahagian Infostruktur telah memulakan pembangunan aplikasi berkaitan IoT dan IR4.0 sejak tahun 2020. Pada tahun 2022, sebanyak dua (2) aplikasi berkaitan IOT dan IR4.0 telah dibangunkan dan digunakan dalam ekosistem pentadbiran berbanding tiada aplikasi pada tahun 2021.
8. Bagi meningkatkan prestasi perkhidmatan melalui aplikasi-aplikasi atas talian yang disediakan, pihak JTMK telah membuat penggabungan atau *consolidation* pangkalan data bagi meningkatkan prestasi operasi dan memudahkan pemantauan setiap transaksi dalam pangkalan data universiti bagi 40 pangkalan data sistem aplikasi. Penggabungan telah berjaya dilakukan sebanyak 85% pada tahun 2022 berbanding 79% pada tahun 2021.
9. JTMK telah meningkatkan sistem sokongan aplikasi perkhidmatan dengan memperkenalkan KUKURO Chatbot yang bertindak sebagai ejen digital memberi sokongan kepada pengguna 24 jam tanpa henti (24/7). Dengan sistem sokongan ini pengguna yang bertanya melalui KUKURO mendapat respon secara automatik melalui maklumbalas dari pangkalan data pengetahuan yang disediakan oleh Pusat Tanggungjawab (PTJ). Dalam usaha meningkatkan maklum balas oleh KUKURO, PTJ perlu menyalurkan maklumat berkaitan perkhidmatan yang diberikan kepada KUKURO. Pihak JTMK telah mengadakan bengkel kepada semua 40 PTJ untuk mengadaptasikan KUKURO dalam perkhidmatan yang diberikan. Pada tahun 2022, JTMK telah berjaya mengadakan sebanyak 53 bengkel pentabir penggunaan KUKURO berbanding 32 bengkel pada tahun 2021.

Laporan Pencapaian Status Perkhidmatan E2E *(End to End)* UMS Tahun 2022

Perkhidmatan E2E UMS merujuk kepada perkhidmatan-perkhidmatan universiti yang telah mencapai status dalam talian sepenuhnya. Perkhidmatan yang dimaksudkan adalah proses-proses kerja yang tidak lagi dilakukan secara manual sepenuhnya atau hibrid (separa manual) tetapi dilaksanakan secara dalam talian sepenuhnya. Senarai perkhidmatan E2E UMS yang dilaporkan kepada urus setia E2E Kementerian Pengajian Tinggi (KPT) adalah sebanyak 192 perkhidmatan.

Pada tahun 2022, pencapaian perkhidmatan E2E UMS telah mencapai 81.2% atau 156 daripada keseluruhan perkhidmatan berbanding 74.1% pada tahun 2021. JTMK telah merangka pelbagai usaha dan inisiatif baharu melalui Pelan Strategik Digital UMS untuk mencapai 100% status perkhidmatan E2E UMS.

AKTIVITI PENAMBAIKAN/PEMBAHARUAN MAKLUMAT

Pengurusan data dan maklumat UMS telah ditambahbaik dari semasa ke semasa terutamanya pada tahun 2022 yang mana Pusat Pengurusan Data dan Maklumat (PPDM) telah menambahbaik sistem permohonan data di Sistem *Data Warehouse* UMS seperti berikut:

1. Kelulusan permohonan data boleh diluluskan oleh Ketua Jabatan lain. Fungsi ini penting terutamanya permohonan data melalui jawatankuasa yang ditubuhkan oleh UMS.
2. Permohonan data yang telah disiapkan boleh dimohon untuk ditambah baik oleh pemohon. Keadaan ini dapat menjimatkan masa pemohon daripada memohon kali kedua untuk data yang sama.
3. Fungsi arkib data juga telah diperkenalkan pada tahun 2022. Fungsi ini dapat membezakan permohonan data dari tahun semasa dan tahun yang sebelumnya.
4. Piagam pelanggan PPDM juga telah ditambah baik pada tahun 2022 yang mana tempoh masa bagi kriteria permohonan telah disesuaikan berdasarkan *trend* permohonan sebelum ini.

Pada tahun 2022, PPDM telah menerima dan memproses sebanyak 379 permohonan data sepanjang tahun. Sebanyak 363 permohonan telah berjaya disiapkan dalam tempoh ditetapkan.

AKTIVITI PENAMBAIKAN/PEMBAHARUAN PENYELIDIKAN DAN ANALISIS DATA

Bagi menyokong misi PPDM dalam membudayakan pembuatan keputusan berpandukan data, pelbagai aktiviti penyelidikan dan analisis data UMS telah dilaksanakan. Sejak penubuhannya, PPDM telah membangunkan pelbagai *dashboard* serta melaksanakan beberapa analisis data bagi memenuhi keperluan pentadbiran serta pengurusan di UMS dari peringkat pengurusan tertinggi, sehinggalah ke peringkat Jabatan, Akademi, Fakulti, Pusat, Institut dan Bahagian (JAFPIB).

i. Antara *dashboard* terbaharu yang dibangunkan PPDM adalah Dashboard LPU UMS, Dashboard Report Card MyRA 2021, Dashboard Pemantauan MyRA (mengikut FAPI) serta Dashboard Output Bahagian Pengurusan Sumber Manusia (BPSM). *Dashboard-dashboard* berkenaan telah memberi impak yang positif khususnya dalam proses pembuatan keputusan. Contohnya, *Dashboard Report Card* MyRA 2021 telah menjadi rujukan dalam Anugerah Penyelidik UMS (APUMS 2021). Menyedari akan impak positif *dashboard* berkenaan, PPDM kini dalam proses akhir pembangunan Dashboard Report Card MyRA 2022.

ii. Antara analitik data yang telah dilaksanakan PPDM adalah Analisis Kesan Penglibatan dalam Unit Beruniform Terhadap Prestasi Akademik Pelajar, Analisis Prestasi Pelajar yang mengambil matapelajaran Matematik Tambahan berbanding yang tidak mengambil matapelajaran Matematik Tambahan, Analisis QS Ranking UMS (komponen penyelidikan dan sitasi), Analisis QS Ranking UMS (komponen sumber manusia) dan Analisis Darjah Kegembiraan UMS. Analisis-analisis tersebut juga turut menghasilkan impak yang positif. Sebagai contoh, Analisis Kesan Penglibatan dalam Unit Beruniform Terhadap Prestasi Akademik Pelajar telah dibentangkan dalam Mesyuarat Senat UMS bagi membantu proses pembuatan keputusan.

Sepanjang tahun 2022 sehingga bulan Jun 2023, sebanyak 15 buah *dashboard* baharu telah berjaya dibangunkan. Manakala, sebanyak 5 analisis data telah berjaya dilaksanakan sepanjang tempoh yang sama. Pada tahun 2022, PPDM telah membangunkan prosedur standard (SOP) permohonan *dashboard*/analitik data. SOP ini telah dimurnikan dan dimuktamadkan pada 2023 bagi membolehkan sistem permohonan dashboard/analitik data secara dalam talian dibangunkan.

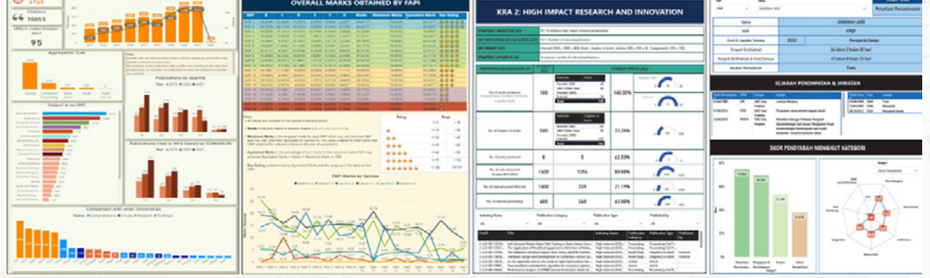

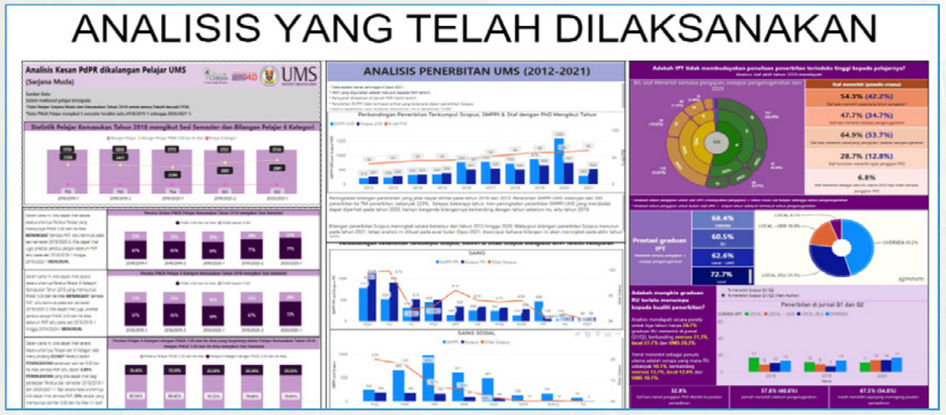

JABATAN PEMBANGUNAN DAN PENYELENGGARAAN (JPP)

PEMBANGUNAN FIZIKAL TAHUN 2022

Pencapaian Projek

Pada tahun 2022 terdapat 8 projek baharu telah diperakukan oleh Kementerian Pengajian Tinggi (KPT) dalam *Rolling Plan* Ketiga (RP3) Rancangan Malaysia ke Dua Belas (RMK12) kepada KPT. Satu daripada projek berkenaan ialah projek yang pernah dimohon sebelum ini iaitu pembinaan Dewan Kuliah Pusat Fakulti Pertanian Lestari, Universiti Malaysia Sabah dengan kos berjumlah RM55,500,000.00, manakala selebihnya adalah lebih kepada permohonan projek-projek pembaikan infrastruktur bangunan-bangunan kampus yang semakin usang perlu diselenggara seperti bumbung, mendapan tanah, cerun runtuh dan pembaikan struktur bangunan.

Pada tahun 2022 terdapat dua projek yang telah dilaksanakan sendiri oleh UMS iaitu Pembinaan Bangunan Pencawang Masuk Utama (11KV) Baharu dan Menaik Taraf Sistem Elektrik Voltan Tinggi di kampus induk Universiti Malaysia Sabah dengan kos berjumlah RM18,000,000.00 kini dalam fasa pembinaan sebanyak 25% kemajuan di tapak. Projek kedua ialah Pembinaan Tangki Imbangan Air Baharu Berkapasiti Lima Juta Liter di kampus induk Universiti Malaysia Sabah dengan kos berjumlah RM10,000,000.00 kini telah memasuki fasa pembuangan tanah untuk menyediakan tapak tangki dengan 4% kemajuan di tapak.

Projek Hospital Pengajar UMS di bawah *Public Private Partnership* (PPP) telahpun mencapai 49% kemajuan di tapak dan dijangka siap pada bulan Julai tahun 2023.

Projek Pembinaan dan Naik Taraf Jalan Masuk Utama Sepanjang 1.5KM ke Hospital Pengajar UMS dengan jumlah kos RM19 juta adalah projek ketiga UMS yang masih dalam pembinaan pada tahun 2021 dan pada masa ini pembinaan sedang berjalan dengan lancar dan peratus di tapak berjumlah 88% sehingga kini. Projek ini dijangka siap pada tahun 2023.

Dalam pada itu, KPT juga telah meluluskan sejumlah RM2.5 juta untuk Projek Menaik Taraf Infrastruktur Institut Pendidikan Tinggi (IPT) Mesra OKU di bajet Kumpulan Wang Covid-19.

Projek Jalan Masuk Utama ke Hospital UMS

Projek Hospital Hospital UMS

Projek Masjid Fakulti Pertanian Lestari Sandakan

Kerja-kerja di Tapak Pembinaan Bangunan Pencawang Masuk Utama 11KV Baharu dan Menaik Taraf Sistem Elektrik Voltan Tinggi di Kampus Induk

Kerja Pembuangan Tanah di Tapak Pembinaan Tangki Imbangan Air Baharu Berkapasiti Lima Juta Liter di Kampus Induk

Laporan Penggunaan & Perbelanjaan Utiliti UMS Tahun 2022

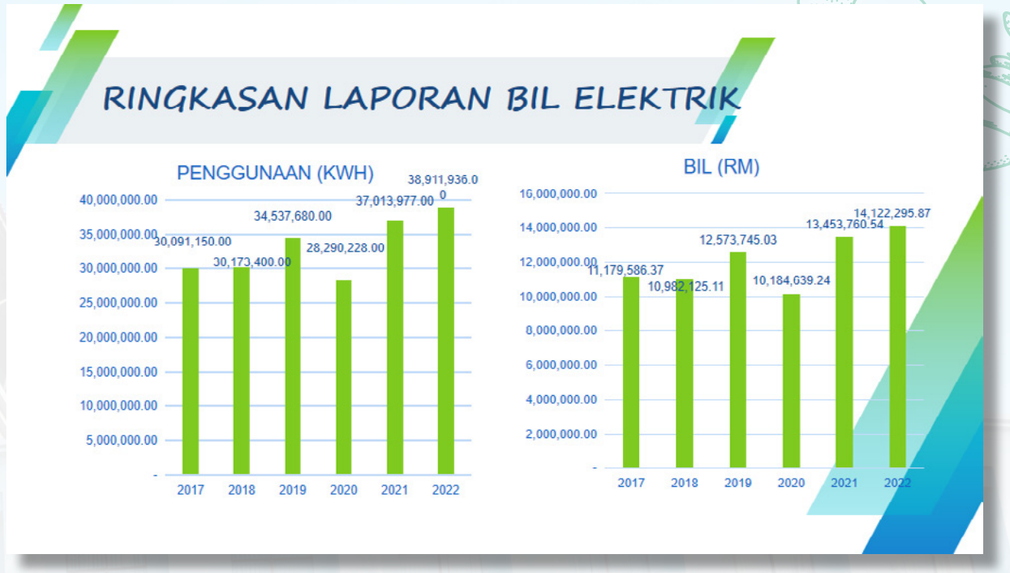

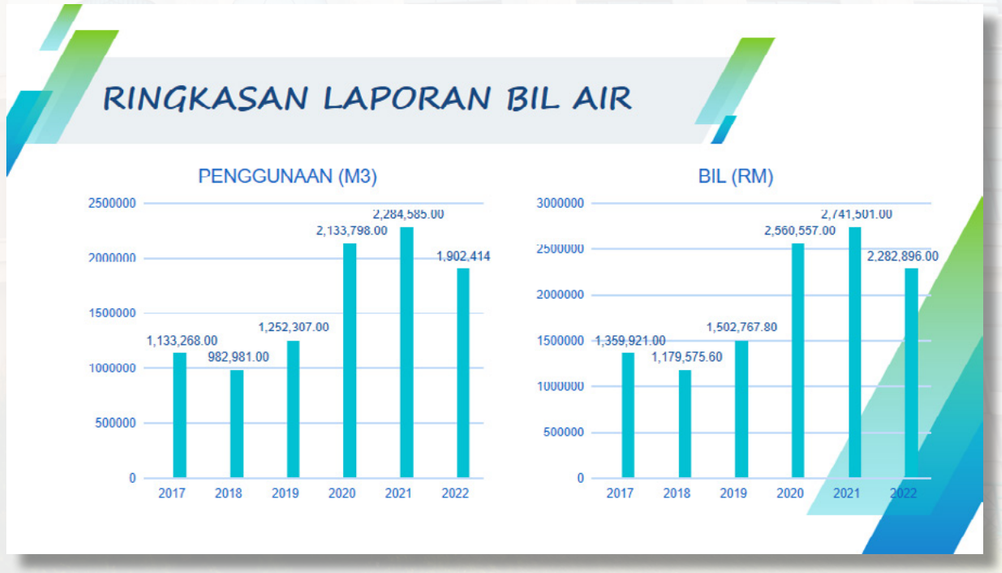

LAPORAN MAKLUM BALAS ADUAN PELANGGAN MELALUI SISTEM TAMS JPP TAHUN 2022

Ringkasan trend laporan analisis tahap kepuasan melalui soal selidik kajian kepuasan pelanggan melalui sistem TAMS di bawah kendalian JPP bagi tempoh tiga (3) tahun adalah seperti berikut:

Platform Penilaian	2020	2021	2022
Sistem TAMS (JPP)	**Bilangan maklum balas diterima: 4968** Selesai: 4,754 (96%) Belum selesai: 214 (4%) **Tahap Kepuasan Pelanggan:** Skala Likert 3 dan ke atas: 99.9% **Bilangan responden : 4,754**	**Bilangan maklum balas diterima: 6287** Selesai: 6,007 (95.54%) Belum selesai: 280 (4.45%) **Tahap Kepuasan Pelanggan:** Skala Likert 3 dan ke atas: 99.1% **Bilangan responden: 6,007**	**Bilangan maklum balas diterima: 11,459** Selesai: 11,431 (99.76%) Belum selesai : 28 (0.24%) **Tahap Kepuasan Pelanggan:** Skala Likert 3 dan ke atas: **Bilangan responden: 11,431**

Statistik jumlah maklum balas aduan keseluruhan yang diterima melalui sistem TAMS sepanjang tahun 2020 hingga 2022 adalah seperti berikut:

2020	2021	2022
4,968	6,287	11,459

Keseluruhan aduan pada tahun 2022 menunjukkan peningkatan sebanyak (50.45%) berbanding aduan pada tahun 2021 (27.68%) dan 2020 (21.87%).

Peningkatan ini disebabkan keperluan untuk kerja-kerja pembaikan kerosakan pada bangunan dan fasiliti sedia ada di J/F/P/I/B. Selain daripada itu, permohonan bagi perkhidmatan dan tempahan peralatan bagi setiap majlis rasmi universiti dan aktiviti pelajar.

Keseluruhan aduan menunjukkan peningkatan pada tahun 2022 termasuklah skop Awam sebanyak 5,662 aduan berbanding pada tahun 2021 (3,341 aduan) dan tahun 2020 (2,486 aduan).

Skop kerja Mekanikal & Elektrikal dan Perkhidmatan Pembersihan, Landskap & Kawalan Perosak masing-masing menunjukkan peningkatan pada setiap tahun.

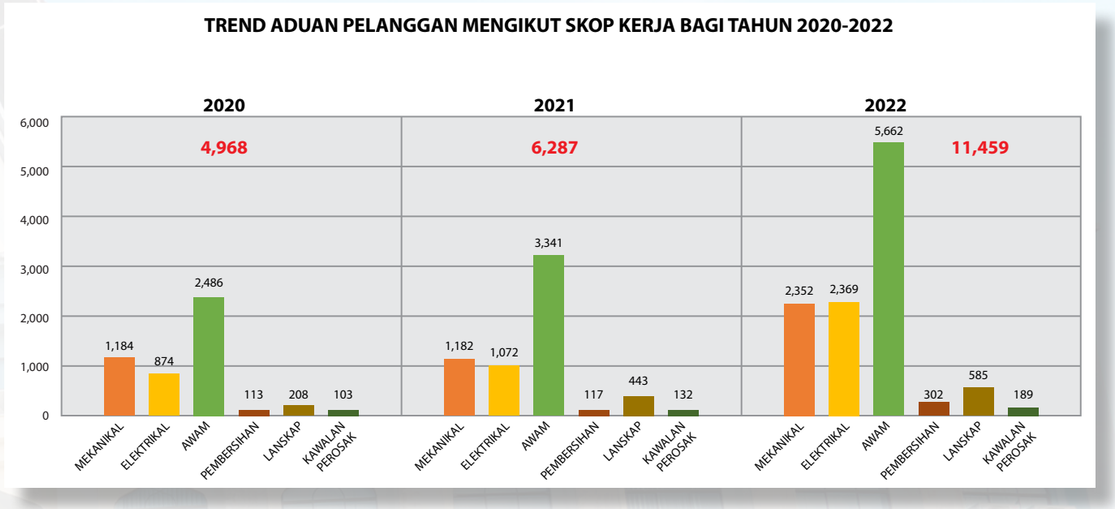

Analisis mendapati daripada 22,714 jumlah aduan keseluruhan yang diterima sepanjang 2020 - 2022, skop kerja Awam menyumbang aduan tertinggi iaitu sebanyak 11,489 aduan (50.58%) berbanding skop kerja yang lain. Diikuti oleh skop Mekanikal iaitu 4,718 aduan (20.77%), Elektrik 4,315 aduan (19.00%) dan Landskap sebanyak 1,236 aduan (5.44%).

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

Peningkatan aduan pada tahun 2022 disebabkan keperluan untuk pembaikan dan penyelenggaraan kerosakan kemudahan fasiliti dan peralatan sedia ada di dalam dan luar bangunan. Keperluan membaiki kerosakan yang telah tamat tempoh had bagi sebahagian bangunan untuk keselesaan pengguna universiti.

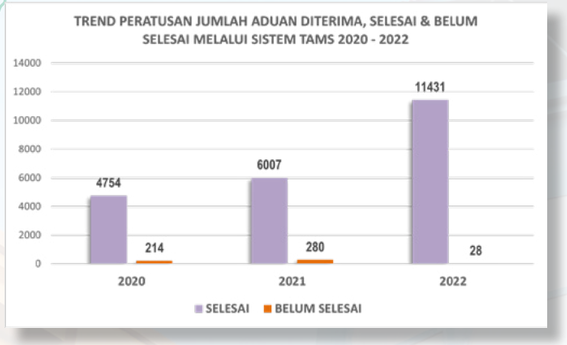

Analisis peratusan jumlah aduan yang berjaya diselesaikan bagi tempoh 2022 adalah sebanyak 11,431 (51.51%) aduan dan yang masih belum selesai adalah sebanyak 28 aduan (0.13%) dan dijangka siap sepenuhnya sehingga akhir bulan Mac 2023.

Terdapat peningkatan dalam penyelesaian aduan pelanggan bagi tahun 2022 dan menggambarkan juga peningkatan prestasi tindakan di peringkat jabatan dalam menyelesaikan aduan pelanggan. Semua aduan yang diterima bagi tahun 2020 dan 2021 telah berjaya diselesaikan sepenuhnya pada awal tahun berikutnya.

Analisis tahap kepuasan pelanggan melalui sistem TAMS sepanjang 2020-2022 menunjukkan secara ringkasnya, 5,503 (24.80%) responden memberikan rating cemerlang, 6,460 (29.11%) memberikan rating baik, 10,108 (45.55%) memberikan rating memuaskan, 106 (0.48%) memberikan rating kurang memuaskan dan lemah sebanyak (0.07%). Perincian pencapaian bagi setiap tahun adalah seperti berikut:

Secara keseluruhannya, maklum balas tahap kepuasan pelanggan ke atas perkhidmatan JPP melalui sistem TAMS bagi skala tiga dan ke atas adalah mencapai tahap peratusan 99.44% purata sepanjang 2020 – 2022.

Keseluruhan Skor Kepuasan Pelanggan Tahun 2020 Sehingga 2022	Jumlah & Peratusan	
CEMERLANG	5503	24.80%
BAIK	6460	29.11%
MEMUASKAN	10108	45.55%
KURANG MEMUASKAN	106	0.48%
LEMAH	15	0.07%
JUMLAH :	**22,192**	**100%**

RUNDINGAN DAN LATIHAN

UMS Investment Holdings Sdn. Bhd. (UiNVEST) merupakan anak syarikat milik penuh Universiti Malaysia Sabah (UMS) yang menjadikan bidang rundingan dan latihan sebagai salah satu kluster perniagaan utama. Bidang rundingan dan latihan ini dijalankan di bawah dua pusat perniagaan utama syarikat iaitu UMS Investment Consultancy Centre (UiCC) dan UMS Investment Centre for Profesional Development (UCPD) yang telah berdaftar dengan Kementerian Kewangan dan juga Penyedia Latihan berdaftar di bawah Human Resource Development Corporation (HRDCorp).

Kedua-dua UiCC dan UCPD menjalinkan kerjasama erat bersama dengan pakar-pakar dalam UMS untuk menyediakan perkhidmatan rundingan dan latihan yang berkualiti untuk industri terutamanya di Sabah dan Wilayah Persekutuan Labuan selain terlibat dalam projek rundingan di peringkat kebangsaan.

AKTIVITI PERUNDINGAN TAHUN 2022

Aktiviti-aktiviti perundingan yang dijalankan di UiNVEST adalah dalam kategori "*Contract Research*" atau tender dan merangkumi pelbagai bidang kajian termasuk kajian sosial, alam sekitar, ekonomi, pembangunan produk, kejuruteraan, marin dan lain-lain. Tempoh pelaksanaan projek adalah bergantung dengan tempoh kontrak yang mana boleh mengambil masa dari satu bulan sehingga beberapa tahun. Jumlah keseluruhan nilai projek rundingan di bawah UiNVEST adalah sebanyak RM3,838,770.30. UiNVEST mencatatkan keuntungan kasar sebanyak RM333,659.69 daripada projek rundingan bagi tahun 2022.

Antara aktiviti perundingan bagi tahun 2022 yang dijalankan oleh UiNVEST melalui UiCC adalah seperti yang dinyatakan di dalam Jadual di bawah:

Bil.	Tajuk Projek	Klien
1	*Research Contract for Impact of Dipterocamp Forest Restoration on Monkey Malaria*	The University of Western Australia
2	*A Research Contract for Association of Mosquito Abundance and Diversity with Roosting Sites of Proboscis Monkey*	Chubu University
3	Kajian bagi Projek *Aquaculture Feeds Development*	Eco Protein Sdn. Bhd.
4	Perkhidmatan Rundingan Projek *Feasibility Study for Integrated Water Resources and Flood Mitigation in Kota Belud, Sabah for* Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS), Malaysia.	Ranhill Bersekutu Sdn. Bhd. (RBSB)
5	Perkhidmatan Sebagai Konsultan bagi Penerbitan Buku Pelan Induk Pembangunan Wanita Sabah (PIPWS; 2023-2032) di bawah Majlis Penasihat Wanita Sabah (MPWS)	Majlis Penasihat Wanita Sabah (MPWS) melalui Jabatan Hal Ehwal Wanita Sabah (JHEWA)
6	*IDH Baseline Study: Development of Production, Protection, Inclusion (PPI) Compacts in 2 Landscapes in Sabah Kinabatangan and Kunak*	IDH Sustainable Trade Initiative (IDH), Netherlands
7	*The Formal Safety Inspection for Telibong II Off River Strorage (ORS) (Tamparuli), Milau Dam (Kudat) and Betotan Dam (Sandakan)*	OReads Buildingcare Sdn. Bhd.
8	*"Research and Development of Commercial Grade Granular Palm Kernel Shell Steam Activated Carbon Production for Water Treatment"*	Verde Resources (Malaysia) Sdn. Bhd.
9	*"Consultancy Contract for Forest and Mangrove Restoration in Living Landscaped"*	WWF Malaysia
10	Perkhidmatan Media Buy bagi Pelan Pemulihan untuk Organisasi Media Cetak / Elektronik / Dalam Talian – Pemulihan di Bawah Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia bagi tahun 2022	Pertubuhan Berita Nasional Malaysia (BERNAMA)
11	*Consultation Services on Advanced Aquaculture Hatchery System*	PT Suri Tani Pemuka, Indonesia (JAPFA)
12	*Rethink Fishing: Assessing Recreational Fishing to Build Back Better*	WWF Malaysia
13	Perkhidmatan Pemetaan dan Laporan *Soil Profiling*	Bahagian Pengurusan Sumber Tanah, Jabatan Pertanian Malaysia
14	*"The Macrobenthos Study for Labuan Crude Oil Terminal (LCOT) Year 2022"*	Chemsain Konsultant Sdn. Bhd.
15	Perkhidmatan Rundingan Kajian Penyediaan Penilaian dan Penyediaan Pelan Pengurusan bagi Pulau Mabul dan Pulau Pom Pom Semporna Sabah: Pemantauan Penyu di Kawasan Persarangan dan Pemakanan.	DHI Water & Environment (M) Sdn. Bhd.
16	"Program Inisiatif Dana bagi Penggerak Program SDG-WWF: *Greening Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) in Aquaculture via Circular Economy in Johor, Malaysia"*	WWF Malaysia
17	*"Marine Resources and International Treaties"*	Third World Network Berhad (TWN)
18	*Feasibility Study on opportunities for BIMP-EAGA to capitalize on the circular economy – BIMP-EAGA (Malaysia's) SMEs*	Asean-Japan Centre
19	Perkhidmatan Rundingan *Marine Habitat Mapping and Fisheries Review in Lahad Datu, Sabah, Malaysia*	Spartan Maritime (M) Sdn. Bhd.
20	Perkhidmatan Rundingan *Assessment and Restoration of Coral Reef and Seagrass Meadow in Pulau Mengalum*	Sin Chiun Holding Sdn. Bhd. (SCHSB)

PROGRAM LATIHAN BAGI TAHUN 2022

Kursus Jangka Pendek / Latihan Korporat / Seminar

Antara aktiviti latihan yang dijalankan oleh UiNVEST melalui UCPD adalah seperti yang berikut:

Latihan Korporat

Bil.	Nama Kursus	Klien	Tarikh	Bilangan Peserta
1.	*Introduction to Machine Intelligence (MI) Online*	INSAN	1 - 3 Mac 2022	30
2.	*Contemporary Issues in Global and Malaysian Economy*	JPAN	15 - 16 Mac 2022	30
3.	*Basic Economics & Sabah State Development Plans 3.0 (1st Series)*	JPAN	12 - 13 Mei 2022	22
4.	*Resource Allocation & Budgeting Training (1st Series)*	JPAN	17-18 Mei 2022	28
5.	*Team Building Segment (2 Hours)*	JPKNS	26 Mei 2022	40
6.	*An Introduction to Virtual Reality (VR) Face to Face*	INSAN	20 - 23 Jun 2022	30
7.	*Team Building at ODEC Beach UMS*	Saham Sabah	2 Julai 2022	39
8.	*XXVII FIG CONGRESS 2022 at Warsaw, Poland*	JPAN	11 - 15 Sep 2022	3
9.	*Program Kepimpinan Transformatif & Pengurusan Organisasi*	INSAN	12 - 13 Oktober 2022	56
10.	*Growth Mindset for Leadership & Organisation*	INSAN	26 - 27 Oktober 2022	50
11.	*An Introduction to Augmented Reality (AR) Face to Face*	INSAN	26 - 28 Oktober 2022	25
12.	*Occupational Safety and Health (OSH) in Tourism Industry*	Terbuka	27 Oktober 2022	17
13.	*Basic Economics & Sabah State Development Plans 3.0 (2nd Series)*	JPAN	29 - 30 Nov 2022	32

Kursus Jangka Pendek

Bil.	Nama Kursus	Klien	Tarikh	Bilangan Peserta
1.	*Data Science for Executive at London School of Economics*	JPAN	6 - 10 Jun 2022	7
2.	*Finance for Executive at London School of Economics*	JPAN	6 - 10 Jun 2022	5

Program Kerjasama bagi Verifikasi dan Pensijilan Program Latihan

Bil.	Nama Kursus	Rakan Strategik	Bilangan Peserta
1.	*Certificate Anti-Money Laundering / Financing of Terrorism & Regulatory Compliance*	*Sabah Skills & Technology Centre* (SSTC)	30
2.	*Professional Certificate in Supervisory Management*	SSTC	30
3.	*Professional Certificate in Procurement and Supply Operation*	Sawit Kinabalu Business Leadership Academy (SKBLA)	22
4.	*Certificate for Operational Excellence with Lean Kaizen*	SKBLA	28
5.	*Professional Certificate in Procurement and Supply Chain*	SKBLA	40
6.	*Certificate in Arts and Design*	*Kolej International Graduate Studies (KIGS), Brunei*	30
7.	*Certificate in Electronic Media Production*	*Kolej International Graduate Studies (KIGS), Brunei*	39

Pada tahun 2022, UCPD telah mencatatkan pendapatan sebanyak RM1,193,574.08 iaitu RM1,041,696.48 daripada Latihan Korporat dan Kursus Jangka Pendek manakala Program Kerjasama bagi Verifikasi dan Pensijilan Program Latihan menjana pendapatan sebanyak RM151,877.60. UiNVEST mencatatkan keuntungan kasar sebanyak 32% daripada jumlah pendapatan UCPD bagi tahun 2022.

JAWATANKUASA KERJA LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

JAWATANKUASA KERJA LAPORAN TAHUNAN UMS 2022

PENGERUSI
Dr. Jakaria bin Dasan
Pengarah
Pusat Komunikasi Korporat

TIMBALAN PENGERUSI MERANGKAP PEGAWAI PENYELARAS
Ts. Dr. Nor Qhairul Izzreen binti Mohd Noor
Timbalan Pengarah Pusat Komunikasi Korporat

SETIAUSAHA
Azliah binti Ahmad
Pembantu Tadbir (P/O)
Pusat Komunikasi Korporat

UNIT GRAFIK
Ramdan Saleh bin Nain
Pereka
Pusat Komunikasi Korporat

AUDITAN DATA
Noryanti @ Intih Jekoron
Ketua Pentadbiran
Pusat Pengurusan Data dan Maklumat

AHLI-AHLI:

1. **Professor Madya Dr. Azaze @ Azizi bin Haji Abdul Adis**
   Timbalan Dekan (Hal Ehwal Pelajar)
   Pascasiswazah

2. **Ts Dr. Ag Sufiyan bin Abd Hamid**
   Timbalan Pengarah
   Pusat Kelestarian Libatsama Masyarakat

3. **Sirahim Abdullah**
   Ketua Bahagian
   Pusat Pengurusan Sumber Manusia

4. **Nurhani binti Sugianto**
   Timbalan Pendaftar
   Jabatan Hal Ehwal Pelajar

5. **Alvin Azril bin Mahat @ Mehah**
   Ketua Pentadbiran
   Penerbit UMS

6. **Norhanieyati binti Norhaizat**
   Ketua Pentadbiran
   Jabatan Pembangunan dan Penyelenggaraan

7. **Abdul Haidy bin Abdul Hamid**
   Ketua Pentadbiran
   Pusat Kerjaya dan Pembangunan Keusahawanan Pelajar

8. **Syed Mohd Mahyuddin bin Syed Satri**
   Ketua Pentadbiran
   Pusat Alumni

9. **Junainah binti Ismail**
   Ketua Pentadbiran
   Pusat Pengantarabangsaan & Penglibatan Global

10. **Rozaidah Amir Hussien**
    Penolong Pendaftar Kanan
    Bahagian Pengurusan Sumber Manusia

11. **Kim Asbiyallah Shah Akim**
    Penolong Pendaftar Kanan
    Bahagian Perkhidmatan Akademik

12. **Jurinah Johnny**
    Ketua Pentadbiran
    Pusat Pengurusan Penyelidikan

13. **Mohamad Adam Sabri bin Magi**
    Pustakawan Kanan
    Perpustakaan UMS

14. **Azman Soaibah**
    Ketua Pentadbiran
    Pusat Sukan

15. **Mohd Aiddy Suffian Abd. Rashid**
    Ketua Pentadbiran
    Pusat Pengurusan Inovasi dan Pengkomersialan

16. **Nazrah binti Umdan**
    Penolong Bendahari
    Jabatan Bendahari

17. **Mohammad Fazri bin Abdul Hamid**
    Pegawai Hal Ehwal Islam Kanan
    Pusat Islam UMS

18. **Winnie binti Edward Alau**
    Ketua Pentadbiran
    Jabatan Hal Ehwal Pelajar

19. **Herlina Jupiter**
    Penolong Pendaftar
    Pusat Pengajian Pascasiswazah

20. **Hinmin bin Chiam Tah Kong**
    Ketua Pentadbiran
    Pusat Kolaborasi dan Libatsama Industri

21. **Mohd. Jamal bin Atong**
    Ketua Pentadbiran
    Pusat Kelestarian Libatsama Masyarakat

22. **Sylvencent Pokhan**
    Penolong Pendaftar
    Pusat Pengurusan Strategik

23. **Aida Nadiah binti Ismail**
    Penolong Pendaftar
    Bahagian Pentadbiran dan Governan

24. **Francis Vincent Ariffin Jnr.**
    Pengurus Kumpulan (Operasi Perniagaan)
    UMS *Investment Holdings*

25. **Rozalia Sherly Jutih**
    Pegawai Korporat & Perancangan Strategik
    UMS *Investment Holdings*

CAINSELORI